

MATAYO ME MIJI MENE

Yeesu Keriso me Kaakesaare Gemi

(Luuka 3:23-38)

- 1** ¹ Ai lui Yeesu Keriso me kaakesaare bime ngii gemi. Yeesu lui Daawida me kaakesaare ge, Daawida lui Abrahamo me kaakesaare ge.
- ² Abrahamo lui Isacako me Babe ge,
Isacako lui Yakobu me Babe ge,
Yakobu lui Yuuda piiyepu teeme naniganewaleyame bime babe ge,
- ³ Yuuda lui Perese naabi Sera bime babe ge, teeme mage lui Tamara tage.
Perese lui Hesoroma me babe ge,
Hesoroma lui Arama me babe ge,
- ⁴ Arama lui Aminadaba me babe ge,
Aminadaba lui Naasona me babe ge,
Naasona lui Salamona me babe ge,
- ⁵ Salamona lui Boasa me babe ge, teeme mage lui Rahaba tage.
Boasa lui Obeda me babe ge, teeme mage lui Ruuta tage.
Obeda lui Yese me babe ge,
- ⁶ Yese lui Daawida me babe ge, lui te mope biname me äbituji.
Daawida lui Solomona me babe ge, teeme mage lui Uriya me coga tage.
- ⁷ Solomona lui Rehoboamo me babe ge,
Rehoboamo lui Abiya me babe ge,
Abiya lui Asa me babe ge,
- ⁸ Asa lui Yosepata me babe ge,
Yosepata lui Yorama me babe ge,
Yorama lui Osiya me babe ge,
- ⁹ Osiya lui Yotama me babe ge,
Yotama lui Ahasa me babe ge,
Ahasa lui Hesekiya me babe ge,
- ¹⁰ Hesekiya lui Manasa me babe ge,

Manasa lui Amona me babe ge,
Amona lui Yosiya me babe ge,

11 Yosiya lui Yekoniya naabibime babe ge. Pui padare cabu Yosiya
liba teeme bägrä bine jepänimuji, Babloniya biname cina Israela
biname bine joomläjimujisi teeme cewe me waadename.

12 Israela biname cina liba Babloniya je icrajimuji,
piba Yekoniya Salatiyelu ne jepänuji.
Salatiyelu lui Serubabelu me babe ge,

13 Serubabelu lui Abyuda me babe ge,
Abyuda lui Eliyakima me babe ge,
Eliyakima lui Asora me babe ge,

14 Asora lui Sadoka me babe ge,
Sadoka lui Akima me babe ge,
Akima lui Elyuda me babe ge,

15 Elyuda lui Eliyasara me babe ge,
Eliyasara lui Matana me babe ge,
Matana lui Yakobu me babe ge,

16 Yakobu lui Yoosepa me babe ge, lui Mariya me rooriye ge. Mariya te
Yeesu ne jirnguji, lui ne Keriso ca einenisi.

17 Yoo siige, footin kaakesaare gemi Abrahamo ca ngälu Daawida
ne oomlaname, cuta nuuja footin gemi Daawida cabu ca ngälu Israela
biname bine liba ewadimujisi Babloniya cewe me, cuta puma cita ca
nuuja footin gemi ngälu Keriso ne oomlana, biname bine niiya cabu ca lui
te cire yäasecräremepi.

Yeesu Keriso me Aplimla

(Luuka 2:1-7)

18 Yeesu Keriso me aplimla apu gyene: teeme mage Mariya lui
Yoosepa me ciweloooloyame ge. Teepi camuge atejäclmuta, Mariya liba
umle äbitige, egä tabe Aceji Seemo name mäpumäpu gwene. 19 Teeme
ciweloooloyame Yoosepa epu biname ge, lui te iyeta mule bine Moose me
Cotre ibi jaawenimuge, yepä tabe singi lica ge Mariya ne biname bime
sobe cabu teeme mäpumäpu poto cidi me aitnejame, pui Cotre te lipu
jiicenige wawename, yepä tabe singi ge teebine ogä ägyime. 20 Tabe
liba ngene jotwananige teebine ägyime, Yageyame me mename seemo
te wama cabu piba taboclomtige teeme bau me, jejige egä, “Yoosepa,
Daawida me kaakesaare, wälu gone läbitute Mariya ne coga me acatame,
ingle tabe Aceji Seemo name mäpumäpu gwene. 21 Tabe bägrä ne pa
jäärngepi, maane ngii einepi Yeesu, ingle tabe te teeme binamewale bine
teeme niiya cabu ca cirege äsecrera.”

22 Siige, ai mule cina äbitininisi naace täapume toraca me äbitame
Yageyame me yepä mename biname te lipu teeme mene jeitnäjuji egä,

23 “Camu tääpe cama ngulebägrä te mäpumäpu cirege, siige bägrä ne cire jääpänepi. Teebine Emanuwela ca cire yaainepesi.” Emanuwela lui egä ‘Acejiyame pisi nyene mine cama.’

24 Siige Yoosepa liba arpinantige, tabe Mariya ne coga me jowenige, Yageyame me mename seemo te teebine lipu jejige. 25 Yepä teepi magebi rooriye bime mule lica jaawenäsi, ngälu Mariya bägrä ne jirngige, siige Yoosepa ngii ecärige Yeesu.

Biname cina Secluji Bimu Acita Gome ca Yeesu ne Pöpäname

2 1 Heroda lui padare cabu mope biname me enajuji, Yeesu piba aplimluji Betelehema cewe je Yuudea probins cabu. Pui ingwe gaabe ca lui cina labiberäjininusi wale poto cidi me, seclige bimu acita gome ca Yerusalema me, 2 biname bine puma itemläjemisi egä, “Kirece bägrä ärngеji luci yene, lui te cirege Israela biname bime mope biname me äbita? Cine teeme wale ne jääpänepesi, bimu acita gome ca liba tacitepi, siige cine naclige teeme gome kokorare ca äpednerame.” 3 Mope biname Heroda liba itecijige ai mene, tabe mage ngenecu mäpu me äbitige cuta iyeta Yerusalema biname piyepu. 4 Tabe ala tesoglicmige iyeta modamoda iiwäreja biname piyepu cotre abiberäja biname bine, siige itemlimige egä, “Keriso lui te biname bine niiya cabu ca cirege äsecrera, tabe luma cire laplimlepi?” 5 Teepi Heroda ne jejisi egä, “Tabe cire laplimlepi Betelehema cewe je Yuudea probins cabu. Cine umle apu gemi, ingle Acejiyame me mename biname te ituge oogära ai poto cidi me apu egä,

6 ‘Betelehema cewe Yuudea gawe cabu,
maane papa cewe lica gäte nuuja Yuudea cewe cabu ca,
ingle mäame cabu ca cirege mope biname otni,
lui te cäme Israela biname bine cire yaawademepi.’ ”

7 Heroda liba ai mene itecijige, tabe piba ogä ala tesoglecmige bimu acita gome ca lui cina seclumi Yerusalema me, siige itemlimige egä, “Weene liba jääpänepeye wale ne acita?” 8 Heroda liba umle äbitige, wale te liba tacitepi, peei ingwe gaabe ca tabe piba pui biname bine jityepimige Betelehema me apu mene cama egä, “Äte naaclege cängena bägrä ne ärngime. Liba jepänepeye, piba täcnäripeye cebine umle wawename. Cane cuta piba pa lädepene kokorare ca äpednutame teeme gome.” 9-10 Siige teepi eclige, gaabegabe jepänisi pui yepä wale ne, teepi lui ne jääpänepesi bimu acita gome ca. Teepi liba jepänisi, siige mage gege ecisi. Wale te teeme niinäce me äbitige, ngälu emä bojä jegige, bägrä te luma enajige. 11 Teepi mete bora me ebäcnisi, siige bägrä ne liba jepänisi teeme mage Mariya cama, teepi kokorare ca ipednemalimisi teeme gome teebine opo gaabe me acitame. Puma cita ca teepi baiko bine jepatnimisi, isemisi gol, miijirage lengo pauda uubudera täapume piyepu miijirage lengo uli ngedo ngii miira, siige ecärisi bägrä matikäli ne.

¹²Pui ingwe gaabe ca teepi teeme cewe me nuuja gaabe cabu äcnärige, ingle Acejiyame te teebibine wama ca umle jewenimige egä, “Weene gone läcnärininuye Heroda ne umle wawename.”

Mariya Yoosepa naabi Uucräsi Aikupito me

¹³Bimu me acita gome ca lui biname cina saaclepi, liba äcnärige teeme cewe me, piba Yageyame me mename seemo te taboclomtige Yoosepa bau me, wama secärige egä, “Arpinanti, bägrä ne ecati teeme mage cama, uucratnäneye Aikupito me. Puma inajäpi, ngälu cane te pa jijipene weene äcnärame. Weene ai ne naace name pi wawename, ingle Heroda bägrä ne pa jäärngepi budre me aglime.” ¹⁴Puma cita ca Yoosepa arpinantige, bägrä ne ecatige mage cama, siige ciye Betelehema ne sebmälänisi Aikupito me otnime. ¹⁵Teepi puga aanäjänige, ngälu Heroda budre äbitige. Ai mule te naace täápume äbitige ibibi äbitame mename biname te lipu Yageyame me mene jeitnäjuji egä, “Aikupito ca cane cäme bägrä ne ituge ala asogleca.”

Bägrä bine Eglecimisi Betelehema je

¹⁶Heroda liba umle äbitige, egä bimu acita gome ca lui biname cina saaclepi teebine sengletnäjumesi, siige tabe caapocapo claabe te joomlige. Tabe jejemige neeneni kämäge cama imäbägrä bine coo piiyepu teeme iganewale bine iyeta budre me aglecame Betelehema cewe ngalebora je piiyepu teeme wajwa je lui cewe cabu ta. Tabe neeneni kämäge cama imäbägrä bine piiyepu teeme ingwe ca lui imäbägrä bine aglecame naace popi jejemige, ingle bimu acita gome ca lui cina saaclepi, tabe teeme bau ca umle läbitepi, egä neeneni kämäge ngalebora teepi pui wale ne jääpänanepesi. ¹⁷Apu toraca me äbitige mename biname Yeremiya lipu niinäce gaabe me itu jiicuji egä,

¹⁸“Teepi Raama cewe ca ala itecijenemige
piiyeu ngenecu bora babo ele.

Raakela ele ongenige teeme bägrä bime täápume,
tabe singi lica teebine owe äswime,
ingle teepi opo puma lica gemi.”

Yoosepa naabi Aikupito ca Täcnäränisi

¹⁹Heroda liba budre äbitige, piba Yageyame me mename seemo te taboclomtige Yoosepa bau me Aikupito je, wama secärige egä, ²⁰“Arpinanti, bägrä ne ecati teeme mage cama, äcnäräneye Israela gawe cabu me, ingle lui cina bägrä ne aglime jaawenanepesi, budre gemi.” ²¹Puma cita ca Yoosepa arpinantige, mage bägrä bine aacatige, äcnäränisi Israela me.

²²Yoosepa liba itecijige, egä Arkela teeme babe Heroda me puupu itu jaacatepi, mope biname me itu läbitepi Yuudea probins ngalebora, siige

tabe wälu äbitige Yuudea me acnenutame. Puma cita ca Acejiyame te cuta nuuja wama secäridge tabe otnime Galilaya probins cabu me, siige tabe piiyeme ädige. ²³Teepi puga aanajänige cewe ngii Nasareta je. Apu ibibi äbitige Acejiyame me mename biname bime mene egä, “Teebine Nasareta biname ca cire yaainepesi.”

Yoane Niiye ca Äciseja Biname te Mene Jejananemige
(*Mareko 1:1-8; Luuka 3:1-18; Yoane 1:19-28*)

3 ¹Pui padare cabu Yoane niiye ca äciseja biname te tädige, gije abacitige mene jajaneneme daapo taatu cewe cabu je Yuudea gawe ngalebora. ²Taba apu jicemige egä, “Weene niiya mule cabu ca atatrongärineye, ingle Acejiyame te mameta gyene biname bine waadena.” ³Yoane peese nyene pui biname, Acejiyame me mename biname Isaya lui poto cidi me itu jicuji egä,

“Daapo taatu cewe cabu biname te babo tagepogogo ca cire jicepi egä,

‘Gaabe ne emacetnäjeje Yageyame täapume,

weeme mule bine conocäco jenenemeye teeme otni täapume!’ ”

⁴Yoane me cäbletäape lui kamela me ngäli ca wawenäneji ge, piyepu tabe kamela täape baagi ca asigräneji ge ibi cabu. Taba sesi pana gwidape bine yäärngäjimuge piyepu uri niiye yäänäjuge. ⁵Biname cina saacluge teeme bau me Yerusalema ca, iyeta poto ta Yuudea gawe cabu ca piyepu Yoridana baduge neenenen poto ca. ⁶Taba piba teebibine niiye ca jicisäjemige Yoridana baduge cabu, teepi liba teeme niiya mule bine jewabudnäjimisi.

⁷Yoane liba jepänimige bucurage Parisea sigu biname piyepu Sadukea sigu biname cina otni teeme bau me niiye ca äciseja täapume, tabe jejemige egä, “Weene cobyame pana angletne-jayame biname gemi! Weene apu jingenininige, egä weebibine liba niiye ca birige äciseja, weene siige piba cire uucratnipeye mäpu daremu cabu ca, Acejiyame te lui ne cire täätyepipi. ⁸Weene eei mule bine jenenemepeye, lui cina jiwabininusi, egä weene siige bii tatatrongärininiiye niiya mule cabu ca. ⁹Piyepu cuta weene apu gone jingenininige egä, ‘Ingle Abrahamo lui cime kaakesaare gyene, peei name pi cine mäpu daremu ne lica cirege päpäna Acejiyame bau ca.’ Cane weebibine jijenininine, egä Acejiyame liba singi gyene, tabe ibibi gyene ai kula bine atepengäjame Abrahamo me kaakesaare täapume. ¹⁰Yäpä acitäneji gyene uli maape. Lui uli cina miijirage kuu lica yäyemuge, yaargawimusi, uliobo cabu me yisabimusi. ¹¹Cane weebibine niiye ca jicisäjenenininine awabame, egä weene siige bii tatatrongärininiiye weeme niiya mule cabu ca. Yepä laati te pa tädepi cäme ingwe ca, tabe weebibine Aceji Seemo ca piyepu uliobo ca page jicisäjipi. Uliobo te lipu domäji bine yaabemuge, tabe pepu pagege weeme

cabu ca jugijugi mule bine äciseja. Tabe baborage gyene, cane matikäli gäne. Cane ibibi lica gäne teeme ernge gwidape seea iibirame. ¹²Teeme pisi nyene wiiti kuu ämleceja gwidape wiiti kuu mälwä cama maramara me wawename. Tabe kuu bine teeme mete cabu me cire yaawademepi, mälwä bine ätuma cäco uliobo cabu me cire yisabemepi ayi täápume.”

Yoane te Yeesu ne Niiye ca Jicisäjige
(Mareko 1:9-11; Luuka 3:21-22)

¹³Piba Yeesu tädige Galilaya gawe cabu ca Yoridana baduge me Yoane te teebine niiye ca puma äcisejame. ¹⁴Yepä Yoane singi ge Yeesu me ngenecu atrongtame, siige tabe jejige egä, “Maane te cebine miiji niiye ca äciseja, pei name pi maane ngeno me tädite cäme bau me niiye ca äciseja täápume?” ¹⁵Yeesu jejige egä, “Ai taje maane jeweni, cane ngena täápume naajenine. Apu mule ca mine jewenenago, Acejiyame ngena täápume singi.” Yoane Yeesu me mene jecatige, siige teebine niiye ca jicisäjige. ¹⁶Yeesu ne liba niiye ca jicisäjige, tabe piba tarpatige niiye cabu ca. Piba taatu cabucewe te iitnige teeme täápume, siige tabe jepänige Acejiyame me Seemo te äina je gimäe ele pana teeme papa cabu me. ¹⁷Puma cita ca tagepogogo te tädige cabucewe ca egä, “Ai lui cäme ngenecurage bägrä gyene. Cane baborage ngenecu miiji gäne teeme täápume.”

Satani te Yeesu ne Epicetneräjige
(Mareko 1:12-13; Luuka 4:1-13)

4 ¹Puma cita ca Aceji Seemo te Yeesu ne ecanige daapo taatu cewe cabu me Satani te teebine puma apicetnäräjame. ²Tabe liba footi bimu footi ciye cama deedei cäco enäjige puma, piba loolomecewe te joomlige. ³Puma cita ca Satani te teeme bau me tädige, jejige egä, “Maane liba Acejiyame me Bägrä gäte, ai kula bine jejemi buluduu me atepengame.” ⁴Yeesu jejige egä, “Oogäräneji mene te apu jiicenige egä, ‘Deedei taatu te ireclota lica yäacärimuge biname bine, yepä iyeta mene Acejiyame lui jiicemuge.’”

⁵Puma cita ca Satani te Yeesu ne ecanige babo cewe Yerusalema me, Acejiyame täápume mara me lui cewe wawenäneji ge, siige teebine puga etecwantige iiwäreja mete toro cabu caburage je, ⁶jejige egä, “Maane liba Acejiyame me Bägrä gäte, maane ama cita ca uuplacamti gawe me, inge Oogäräneji mene te jiicenige egä,

‘Acejiyame te teeme mename seemo bine cire jaajemepi mäame potoci me;

siige teepi meebine teeme ime cabu cire naacanepesi,
piba maane mäame ernge ne kula cabu lica pa jimudnärepi.’”

⁷Yeesu Satani ne jejige egä, “Oogäräneji mene te cuta jiicenige egä, ‘Maane dupe päpäname mäamämu gone läbitute Yageyame mäame Acejiyame ne apicetnärame, egä tabe kälyä nawenuge.’”

⁸Puma cita ca Satani te Yeesu ne ecanige babo podo caburage me, puma teebine jewabäjige maramara mope biname bime gawe piyepu teeme iyeta ljalija gwidape, ⁹siige jejige egä, “Iyeta ai cane meebine nääcärenine, maane liba kokorare ca ääpednutenite cebine awejename.” ¹⁰Yeesu teebine jejige egä, “Satani, äyebtingti căme bau ca, ingle Oogäräneji mene te apu jiccenige egä, ‘Yageyame, määme Acejiyame ne yaawejanuye, cuta teeme taatu singi ne jewenepi.’” ¹¹Siige Satani te Yeesu ne ebmalige; Acejiyame me mename seemo cina piba seclige teebine ätityerame.

Yeesu Teeme Kaakesea ne Jegednige Galilaya Probins cabu
(Mareko 1:14-15; Luuka 4:14-15)

¹²Yeesu liba itecijige, egä Yoane ne krokeciye mete me bisinglantisi, tabe acnenutige Galilaya probins cabu me. ¹³Tabe Nasareta cewe je lica enajige, yepä tabe ädige Kaprenauma cewe je lenajame, lui tage Galilaya sawa gome Seblona Napatali naabime gawe cabu. ¹⁴Apu toraca me äbitige mename biname Isaya me mene egä,

¹⁵“Seblona piyepu Napatali naabime gawe
piyepu lui gawe Meditarenia malu gome,
piyepu Yoridana baduge me bimu acita gome ca lui gawe
piyepu Galilaya gawe, Acejiyame umle căco biname cina luma
icrajinige;

¹⁶ai maramara gawe cabu, lui biname cina krokeciye cabu icrajinige,
teepi babo apaclyera ne cirege päpäna.

Cuta lui biname cina wäluwälu icrajinige budre mule name pi,
apaclyera te teeme cabu me cire luungepmalepi.”

¹⁷Yeesu lui padare acnenutige Galilaya me, tabe gije abacitige mene jajanename egä, “Tatatrongärineye weeme niiya mule cabu ca, ingle Acejiyame te mameta gyene biname bine waadena.”

Yeesu Poto Cibubade Biname bine Ala Tesoglicmige
(Mareko 1:16-20; Luuka 5:1-11)

¹⁸Yeesu liba ädige Galilaya sawa ligi ta, tabe jääpäninge nanigane wäsi bine, Simona (lui ne einenisi Peteru ca) piyepu teeme igane Andrea. Teepi net bine yisabäjemäsi sawa bora me, ingle teepi cibubade biname ge. ¹⁹Yeesu teebibine jaajige egä, “Siclege cane cama otnime căme abiberäja bägrä lenajame. Weene niinäce lipu cibubade biname bine toomläjenanemumeye, page cane weebibine ibiberäjinine biname bine căme bau me pepu waadename.” ²⁰Piba taatu teepi teeme net bine ebmalemäsi Yeesu cama yepä otnime.

²¹Puma cita ca cerämu tabe ädige, cuta nuuja nanigane wäsi bine jääpäninge, Yakobu naabi Yoane Jebedayo me bägrä. Teepi teeme poo cabu

jage teeme babe Jebedayo cama, net bine emacetnäjemäsi. Yeesu Yakobu Yoane naabibine ala taasoglicige teta cama otnime. ²²Teepi piba taatu teeme babe ne ebmaläsi poo cabu, Yeesu cama aaclige.

**Yeesu Biname bine Ebiberäjimige, Mene Jejananemige, Pita cabu ca
Miiji Jewenanemige
(Luuka 6:17-19)**

²³Yeesu Galilaya probins cabu iyeta poto ta waatnetnäjuge. Tabe biname bine yaabiberäjimuge teeme abasecretna mete cabu ta, Miiji Mene jaajanenemuge, egä Acejiyame te biname bine pagege waadena, piyepu cuta tabe biname bine maramara pita cabu ca miiji me jaawenanemuge.

²⁴Yeesu ne idre jecenanisi iyeta poto ta Suriya gawe cabu. Pipu pi teeme bau me biname bine sewadäjemisi, lui cina cewe loocananinusi maramara pita coo mäpu name pi, naace niyarage cable teeme trupa cabu, oonina pita piyepu tääpe nuuja poto budre. Yeesu iyeta teebibine miiji me jewenanemige. ²⁵Bucurage biname cina Yeesu ne ingwe sicwisi Galilaya gawe cabu ca, Ten Modamoda Cewe gawe cabu ca, Yerusalema ca, Yuudea gawe cabu ca piyepu Yoridana baduge me bimu acita gome ca.

**Ngenecu Miiji Laati Bemi?
(Luuka 6:20-23)**

5 ¹Yeesu biname tomi bine liba jepänimige, tabe piba jegelige podo cabu me, puga adnatige. Teeme abiberäja bägrä cina jewaclomtisi teebine, ²siige tabe gije jecitige teebibine abiberäjame egä,

³“Ngenecu miiji eei gemi,
laati bemi owecumete seemo ireclota ngalebora;
Acejiyame te teebibine yaawadimuge.

⁴Ngenecu miiji eei gemi,
laatibi ele yaangenetnemuge;
Acejiyame te teebibine owe yäaswemuge.

⁵Ngenecu miiji eei gemi,
laati bemi Acejiyame taatu cabu me ire;
teepi jääpänumisi Acejiyame ngena täapume ituge iicana.

⁶Ngenecu miiji eei gemi,
laati bemi baborage singi wawename Acejiyame me singi;
teeme peei singi te toraca me läbituge.

⁷Ngenecu miiji eei gemi,
laatibi poto biname bine owecu jaawenimusi;
teepi cuta owecu ne jääpänumisi teeme täapume.

⁸Ngenecu miiji eei gemi,

laati bemi yepä taatu ngene atwana cama;
teepi Acejiyame ne jääpänusi.

⁹ Ngenecu miiji eei gemi,

laati bemi poode waweneträjä biname;
teebibine Acejiyame me bägräwale ca birige aina.

¹⁰ Ngenecu miiji eei gemi,

biname cina lui bine sabe jaawenanemusi,
ingle naace popi teepi Acejiyame me singi ne jaawenusi;
Acejiyame te teebibine yaawadimuge.

¹¹ Weene ngenecu miiji gemi, biname cina liba niiya mene jicemusi weeme poto cidi me, sabe jiwenininusi piiyepu walya jicamininusi cämiji pi. ¹² Weene miiji baborage ngenecu miiji piiyepu gege, inge weene cabucewe je baborage daremu ne cire jepänepeye. Acejiyame me mename biname lui cina weeme niinäce gaabe itu secluji, teebibine cuta pepu ituge sabe wawena.”

**Yeesu me Binamewale Epu Pana Gemi Caapereniye
coo Apacljera Liiyepu
(Mareko 9:50; Luuka 14:34-35)**

¹³ “Weene caapereniye pana gemi gawecewe biname bime täapume. Caapereniye me kaakesea pisi nyene, yepä teeme mite te liba lapiruge, weene ingwe ca äblicäco caapereniye ne cuta mite me wawena. Mite cäco caapereniye nuuja miiji lica gyene, peei name pi gaabe cabu yaajarusi, biname cina siige ernge ca jääbrecäjusi.

¹⁴ Weene apacljera pana gemi gawecewe biname bime täapume. Babo cewe te podo papa cabu äblicäco ämlitäneji lenajame. ¹⁵ Biname te liba lampa ne jaabotuge, tabe diiba ca lica yaacwabuge, yepä cabu me yaatecwantuge, siige puma cita ca biname bine saapacljäremuge mete ngalebora. ¹⁶ Weene pepu cuta biname bine yaapacljäremuye, egä teepi liba weeme miijimiji mule bine jääpänanemusi, siige piba eso yääcärusi weeme Babe ne, cabucewe je lui te enajenige.”

Yeesu me Abiberäja Mene Cotre poto cidi me

¹⁷ “Weene gone apu angi, egä cane itu tädujine Moose me Cotre mene bine piiyepu Acejiyame me mename biname bime abiberäja mene bine sabe wawename. Eewe, cane tädujine peei mene bine toraca me wawename. ¹⁸ Cane toraca jijenininine, egä cabucewe piiyepu gawecewe liba taatu aanajenige, licarage nuuja leta ne coo matikolä maaku ne cirege äyebtingta Cotre mene cabu ca, ngälu lui mule poto cidi me jiienenemige, cirege äbita. ¹⁹ Pipu pi laati te liba jaatropangtuge yepä cotre ne, ngänu gyene matikolä cotre, piiyepu biname bine yaabiberäjimuge teepi peei yepä mule wawename, tabe matikäli gyene

Acejyame te lui biname bine yaawadimuge. Yepä laati te cotre bine yääcwetnimuge piiyepu biname bine yaabiberäjimuge teepi peei yepä mule wawename, tabe baborage gyene Acejiyame te lui biname bine yaawadimuge. ²⁰Cane toraca mene jijenininine: weeme conocäco mule cina liba lica itucärenenemisi Parisea sigu biname piiyepu cotre abiberäja biname bime conocäco mule bine, siige Acejiyame te piba weebibine lica iwadininuge.”

Yeesu me Abiberäja Mene Claabe Äbita poto cidi me

²¹“Weene ituge ätecija, egä mime saarewale bine sasa jajeji gemi egä, ‘Gone nuuja biname ne budre me yaagluye. Laati te liba yaagluge biname ne budre me, teebine cirege ablawa.’ ²²Yepä cane te jijenininine weebibine, egä laati te liba claabe läbituge nuuja ätrunga biname täöpume, teebine miiji birige ablawa. Coö laati te liba teebine jaajuge egä, ‘Maane papa biname gäte,’ siige pui biname ne miiji yaacanusu mutre biname cina ablawame. Coö piiyepu laati te liba nuuja ätrunga biname ne jaajuge egä, ‘Maane Acejiyame umle cäco biname gäte,’ tabe epu niiyarage gyene, egä tabe miiji uliobo puupu cabu me otni.

²³Peei name pi maane liba yaacanute owecu gwidape ne Acejiyame me mete cabu iiwäreja dade cabu acitame, siige maane puma ngene jwaatwute egä, ‘Nuuja ätrunga biname te claabe gyene cäme täöpume,’ ²⁴maane owecu gwidape ne ebmalepi iiwäreja dade opo gaabe, ädepi poode wawename määme biname cama, piba tacnenutepi owecu gwidape Acejiyame ne ceerame.

²⁵Laati te liba naaitnäjuge, siige singi birige ablaweja puupu cabu me acaname, maane gaabegabe teebine watawata poode me jaawenute, weene liba cäro camu ge ablaweja puupu cabu me atyaramta. Maane liba poode wawena cäco, cije tabe ablaweja biname me ime cabu naacituge, siige tabe te teeme ätityera biname bine jaajemuge meebine acaname krokeciye mete cabu acitame. ²⁶Cane toraca mene naajenine: maane lica tasatute, ngälu iyeta daremu yaapirute.”

Yeesu me Abiberäja Mene Magebi piiyepu Ngulebägrä Ero poto cidi me

²⁷“Weebibine ituge abiberäja egä, ‘Sargi ero mule gone.’ ²⁸Yepä cane toraca jijenininine, egä laati te magebi ne coö ngulebägrä ne singisingi jwääpänuge ten cama ero mule wawename, tabe teeme ngenecu bora uja ero jwaawenuge.

²⁹Määme camu poto irecu te liba naawenuge singi ädrime maane niiya mule wawename, maane miiji watatarage määme peei ngene atwana ne äyebtingta, epu pana irecu ne lipu juungyatute, siige yaajarute. Niya gyene maane yepä piicwa ne apesera, yepä cerämu niya gyene maane iyeta piicwa cama uliobo puupu cabu me otni. ³⁰Määme camu poto ime

te liba naawenuge maane singi ädrime niiya mule wawename, maane miiji pui ngene atwana ne watatarage äyebingta, epu pana ime ne lipu joopotute, yaajarute määme bau ca. Niiya gyene maane yepä piicwa ne apesera, yepä cerämu niiya gyene maane iyeta piicwa cama uliobo puupu cabu me otni.”

Yeesu me Abiberäja Mene Coga Ägyi poto cidi me
(*Matayo 19:9; Mareko 10:11-12; Luuka 16:18*)

³¹“Biname bine cuta ituge abiberäja egä, ‘Rooriye te liba singi teeme coga ne ägyime, tabe miiji peba ne oogära ägyi poto cidi me, siige pui peba cama jwäätyepuge teeme coga ne.’ ³²Yepä cane te jijenininine: lui rooriye te liba teeme coga ne jwäägyuge poto ingle name pi yepä lica sargi ero mule name pi, siige tabe teebine jwaawenuge ero wawename, tabe liba nuuja rooriye ne yaacatuge. Cuta nuuja rooriye lui te teebine waacatuge, tabe ero jwaawenuge.”

Yeesu Ngena Ebiberäjimige Mene Atropengta poto cidi me

³³“Weene cuta ituge äteciya, egä mime saarewale bine sasa jajeji gemi egä, ‘Maane gone määme mene atropengta, yepä jewenepi maane Acejiyame me ngii cabu ngena ituge jaji wawename.’ ³⁴Yepä cane te jijenininine weebibine, egä weene liba mene iicema je, weene gone nuuja me ngii cama iicana pui mene ne atropengta cäco me wawename. Weene gone cabucewe me ngii cama iicana, ingle Acejiyame me lenaja puupu gyene. ³⁵Cuta gone gawecewe me ngii cama iicana, ingle teeme ernge acita gawe gyene; cuta piyepu Yerusalema me ngii cama gone iicana, ingle babo mope biname me cewe gyene. ³⁶Määme mope me ngii cama cuta gone jiiicute, ingle maane äblicäco gäte yepä matikäli edingäli ne bulubulu me coo cäsäcäsä me wawena. ³⁷Weene gone nuuja mene jiiicuye, yepä ‘yoo’ taatu jiiicuye, weene liba singi ngena wawename, cuta ‘lica’ taatu jiiicuye, weene liba singi lica. Nuuja mene cerämu weene liba jiiicuye, peei lui Satani me bau ca gyene.”

Yeesu me Abiberäja Mene Daremu Wawena poto cidi me
(*Luuka 6:29-30*)

³⁸“Weebibine ituge abiberäja egä, ‘Biname te liba nuuja biname me irecu ne sabe jaawenuge, pui biname ne cuta miiji daremu awecnista teeme irecu ne sabe wawename. Piyepu biname te liba nuuja biname me giricu jääglecnutuge, pui biname ne cuta miiji daremu awecnista teeme giricu ne äglecnutame.’ ³⁹Yepä cane te jijenininine weebibine, egä nuuja biname me niiya mule gone daremu wawena. Biname te liba camu poto lakace cabu noororuge, maane latatrongtute tabe meebine säwäci poto lakace cabu cuta oororame. ⁴⁰Piyepu biname te liba naacanuge ablaweja

puupu cabu me, inge tabe singi läbituge mäame soto täápume, maane miiji cuta mäame acwaba gwidape yäacäruce. ⁴¹Piiyepu biname te liba näädretnicuge maane teeme gwidape bine waadename yepä kilomiita pana padare me, maane neeneni kilomiita pana padare me ewademepi. ⁴²Biname te liba ngena täápume näätinäruge, maane miiji ecärepi. Coö tabe liba singi mäame gwidape watawata acatame, gone läbwäricute.”

Yeesu me Abiberäja Mene Cubuyame poto cidi me

(Luuka 6:27-28, 32-36)

⁴³“Weebibine ituge abiberäja egä, ‘Weene weeme biname bime täápume singi inajininuge, yepä lui cina weebibine jimugitninus, weene cuta teebibine jäämugetnemuye.’ ⁴⁴Yepä cane te jjenininine weebibine, egä lui cina weebibine jimugitninus, weene teeme täápume singi inajipi, piiyepu lui cina sabe jiwenininus, weene teeme täápume irecu ätumutipeye, ⁴⁵weene piba päbitipeye weeme Babe me bägräwale me, cabucewe je lui te enajenige. Tabe yepärage bimü ne jaawenuge acitame niya biname bime täápume coö miiji biname bime täápume. Tabe cuta ngupe säacärimuge, lui cina conocäco mule jaawenimus cuta lui cina conocono mule jaawenimus. ⁴⁶Weene gone Acejiyame bau ca miiji daremu ne awagrija, weene liba eei biname bime taatu cabu me singi, lui cina weeme täápume singi. Niiyarage täks rarekaake uutecrena biname cina cuta pepu jaawenus. ⁴⁷Piiyepu weene liba weeme binamewale bine taatu jaawablümuye, weene peei lui nuuja mara gwidape ne lica jaawenuye. Acejiyame umle cäco biname cina cuta pepu jaawenus. ⁴⁸Weene miiji epucäco lenaja, weeme Babe te lipu cabucewe je epucäco gyene.”

Yeesu me Abiberäja Mene Ceera poto cidi me

6 ¹“Weene miiji cängena ire, egä weene gone miijimiji mule bine wawenetnäja biname bime sobe cabu naace täápume teepi päpäname. Weene liba apu läbitininuye, weene nuuja daremu ne lica cirege päpäna weeme Babe bau ca, cabucewe je lui te enajenige. ²Pipu pi maane liba owecumete biname bine yäacäranemute gwidape, gone cabucabu yäacäranemute, walya biname cina lipu läbitaninus abasecretna mete cabu ta piiyepu gaabe cabu ta. Teepi apu naace name pi läbitininus egä biname cina teebibine awepyeräjame. Cane toraca mene jjenininine, egä teepi lui awepyeräja ne jepänenisi biname bime bau ca, teeme daremu gyene. Teepi nuuja daremu ne Acejiyame bau ca lica cirege päpäna. ³Yepä maane liba ngena owecumete biname bine yäacäranemute, ogä jwenemepi epu, camu poto ime te liba ngena jaawenuge, säwäci poto ime te umle cäco. ⁴Piba biname cina umle lica birige mäame miijirage mule. Yepä mäame Babe lui te iyeta gwidape täápume umle, tabe meebine miiji daremu cire näacärepi.”

Yeesu me Abiberäja Mene Irecu Ätumuta poto cidi me
(Luuka 11:2-4)

⁵“Weene liba irecu lätumutinuye, weene gone läbitininuye walya biname bime pana. Teepi liba irecu lätumutini, teepi singi birige aclajutame abasecretna mete cabu coo piiyepu gaabe cube cabu, ingle teepi singi biname cina päpäname. Cane toraca mene jijenininine weebibine, egä teepi lui awepyeräja ne jepänenisi biname bime bau ca, teeme daremu gyene. Teepi nuuja daremu ne Acejiyame bau ca lica cirege päpäna. ⁶Yepä maane liba irecu lätumutute, maane miiji mete bora me abacitepi, grana sermepi, siige piba irecu ätumutepi mäame Babe bau me, lui te päpäna cäco gyene. Maane ngena ne ogä jaawenute, mäame Babe te nääpänuge, siige daremu nääcäruge.

⁷Weene liba irecu lätumutinuye, weene gone bucurage papapapa mene iicema Acejiyame umle cäco biname liiyepu, lui cina apu jaangemuge egä, ‘Acejiyame te nitecijnininige, ingle mime irecu ätumuta lui lecarage gyene.’ ⁸Weene teeme pana gone läbitininuye, ingle weene liba yäätinäruye, tabe weeme Babe te uja umle bäbitige, weene singi ngena tääpu memi. ⁹Weene apu irecu ätumutipeye:

Cime Babe cabucewe je,

mäame miijirage ngii ne opo gaabe me naacitesi.

¹⁰ Maane te biname bine ewademepi.

Mäame singi ne gawecewe cabu jaawenesi,
cabucewe je lipu jewenenisi.

¹¹ Page nicäranini cime bimu gaabegabe deedei.

¹² Maane gone cime niiya mule bine yaawadimute,
cine lipu lica yaawadimusi biname cina lui niiya mule
niwenininusi cibibine.

¹³ Maane gone cibibine niwadininute mäpurage apicetnära cabu me,
yepä niwärimtipi niiya te oomlana wälu pi.

¹⁴Weene liba weemeweme niiya mule bine lica yaawadimuye, piba weeme Babe te cabucewe je weeme niiya mule bine lica yaawadimuge.

¹⁵Yepä weene liba weemeweme niiya mule bine yaawadimuye, piba cuta weeme Babe cabucewe je weeme niiya mule bine yaawadimuge.”

Yeesu me Abiberäja Deedei cäco Lenaja poto cidi me

¹⁶“Weene liba Acejiyame ne awejena name pi deedei cäco inajininuge, weene gone owecumete opo inajininuge walya biname cina liiyepu. Teepi naace name pi owecumete opo yaacrajuge, ingle teepi singi biname cina päpäname, egä teepi deedei cäco icrajinige Acejiyame ne awejename. Cane toraca mene jijenininine, egä teepi lui awepyeräja ne jääpänusi biname bime bau ca, peei lui teeme daremu birige. Teeme nuuja daremu lica cirege.

¹⁷Yepä maane liba deedei cäco naanajuge ingle Acejiyame ne awejena name pi, miiji maane opo läcisäjute, mope oil ca laganute. ¹⁸Pipu pi nuuja te umle lica birige, egä maane deedei cäco naanajuge, yepä mäame Babe, lui te päpäna cäco gyene, tabe taatu umle birige. Tabe te daremu cire näcärepi, ingle tabe umle gyene, maane ogä ngena ne jaawenute.”

Gone Gwidape bine Yaatomlicmuye Ai Gawecewe cabu

(Luuka 12:33-34)

¹⁹“Weene gone miijimiji gwidape bine yaatomlicmuye weeme täapume ai gawecewe cabu, potäte cina luma gwidape bine sabe jaawenimusi, liiya te luma joomlemuge, cuta piyepu eromaame cina liiyeme sacluge ero me. ²⁰Yepä weene jewenemepeye miijimiji mule bine. Peei lui epu pana gyene, egä weene miijimiji gwidape bine yaatomlicmuye weeme täapume cabucewe je, potäte cina luma sabe lica jaawenimusi, coo liiya te lica joomlemuge coo piyepu eromaame cina äblicäco äbäcna ero me. ²¹Mäame miijimiji gwidape cina luma, mäame ngenecu te cuta puma.”

Irecu Lui Tääpe me Lampa Gegi

(Luuka 11:34-36)

²²“Irecu lui tääpe täapume lampa gegi. Mäame irecu cina liba miiji birige, mäame tääpe te iyeta apaclyera taatu birige. ²³Yepä mäame irecu cina liba niya birige, mäame tääpe te cuta krokeciye cabu yaanajuge. Siige mäame cabu lui apaclyera liba krokeciye birige, piba mäame krokeciye lipu baborage gyene.”

Yeesu me Umle Mene Acejiyame piyepu Rarekaake poto cidi me

(Luuka 16:13, 12:22-31)

²⁴“Biname te äblicäco neeneni modamoda biname bine acenena. Tabe nuuja ne jäägyuge, nuuja täapume singi läbituge. Tabe nuuja ne opo gaabe me yaacituge, nuuja ne kaake ca säacelyäruge. Peei name pi weene äblicäco gemi neeneni bine acenena, Acejiyame ne piyepu rarekaake ne.

²⁵Cane peei name pi jijenininine, egä weene ngenecu gone, egä weene ngena jaarwuye, ngena yaanuye, coo piyepu weene ngena lasigrärinuye. Egäsu ireclota lui baborage gyene, deedei piyepu niye papa gemi; piyepu tääpe lui baborage gyene, cäbletääpe lui papa gemi. ²⁶Jepänemeye, cabu je lui ele cina uujanininisi, teepi gije lica yäätemudi, lica yäärucnimusi, deedei cumä lica yaacranimusi, yepä weeme Babe cabucewe je tabe te teebibine cängena ire jetwenenemige. Egäsu weene modamoda gemi, ele lui papa gemi. ²⁷Weene nää miiji gemi weeme ireclota bine ngenecu mäpu ca lecaleca me wawename?

²⁸Piyepu weene ngena name pi ngenecu mäpu cäbletääpe poto cidi me? Weene jepänemeye baace popo cina lipu uutinininisi. Teepi kaakesea

lica jaawenimusi, cuta asigrera gwidape bine lica yaaterutäjimusi. ²⁹Yepä cane weebibine jijeninine, egä ngänu gyene, mope biname Solomona puu miijirage cäbletääpe ca abasogäruji, yepä tabe epu miiji opo lica äbituji ai baace popo bime yepä te liiyepu. ³⁰Acejiyame te liba apu yaabasogärimuge baace bine, page lui cina ireclota gemi, ciyeciye siige uliobo cabu me yisabimusi, egäsu tabe cuta weebibine isigreräjininuge cäbletääpe ca. Weeme ätrunga lipu matimati gemi! ³¹Weene miiji mäpu ngene atwanena bine abmaläcemame deedei, niye piyepu cäbletääpe potu cidi me. ³²Acejiyame umle cäco biname teepi te jäärngemusi ai gwidape bine, yepä weeme Babe cabucewe je tabe uja umle gyene, egä ai weeme singi gwidape gemi. ³³Pätä weene miiji niinäce äbitipeye Acejiyame te weebibine waadename piyepu weene wawename, tabe ngena täapume singi, siige Acejiyame te piba icärininuge iyeta weeme singi gwidape. ³⁴Pipu pi weene ciyeciye täapume ngenecu mäpu gone; ciyeciye me mäpu lui teeme yene. Ai bimu me mäpu ibibi gyene ai bimu täapume.”

Yeesu me Abiberäja Mene Biname bine Atrana potu cidi me
(Luuka 6:37-38, 41-42)

7 ¹“Weene gone biname bine jaatranimuye, piba weebibine lica cirege atrana. ²Ingle naace popi weene lipu teebibine jaatranimuye, weebibine cuta pepu cirege atrana. Weene luma nginge yaatonäremuye biname bine, weebibine cuta puma nginge birige atonera. ³Peei name pi gone mäame nuuja ätrunga biname me irecu cabu pläpu ne ire jaatwanute, maane liba uli pargi ne lica jääpänute mäame irecu cabu. ⁴Baborage uli pargi liba pisi nyene mäame irecu cabu, maane miiji lica gäte mäame biname ne jaji egä, ‘Cane mäame irecu cabu ca pläpu ne jaacatene.’ ⁵Maane walya biname gäte! Maane miiji niinäce uli pargi ne mäame irecu cabu ca acata, piba maane cängenarage jepänenite mäame biname me irecu cabu ca pläpu ne acatame.

⁶Lui gwidape ne mara me ituge wawena Acejiyame täapume, weene drego bine gone yäacärimuye, teepi cije tatatrongärininusi weeme bau me, tuusasemalininusi. Piyepu cuta weeme kusa bine gone yisabimuye blome bime bau me, teepi cije jääbrecäjemusi.”

Weene Itinäreye, Jirngeye, Eyäjeje
(Luuka 11:9-13)

⁷“Itinäreye, piba pagege weebibine ceera: jirngeye, weene piba pagege päpäna; eyäjeje, piba pagege weeme täapume iitnana. ⁸Iyeta lui cina yäätinärusi, teebibine yäacärimusi; lui cina jäärngusi, teepi jääpänusi; lui cina yäyäjusi, teeme täapume jiitnusi. ⁹Bägrä te liba yäätinäruge teeme babe ne deedei täapume, tabe kula lica yäacäruge. ¹⁰Coo tabe bägrä te

liba cibi tääpume yäätinäruge, tabe niyarage cobyame lica yäacäruge. ¹¹Weene puu niya biname gemi, yepä weene umle gemi miijimiji gwidape weeme bägrä bine ceera. Egäsu nata weeme Babe lui cabucewe je enajenige, tabe cuta piba yäacäranemuge miijimiji gwidape, lui cina teebine yäätinärsi.

¹²Weene singi biname cina ngena wawename weeme tääpume, weene miiji pepu wawena teeme tääpume. Ai abiberäja lui Moose me Cotre cabu pisi nyene piyepu Acejiyame me mename biname cina apu ebiberäjimujisi.”

Lui Gaabe te Ädenige Iyeteta Ireclota cabu me
(Luuka 13:24)

¹³“Weene susurage grana cabu me ebäcneye, ingle lui grana gyene uliobo puupu cabu me, daamle gyene pui grana, piyepu lui gaabe te ädenige pui grana cabu me plowa gyene, siige bucurage cina piyeme otneninisi. ¹⁴Yepä lui grana gyene iyeteta ireclota puupu cabu me, susu gyene pui grana, piyepu lui gaabe te piyeme ädenige mäpu gyene, siige nesae taatu cina pui gaabe ne jepänanenisi.”

Yeesu me Abiberäja Mene Uli piyepu Teeme Kuu poto cidi me
(Luuka 6:43-44)

¹⁵“Weene ireire inajipi walya mename biname bime tääpume. Teepi weeme bau me saacluge maamoi bime opo pana, yepä teepi teeme ngenecu bora agliyame wulp pana birige. ¹⁶Weene lipu uli ne opo yaawatnuye teeme kuu cabu ca, weene cuta teebibine pepu opo yaawatnimuye teeme mule cabu ca. Pägöpäge seeasea cina waina kuu lica yäayemuge, cuta gargale cina lica piigi kuu yäayemuge. ¹⁷Miijirage uli lui miijimiji kuu yäayuge; niyarage uli lui niyaniya kuu yäayuge. ¹⁸Miijirage uli te äblicäco niyarage kuu äyi; niyarage uli te äblicäco miijirage kuu äyi. ¹⁹Iyeta uli lui cina niyaniya kuu yäayemuge, yaargawimusi, uliobo cabu yiisabimusi. ²⁰Yoo, weene walya mename biname bine cuta teeme mule cabu ca opo yaawatnimuye.”

Mene Atrana Bimu poto cidi me
(Luuka 13:25-27)

²¹“Iyeta lui cina najananusi egä, ‘Yageyame, Yageyame,’ teepi iyeteta ireclota ne lica cirege päpäna Acejiyame cama cabucewe je, yepä eei taatu cina cirege päpäna, lui cina jaawenimusi cäme Babe cabucewe je ngena tääpume singi. ²²Atrana bimu liba cirege, piba bucurage cina cire najanepesi egä, ‘Yageyame, Yageyame, cine nata mäame ngii cabu Acejiyame me tagepogogo mene jaajananemusi, cuta mäame ngii cabu niyaniya cable bine yäayecräjemusi piyepu bucurage ciitaca mule bine

jaawenanemusi.’ ²³Puma cita ca cane pui biname bine cire jaajemepene egä, ‘Cane umle cäco gäne weene. Weene niiya mule biname gemi, äyeblogäjineye cäme bau ca.’ ”

Yeesu me Abiberäja Mene Neeneni Mete Raranga Biname poto cidi me
(*Luuka 6:47-49*)

²⁴“Iyeta biname lui cina yäatecijemuge cäme ai mene, siige pui mene ibi jaawenimusi, teepi umle biname pana birige, lui te mete ne kula papa cabu erangige. ²⁵Taba lui mete ne erangige, siige ngupe te piba secirige, igi cama tädige, cuta babo buuwe te tipwäjige, yepä mete te lica itramige, ingle kula papa cabu jage.

²⁶Iyeta biname lui cina yäatecijemuge cäme ai mene, yepä pui mene ibi lica jaawenimusi, teepi buduma biname pana birige, lui te mete ne koriyo papa cabu je erangige. ²⁷Ngupe te secirige, igi cama tädige, babo buuwe te tipwäjige, siige pui mete te iyeta peega ecirige.”

²⁸Yeesu liba teeme ai mene iicema epirige, biname cina mutäcäco ge teeme abiberäja mene name pi, ²⁹ingle teeme abiberäja mene epu lica ge cotre abiberäja biname bime liyepu. Pätä tabe epu ebiberäjimige, lui biname me conocäco pisi nyene biname bine jajime teepi ngena wawename.

Yeesu Lepera Pita Biname ne Miiji me Jewenige
(*Mareko 1:40-45; Luuka 5:12-16*)

8 ¹Yeesu liba täinige podo cabu ca, bucurage biname cina teebine ingwe sicwisi. ²Piba yepä lepera pita biname te tädige teeme bau me, kokorare ca ääpednutige teeme opo gaabe je, jejige egä, “Babo biname, maane liba singi gäte, maane miiji gäte cebine pita cäco me wawena.” ³Yeesu ime uutige teeme bau me, joomlige, jejige egä, “Yoo, cane singi gäne. Maane pita cäco äbiti!” Piba taatu tabe miiji me äbitige teeme lepera pita cabu ca. ⁴Yeesu puma cita ca teebine jejige egä, “Maane näatecigeje, gone nuuja biname bine umle jaawenimute, cane lipu meebine miiji naawenine. Yepä maane conocäco ädi iiwäreja biname bau me, tabe te mäame tääpe pa naawatnäjepi. Moose lui owecu gwidape jiiucuji Acejiyame ne iiwärejame, maane piba pui ecärepi teebine tabe iiwärejame. Biname cina piba umle pa läbitipesi, egä maane miiji gäte.”

Yeesu Cubu Mope Biname me Kaakesea Bägrä ne Miiji me Jewenige
(*Luuka 7:1-10*)

⁵Yeesu liba abacitige Kaprenauma cewe me, cubu mope biname, lui te Israela biname lica ge, piba tädige teeme bau me, itemlige teebine ätityerame. ⁶Taba Yeesu ne apu jejige egä, “Babo biname, cäme kaakesea bägrä te ätwtäneji enajenige mete cabu. Taba pita name pi naabe cewe

oocaninige, äblicäco ge arpinenta.” ⁷Yeesu jejige egä “Cane tädenine teebine miiji wawename.” ⁸Yepä tabe pui cubu mope biname te jejige egä, “Oo babo biname, cane nuuja miiji lica gäne! Cäme mete me gone tädute. Maane yepä mene taatu jiicepi cäme kaakesea bägrä te miiji äbitame. ⁹Cäme cuta piti nemi niinäce gaabe biname piyepu ingwe gaabe biname. Cane liba cäme ingwe gaabe biname ne jaajune egä, ‘Ädi,’ tabe läduge. Nuuja ne liba jaajune egä, ‘Tädi,’ tabe täduge. Cuta piyepu cane liba cäme kaakesea bägrä ne jaajune ngena wawename, tabe jaawenuge.” ¹⁰Yeesu liba teeme mene jitecijige, tabe mutäcäco äbitige, siige teeme ingwe äcwiyame biname bine jejemige egä, “Toraca gyene, cane nuuja Israela biname ne apu ätrunga cama lica ituge päpäna. ¹¹Cane weebibine jijenininine: bucurage cina cire saaclepi bimu acita gome ca piyepu bimu äpula gome ca, siige cire ladnatärepi Abrahamo, Isacako, Yakobu cama cabucewe je Acejiyame me soriyomu cabu. ¹²Yepä lui cina miiji cirege pui soriyomu cabu äbäcna, teebibine cire yiisabemepesi krokeciye cabu me. Teepi puma ele cire yaangenetnemepi, giricu cire yaatebecmepesi.” ¹³Siige puma cita ca Yeesu pui cubu mope biname ne jejige egä, “Äte, acnenuti mete me. Maane ngena ne jitrungenite, peei te läbitege.” Siige teeme kaakesea bägrä te puirage padare cabu miiji äbitige.

Yeesu Bucurage Biname bine Miiji me Jewenimige
(Mareko 1:29-34; Luuka 4:38-41)

¹⁴Yeesu ädige, Peteru me mete me abacitige. Tabe teeme gite ne puma jopänige gebale cama ätwitäneji. ¹⁵Yeesu teebine ime gome jwoomlige, siige gebale te obmalige. Tabe puma cita ca arpinantige, Yeesu ne mogobi jewenige.

¹⁶Liba mämleteca ge, piba biname cina bucurage biname bine sewadanemisi Yeesu bau me, lui bime trupa cabu niyaniya cable puga ge. Yeesu iyeta cable bine mene ca iyecräjemige piyepu iyeta pita biname bine miiji me jewenanemige. ¹⁷Tabe ai ne naace popi jewenige mename biname Isaya me mene te toraca me äbitame egä, “Tabe cime pita bine teeme cabu icranige, tabe cime tääpe mäpu bine ewadimige.”

Mene Yeesu ne Ingwe Äcwi poto cidi me
(Luuka 9:57-62)

¹⁸Yeesu liba bucurage biname bine jepänimige teebine awaclomta je, tabe teeme abiberäja bägrä bine jejemige teepi sawa nuuja poto doro me uuraname. ¹⁹Teepi ingwe yuurisi, niinäce yepä cotre abiberäja biname te tädige Yeesu bau me, jejige egä, “Abiberäja biname, ngänu gyene, maane liiyeme ädenite, cane määme ingwe ädenine.” ²⁰Yeesu jejige egä, “Poks bime bora piti nemi lenaja tääpume piyepu ele bime mete piti nemi,

yepä cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, căme täápume puupu lica gyene căme mope acitame.”

²¹Puma cita ca lui biname cina Yeesu ne jitrungisi, teeme yepä te jejige egä, “Babo biname, cane singi gäne meebine ingwe äcwime, yepä cane lipu gäne niinäce otni căme babe ne gape acitame?” ²²Yeesu jejige egä, “Laati bemi seemo ireclota cabu budre, teepi te teeme budre biname bine gape cabu me yaacranimusi. Maane cebine ingwe năcwi.”

Yeesu Sawa cabu Buuwe ne Jiibige

(Mareko 4:35-41; Luuka 8:22-25)

²³Yeesu poo cabu me acenutige, teeme abiberäja băgrä cina teta cama acetnärige. ²⁴Teepi liba eclige, baborage buuwe te tipwäjige sawa cabu, siige uule kuu cina poo ne itrugärisi. Yepä Yeesu ute ge. ²⁵Abiberäja băgrä cina eclige, teebine elotnantis, jejisi egä, “Yageyame, nitivityäri! Mine labumitninago!” ²⁶Yeesu jejemige egä, “Weene wălu ngeno memi? Weeme ätrunga matikolärage gyene.” Tabe abujängtige, kokre cama buuwe piyepu uule kuu bine mene jejemige, siige piba bulubulu mataru te enajige. ²⁷Abiberäja băgrä cina mutăcăco äbitininisi, jiicisi egä, “Ai biname Laasi nyene? Buuwe piyepu uule cina teeme mene jitecijiisi.”

Yeesu Mijji Jaawenige Neeneni Biname bine Niiya Cable cama

(Mareko 5:1-20; Luuka 8:26-39)

²⁸Yeesu sawa nuuja poto doro me yuurige, atyaramtige Gadara gawe cabu me, siige neeneni rooriye cina tewacletnăjăsi teebine puma. Kula waja cabu lui gape gemi, teepi pui cabu ca tasatăsi. Teeme trupa ngalebora puga ge niyarage cable. Teepi mage girigale ge, peei name pi nuuja biname te singi lica ge pui gaabe cabu otnime, teepi luma aanajenanige. ²⁹Siige teepi liba Yeesu ne jepănăsi, ala abayăsi egä, “Acejiyame me Băgră, maane singi ngena wawename cime täápume? Maane watrangeca je tădite cibibine sabe wawename.”

³⁰Seeji cudecewe padare puga ge baborage ngeerangera blome tomi, deedei täápume yuunguretnăjimisi. ³¹Puma cita ca cable cina Yeesu ne jejisi egä, “Maane liba singi găte cibibine äyecrejame, nityepini blome bime trupa cabu me.” ³²Yeesu jejemige egä, “Yoo, naaclege!” Siige teepi aabmalisi pui neeneni biname bine, eclige, blome bime trupa cabu me ebăcnisi. Iyeta blome tomi te podo cabu ca uuwamitnige gawe me, sawa cabu me uupletnärige, siige abumitnige. ³³Blome ire atwi biname cina uucratnige, eclige babo cewe me. Puma teepi biname bine jebaitnemisi iyeta, ngena cina băbitininisi niiya cable cama lui neeneni biname bime täápume. ³⁴Puma cita ca iyeta biname pui babo cewe cabu ca eclige Yeesu ne păpăname, siige liba jepănisi, jejisi teeme gawe ne abmalame.

Yeesu Miiji me Jewenige Tääpe Nuuja poto Budre Biname ne
(*Mareko 2:1-12; Luuka 5:17-26*)

9 ¹Yeesu poo cabu acenutige, sawa ne yuurige, atyaramtige teeme cewe me. ²Biname cina waaku cabu secanisi tääpe nuuja poto budre biname ne. Yeesu liba jepänimige, egä teepi baborage ätrunga cama gemi, tabe pui pita biname ne jejige egä, “Cäme biname, wälu gone! Maane kälyä gäte mäame niiya mule cabu ca!”

³Yeesu gome puga ge cotre abiberäja biname. Teepi teemämu jitanisi egä, “Ai biname te Acejiyame me ngii ne sabe jwenige, ingle tabe taatu gyene biname ne kälyä wawenime teeme niiya mule cabu ca.” ⁴Yepä Yeesu umle äbitige teeme ngenen atwanena, siige tabe jejemige egä, “Weene ngenen memi niiya ngenen atwanena cama? ⁵Lui gyene plowa iicana ai pita biname ne jajime egä, ‘Maane kälyä gäte mäame niiya mule cabu ca,’ coo ‘Arpinanti, abujängti, siige ädi.’ ⁶Yoo siige, cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane lui gwidape jwenenine, weene pui cabu ca opo nawatniniye, egä cäme conocäco pisi nyene biname ne kälyä wawenime teeme niiya mule cabu ca.” Siige puma cita ca tabe pui tääpe nuuja poto budre biname ne jejige egä, “Arpinanti, abujängti, mäame waaku ne ecati, mete me ädi!”

⁷Puma cita ca pita biname te arpinantige, mete me ädige. ⁸Lui biname cina jepänisi, teepi cälu te jitemige, Acejiyame ne eso ecärisi, tabe biname bine lipu kokre ituge ceera.

Yeesu Matayo ne Ala Tesoglicige
(*Mareko 2:13-17; Luuka 5:27-32*)

⁹Yeesu pui cewe ne sebmalige. Tabe liba ädige, tabe täks rarekaake uutecrena biname ngii Matayo ne jepänige. Tabe adnatäneji enajige teeme kaakesea mete cabu, siige Yeesu teebine jejige egä, “Tädi cane cama otnime.” Matayo abujängtige, teta cama ädige.

¹⁰Ingwe ca Yeesu liba deedei äbitige Matayo me mete cabu, bucurage täks rarekaake uutecrena biname piyepu cotre atropengäja biname teepi seclige deedei äbitame Yeesu piyepu teeme abiberäja bägrä cama.

¹¹Parisea sigu biname cina liba jepänisi Yeesu teta cama deedei äbita je, teepi teeme abiberäja bägrä bine jejemisi egä, “Weeme abiberäja biname te lipulipu deedei äbitenige täks rarekaake uutecrena biname piyepu cotre atropengäja biname cama?” ¹²Yeesu jitecijemige, jejemige egä, “Lui biname cina miiji birige, teepi dokta täapume singi lica, yepä lui cina pita cama birige, teepi singi dokta täapume. ¹³Weene miiji umle äbitineye, ai mene ngenen täapume myene egä, ‘Cane singi lica gäne biname cina cebine iiwärejame, yepä cane singi gäne teepi nuuja biname bine owecu wawenecame.’ Cane lica tädujine ala asoglecame lui cina

apu jaangemuge, egä teepi conocäco biname gemi, yepä cane conocono biname bine ala asoglecame tädujine.”

Ätemleja Deedei Ärwäja cäco Lenaja poto cidi me
(Mareko 2:18-20; Luuka 5:33-35)

¹⁴Yoane niije ca äciseja biname me abiberäja bägrä cina seclige Yeesu bau me, itemlisi egä, “Ai lipu gyene, egä cine piiyepu Parisea sigu biname jäje deedei ärwäja cäco ninajininuge Acejiyame ne awejename, yepä mäame abiberäja bägrä cina umle cäco gemi pipu äbita?” ¹⁵Yeesu jejemige egä, “Atejäclmuta soriyomu ne liba yaaclitusi, biname cina owecumete opo lica birige, mamye rooriye te liba teta cama pisi nyene. Yepä, padare te cire tädepi liba mamye rooriye ne cire yaacatepesi, teepi piba cire yaacrajemepi deedei ärwäja cäco.”

Ngene ca Agli Mene Kirece piiyepu Sasa Mule Aweceja poto cidi me
(Mareko 2:21-22; Luuka 5:36-39)

¹⁶“Nuuja te kirece äciseja cäco cäbletääpe pläsu ne sasa cäbletääpe bora cabu lica yääswäruge. Tabe liba pepu jaawenuge, siige cäbletääpe ne liba jääcisäjuge, pui kirece cäbletääpe pläsu te lalacumluge, siige sasa cäbletääpe ne jääsegläruge. Puma cita ca kirece pläsu te läwälutuge sasa cäbletääpe cabu ca, siige bora te babo läbituge.

¹⁷Piiyepu nuuja te kirece waina niije ne lica yaapaduruge gouti tääpe ca wawenäneji sasa ängära gwidape cabu. Tabe liba yaapaduruge, kirece waina niije te pui sasa ängära gwidape ne yääpluge, ingle tuutnecuge. Siige waina niije te lapaduruge gawe me piiyepu ängära gwidape te sabe läbituge. Kirece waina niije ne miiji kirece gwidape cabu ängära, piba teepi ibibi laanajuge.”

Babo Biname me Ngulebägrä piiyepu Pita cama Magebi
(Mareko 5:21-43; Luuka 8:40-56)

¹⁸Yeesu liba camu mene iicema cabu jage, piba yepä Israela babo biname te teeme bau me tädige. Tabe kokorare ca ääpednutige teeme opo gaabe, jejige egä, “Cäme ngulebägrä budre bäbitige page ai padare cabu. Maane tädi ime acitame teeme papa cabu, tabe piba budre cabu ca arpinantenige.” ¹⁹Yeesu abujängtige, teebine ingwe icwige teeme abiberäja bägrä cama.

²⁰Teepi liba eclige, Yeesu me kaake poto ca yepä magebi te piba toclige, lui twelb kämäge ngalebora uudi apira pita cama tonajenäjumi. Tabe Yeesu me cäbletääpe pepyämu ne joomlige ogä, ²¹ingle tabe ngene jotwananige egä, “Cane liba Yeesu me cäbletääpe pepyämu taatu joomlenine, cäme ai pita te piba nabma-lenige cebine.” ²²Yoo siige, tabe liba joomlige, Yeesu piba tatatrongtige, teebine jopänige, jojige egä,

“Bägrä, wälu gone! Määme ätrunga te meebine miiji bii naawenige.” Siige peeirage padare cabu magebi te miiji äbitige.

²³Puma cita ca Yeesu liba pui babo biname me mete cabu me atyaramtige, lui me bägrä te budre äbitige, tabe jepänige, biname cina dobidobi bine jecnäjimisi piyepu papa me äbitininisi bägrä me budre name pi. ²⁴Tabe jejemige egä, “Pääye, äyebhengäjineye ama cita ca. Bägrä te budre lica gwene, tabe ute gwene.” Teepi teebine ngange ecwänisi. ²⁵Puma cita ca biname bine liba iyecräjemisi mete cabu ca, Yeesu piba abacitige bägrä me ute puupu cabu me, ime jwoomlige, siige bägrä budre cabu ca arpinantige. ²⁶Teepi idre ecenanisi iyeta pui gawe cabu, egä Yeesu ngena mule ne jewenige.

Yeesu Miiji Jaawenige Neeneni Ireku Määsumäsu Biname bine

²⁷Yeesu pui cewe ne sebmalige. Tabe liba ädige, neeneni irecu määsumäsu biname cina teebine ingwe icwäsi. Teepi ala abayäsi egä, “Daawida me kaakesaare, maane owecu cime tääpume!” ²⁸Yeesu liba mete bora me abacitige, pui neeneni irecu määsumäsu biname cina piba taaclige teeme bau me. Yeesu äätemlige egä, “Weene nää toraca nätrungeniye, egä cane miiji gäne weebibine irecu miiji wawename?” Teepi jejäsi egä, “Yoo, babo biname.” ²⁹Puma cita ca Yeesu teeme irecu papa cabu ime bine aacitige, jaajige egä, “Weeme ätrunga te ibibi läbitege.” ³⁰Siige teeme irecu cina aasatäsi. Puma cita ca Yeesu kokre cama mene jaajige egä, “Gone biname bine ai poto cidi me umle jaawenimuye.” ³¹Yepä teepi mete ne sebmäläsi, aaclige, Yeesu ne idre jecanenäsi iyeta pui gawe cabu ta.

Yeesu Miiji Jewenige Mene Iicema cäco Biname ne

³²Pui neeneni biname cina liba baaclige, piba biname cina Yeesu bau me secanisi mene iicema cäco biname ne, lui me trupa cabu puga ge niiya cable. ³³Yepä Yeesu liba niiya cable ne iyecräjige, pui biname te piba taatu gije abacitige mene iicemame. Biname cina mutäcäco äbitininisi, jiicisi egä, “Cine niinäce lica ituge Israela gawe cabu apu mule ne päpäna.” ³⁴Yepä Parisea sigu biname cina jiicisi egä, “Niiya cable bime mopeyame te Yeesu ne kokre yäacäruge tabe niiya cable bine äyecrejame.”

Yeesu Owecu Ge Biname bime tääpume

³⁵Yeesu puma cita ca otnetnäjige iyeta modamoda piyepu matimati cewe cabu ta. Tabe biname bine ebiberäjimige teeme abasecretna mete cabu ta piyepu Miiji Mene jejananemige egä, “Acejiyame te pagege biname bine waadena.” Tabe cuta biname bine miiji jewanemige iyeta maramara pita cabu ca. ³⁶Tabe liba bucurage biname tomi bine

jepänimige, tabe owecu äbitige, ingle teepi mage ngenecu mäpu cama ge piyepu ätityera täapume singi ge epu pana maamoi, lui bime ire atwi biname lica ge. ³⁷Yeesu puma cita ca teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Ärucna lui baborage gyene, yepä nesae taatu kaakesea bägrä gemi atomle-came, ³⁸peei name pi weene miiji irecu ätumutame ärucna Yageyame bau me tabe poto kaakesea bägrä bine ätyepame teeme ärucna täapume.”

Yeesu me Twelb Ätyepäneji Biname bime Ngii

(Mareko 3:13-19; Luuka 6:12-16)

10 ¹Yeesu teeme twelb abiberäja bägrä bine ala tesoglicmige, ecärimige kokre niyarage cable bine äyecrejame piyepu iyeta maramara pita bine äyebhengäjame. ²Age tema pui twelb ätyepäneji biname bime ngii: niinäceyame lui Simona, lui ne einenisi Peteru ca, piyepu teeme igane Andrea; cuta Yakobu teeme igane Yoane lui Jebedayo me bägrä gegi; ³cuta Pilipo naabi Bartoloma; Tooma piyepu täks rarekaake uutecra biname ngii Matayo; cuta Yakobu Alaba me bägrä piyepu Tadeus; ⁴cuta Simona lui Kanana sigu biname gyene piyepu Yuuda Isakariyota lui Yeesu ne budre täapume awaba biname gyene.

Yeesu Teeme Twelb Abiberäja Bägrä bine Jityepäjemige

(Mareko 6:7-13; Luuka 9:1-6)

⁵Yeesu ai twelb biname bine apu umle mene cama jityepimige kaakesea waweneme egä, “Gone biname bime bau me naacluge lui Israela biname lica gemi. Cuta gone naacluge nuuja cewe cabu me Samariya gawe cabu je. ⁶Yepä weene Israela biname bime bau me naacluge, lui cina epu pana gemi apeseräjäneji maamoi cina liiyepu. ⁷Weene teebibine jejananemepeye egä, ‘Acejiyame te mameta gyene biname bine waadena.’ ⁸Weene pita biname bine miiji jewenemepeye, budre biname bine erpineräjemepeye, lepera pita biname bine miiji jewenemepeye piyepu niyaniya cable bine iyecräjemepeye. Weene kokre ne daremu cäco ituge acata ai mule bine wawenecame, peei name pi weene miiji daremu cäco cuta biname bine itityeräjemepeye. ⁹Weene gone gol, silba piyepu rarekaake bine yaawadimuye weene cama. ¹⁰Gone diiba yaawadimuye, coo tuwängle cäbletääpe piyepu ernge gwidape coo piyepu otnetneja suru, ingle kaakesea bägrä ne miiji teeme singi gwidape ceera.

¹¹Weene liba lui babo cewe cabu me coo piyepu matikolä cewe cabu me latyarininuye, weene miiji ärngi, egä laati te singi weebibine teeme mete cabu me äbäcname, siige weene teta cama inajininuge, ngälu weene peei cewe ne saabmaluye. ¹²Weene liba mete cabu me yäbäcnuye, jiiucuye egä, ‘Poode!’ ¹³Pui mete cabu biname cina liba weebibine jiwablininusi, weeme poode te miiji yaanajuge puma. Yepä teepi liba

lica jiwablininusi, weeme poode te lacnenutuge weeme bau me. ¹⁴Poto mete coo piyepu cewe cabu ta liba weebibine lica jiwablininusi coo weeme mene lica jitecijinusi, weeme ernge cabu ca teeme tuuwe bine jääglubäjemuye, siige saabmaluye pui mete ne coo cewe ne. ¹⁵Cane toraca jijenininine, Acejiyame me atrana bimu cabu Sodoma piyepu Gomora cewe biname cina lui niyarage daremu ne cirege pöpäna, matikäli cirege. Lui cewe biname cina lica pa jiwablipesi weebibine, teeme niya daremu lui baborage cirege.”

Mäpu te Tädenige

(*Mareko 13:9-13; Luuka 21:12-17*)

¹⁶“Cane weebibine jityepininine biname bime bau me, epu pana maamoi cina lipu yaacluge wulp bime sigu cabu me. Weene miiji cobyame bime pana umleumle inajipi piyepu gimäe bime pana niya wawena cäco inajipi. ¹⁷Weene ireire inajipi, ingle biname peeci nemi, lui cina weebibine joomlinininusi ablaweja mete me waadename. Piyepu teepi teeme abasecretna mete bora ta weebibine itemeläjininusi. ¹⁸Teepi cämiji pi iwadininusi modamoda biname bime piyepu gawe mope biname bime opo gaabe me weene teebibine piyepu gawe maramara biname bine Miiji Mene jajanename. ¹⁹Yoo, weebibine liba ablaweja täöpume iwadininusi, ngenecu niya gone, egä weene ngena jicuye coo lipulipu jicuye. Liba padare te tatyaramtuge weene mene iicemame, weebibine piba mene birige ceera iicema täöpume. ²⁰Weene lui mene cire jicemepeye, peei lui weeme mene lica cirege, yepä weeme Babe me Seemo te ngene atwanena cire icäripi weene ngena iicename.

²¹Poto biname cina teeme naniganewale bine budre me cirege äyemela. Babe cina peerage mule cire jaawenepesi teeme bägrä bime täöpume. Cuta bägrä cina cire latatrongäripesi teeme mage babe bine budre me äyemelame. ²²Iyeta biname cina weebibine jimugitninusi cäme singi pi, yepä laati te kokre cama cire jaaclajutepi ngälu ngälugaabe me, tabe iyeteta ireclota ne cirege pöpäna.

²³Teepi liba yepä cewe cabu weeme täöpume claabe läbitininusi, weene miiji nuuja cewe me uucratna. Cane toraca jijenininine, weene cäro camu Miiji Mene jajanena ne cire epirepeye Israela modamoda cewe cabu ta, cane Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, niinäce cire tacnenutepene.

²⁴Abiberäja bägrä te baborage lica birige teeme abiberäja biname bau ca, coo piyepu aletnäneji biname te baborage lica birige teeme babo biname bau ca. ²⁵Pipu pi abiberäja bägrä te bojä jaaguge, tabe liba teeme abiberäja biname cama ibibi läbituge. Cuta aletnäneji biname te bojä jaaguge, tabe liba teeme babo biname cama ibibi läbituge. Yoo, biname cina liba cebine, lui weeme mope biname gäne, nainusi Beelsebul ca,

siige piba teepi weebibine, lui cina căme ingle biname gemi, cuta mage niyaniya ngii ca iyinininusi.”

Laati tǎapume Miiji Wǎlu

(Luuka 12:2-7)

²⁶“Yoo, weene biname bime tǎapume wǎlu gone! Ngena gyene ǎmlitǎneji, pagege pajecu me ǎbita. Ngena gemi ogǎ, pagege awabudnǎja. ²⁷Cane krokeciye cabu ngena tǎapume jijenininine, weene miiji bimu cabu cǎari jajanena; weene siiyǎ mene ca ngena itecijenininige, weene miiji cabucabu pagege jajanena, epu pana mete toro cabu ca lipu mene tiicemusi. ²⁸Wǎlu gone eei bime tǎapume, tǎape ne lui cina budre me yaaglusi, yepǎ teepi ǎblicǎo seemo ne budre me agli. Pǎtǎ miiji weene Acejiyame tǎapume wǎlu, ingle tabe miiji gyene tǎape piiyepu seemo bine niya puupu cabu me acraname. ²⁹Puu matimati ele cina papa gemi: yepǎ rarekaake ca neeneni bine jaaletnusi, yepǎ teeme yepǎ te lica gawe cabu me saatramuge weeme Babe me umle cǎco. ³⁰Cuta weene piiyepu, Acejiyame iyeta umle gyene weeme poto cidi me. Tabe umle gyene, egǎ weeme lija matimati edingǎli gemi. ³¹Peei name pi weene gone wǎlu! Weene modamoda gemi, ele cina matimati gemi.”

Yeesu ne Jaaitnusi piiyepu Jaainusi

(Luuka 12:8-9)

³²“Laati te biname bime sobe cabu naitnuge, egǎ tabe umle gyene cane, cane cuta teebine cabucewe je cǎme Babe me opo gaabe je cire jaaitnepene. ³³Yepǎ laati te biname bime sobe cabu nainuge, egǎ tabe umle lica gyene cane, cane cuta teebine cabucewe je cǎme Babe me opo gaabe je cire jaainepene.”

Gawe cabu je Poode Lica Gyene yepǎ Cubu

(Luuka 12:51-53, 14:26-27)

³⁴“Weene gone apu angi, egǎ cane itu tǎdujine ai gawecewe cabu me poode ne acaname. Cane lica itu tǎdujine poode ne acaname yepǎ cubuturikǎ ne secanujine. ³⁵Imǎbǎgrǎ te teeme babe bau me claabe lǎbituge cǎmiji pi piiyepu ngulebǎgrǎ te teeme mage bau me, cuta cnaatete cina teemeteme claabe lǎbitininusi cǎmiji pi. ³⁶Biname me binamewale cina cirege teeme cubuyame me ǎbita cǎmiji pi.

³⁷Lui te baborage singi birige teeme mage babe tǎapume, yepǎ matikǎli singi cǎme tǎapume, tabe ibibi lica gyene cǎme abiberǎja bǎgrǎ me lenajame. Coo lui te teeme bǎgrǎ bime tǎapume baborage singi birige, yepǎ cǎme tǎapume matikǎli singi, pipu biname te cuta ibibi lica gyene cǎme abiberǎja bǎgrǎ me lenajame. ³⁸Laati te liba teeme baarge uli ne palace cabu lica yaacanuge cǎme pana, siige cebine ingwe nǎcwuge, tabe

ibibi lica gyene căme abiberăja băgră me lenajame. ³⁹Laati te singi lica gyene teeme ireclota ne măpu cabu acitame cămiji pi, tabe toraca ireclota ne cire yaapesarepi. Yepă lui te singi gyene cămiji pi teeme ireclota ne măpu cabu acitame, tabe toraca ireclota ne cire jăăpănepi.”

Yeesu me Mene Daremu poto cidi me
(*Mareko 9:41*)

⁴⁰“Laati te liba weebibine jiwablininuge, tabe cebine nawabluge. Piiyepu laati te liba cebine nawabluge, tabe cuta jaawabluge teebine, cebine lui te nătyepuji. ⁴¹Laati te liba Acejiyame me mename biname ne jaawabluge teeme peei ngii name pi, tabe mename biname bime pana daremu ne cire jăăpănepi. Laati te liba conocăco biname ne jaawabluge teeme peei ngii name pi, tabe teeme pana daremu ne cire jăăpănepi. ⁴²Piiyepu laati te liba ai ngii căco biname yepă ne gwidape yăăcăruge, ngănu gyene puu găbu niye, ingle tabe căme ingwe äcwi biname gyene, Acejiyame te teebine daremu cire yăăcärepi.”

Mename Biname cina Seclige Yoane Niiye ca Äciseja Biname bau ca
(*Luuka 7:18-35*)

11 ¹Yeesu liba teeme twelb abiberăja băgră bine umle mene jajanena ne epirige, tabe pui cewe ne piba sebmaliġe, ädige poto mametamameta cewe me biname bine puma abiberăjame piiyepu mene jajanename.

²Yoane niiye ca äciseja biname lui krokeciye mete cabu jage, tabe puga itecijige, egă Keriso ngena jewenige. Puma cita ca Yoane teeme abiberăja băgră bine jityepimige Yeesu bau me. ³Teepi Yeesu ne itemlisi egă, “Năă, maane säte pui biname, iyeta biname cina lui ne jewagriġenisi otnime, coo cine miiji nuuja ne awagrija?” ⁴Yeesu jejemige egă, “Weene Yoane bau me acenuteye, teebine jejepeye, weene ngena jepănanemeniye piiyepu ngena itecijanininige: ⁵naace irecu määsumäsu biname cina cängena jăăpănanemusi, ernge niyaniya biname cina miiji waatninusi, lepera pita biname cina miiji läbitininusi, tablame budubuduma biname cina cängena yăătecijaninuge, budre biname cina larpineräjininusi, cuta owecumete biname bine Miiji Mene jaajananemusi. ⁶Ngenecu miiji eei gemi, laati bemi ätrunga ne lica yaapesarusi căme bau.”

⁷Puma cita ca Yoane me abiberăja băgră cina liba äcnäriġe, Yeesu piba giġe abacitige biname bine jajanename Yoane poto cidi me egă, “Weene liba Yoane bau me läsipeye daapo taatu cewe cabu me, weene teebine lipu jăăpănepeye? Weene baace ingle pana biname ne lica jăăpănepeye, buuwe te lui ne yaajodnäjeġi. ⁸Cuta piiyepu weene cängena abasogărăneġi biname ne lica jăăpănepeye, teeme bau me liba läsipeye, ingle abasogărăneġi biname cina

gawe mope biname bime mete cabu yaacrajuge. ⁹Najeye, weene Yoane ne lipu jääpänepeye, weene liba teeme bau me läsipeye? Weene nää Acejiyame me mename biname ne jääpänepeye? Toraca gyene, yepä Yoane lui baborage gyene iyeta poto Acejiyame me mename biname bime bau ca. ¹⁰Yoane pui gyene, Oogäräneji mene te lui poto cidi me jicenige egä, ‘Cane Acejiyame căme mename biname ne määme niinäce gaabe me cire jäätyepepene. Tabe te gaabe cire yaamacetnäjepi määme otni täápume.’ ¹¹Cane toraca jijenininine, egä Yoane lui baborage gyene iyeta biname bime cabu ca, lui cina ituge ai gawecewe cabu lenaja ngälu Yoane me padare oomlaname. Yepä page ai kirece padare cabu eei cabu ca lui te matikäli gyene, Acejiyame te lui bine ewadenemige, tabe baborage gyene Yoane cabu ca.

¹²Pui padare cabu ca, Yoane niije ca äciseja biname te liba bääirmi jaagednemepi, ngälu airage bimu cabu Acejiyame me waadena mule te kokre cama ituge otni. Piiyepu biname piti nemi lui cina kokre läbitininusi Acejiyame me waadena mule cabu me äbäcname. ¹³Moose teeme Cotre cabu piiyepu iyeta Acejiyame me mename biname cina ngälu Yoane me padare oomlaname, teepi niinäce gaabe me jicemujisi, egä Acejiyame te biname bine cire yaawademepi. ¹⁴Weene liba singi teeme mene ätrungame, weene mijji umle äbita, egä Yoane lui Eliya sine, lui me otni poto cidi me teepi niinäce gaabe me jicemujisi. ¹⁵Weene liba tablame piti nemi ätecijame, itecijinege umle äbitame.

¹⁶Cane ngena cabu yaatonäremene biname bine, page lui cina ireclota gemi? Teepi epu pana gemi matimati bägrä, lui cina adnatäreji yaacrajuge aletna puupu cabu, siige teemeteme ala labayaninusi egä,

¹⁷‘Cine dobidobi jääcnäjimusi,

yepä weene giire lica jääwäjuye.

Cine owecumete uupera yaatangusi,

yepä weene singi lica ele me.’ ¹⁸Yoo, Yoane te tädepi. Tabe deedei căco

yaanajepi piiyepu waina niije lica yäänäjemepi. Yepä biname cina singi lica teeme mule täápume, siige jicusi egä, ‘Yoane me niija cable pisi nyene.’ ¹⁹Cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane yäärwäjune, yäänäjune, yepä biname cina cuta singi lica ge căme mule täápume, siige teepi jicusi egä, ‘Jepäneye ai biname ne, mage looloyame gyene piiyepu waina niije änäjayame gyene. Tabe täks rarekaake uutecrena biname piiyepu cotre atropengäja biname bime biname gyene.’ Mine liba jääpänusi, egä Acejiyame bau ca lui mule te ngena jaawenuge, mine peei cabu ca opo yaawatnusi, egä Acejiyame me umle toraca gyene.”

Ätrunga căco Cewe poto cidi me

(Luuka 10:13-15)

²⁰Yeesu gije abacitige cewe biname bine ablawejame, lui cina lica ituge atatrongära teeme niija mule cabu ca, ngänuge tabe bucurage ciitaca

mule bine itu jaawenanemepi puma. ²¹Tabe jejemige egä, “Oo Korasine piyepu Betesaida cewe biname, lipu babo niyarage cirege weeme täápume! Cane lui ciitaca mule bine ituge weeme cabu wawena, liga cire jaawenemejine Turo piyepu Sidona cewe cabu, biname cina puma ragre cire lasigrärenejisi piyepu mriibe ca cire lapyacinejisi awabame, egä teepi teeme niyaniya mule bine ituge abmaläcema Acejiyame bau me atatrongärame. ²²Korasine piyepu Betesaida cewe biname, cane weebibine jijenininine, egä Acejiyame me atrana bimu cabu Turo piyepu Sidona cewe biname cina teepi plowa cire jääpänepesi weeme cabu ca. ²³Cuta weene Kaprenauma cewe biname! Weene nää apu jingenininige, egä weebibine awepenta cabu me Acejiyame bau me? Eewe, weebibine niyarage puupu cabu me cire iyäripesi. Sodoma cewe biname cina liga cire jääpänejisi ciitaca mule bine, weene lui bine ituge päpäna, pui cewe te page cerämu cire yaanajeji. ²⁴Kaprenauma cewe biname, cane jijenininine weebibine, egä Acejiyame me atrana bimu cabu Sodoma cewe biname plowa cire jääpänepesi weeme cabu ca.”

“Ayo Naaclege Cäme bau me Diibe Oocaname.”

(Luuka 10:21-22)

²⁵Peei padare cabu Yeesu jiicige egä, “Babe, maane lui Yageyame gäte gawecewe piyepu cabucewe täápume, cane meebine eso nääcärenine, egä maane ai gwidape bine ituge ämletna umle biname piyepu miijimiji mopemuli biname bime bau ca, siige abiberäja cäco biname bime bau me ituge aboclomäja. ²⁶Babe, ai lui mäame miijirage singi gyene.

²⁷Cäme Babe te iyeta gwidape bine itu saabmalemepi cäme ime cabu. Nuuja te umle lica gyene Bägrä, yepä Babe taatu umle gyene; cuta nuuja te umle lica gyene Babe, yepä Bägrä taatu umle gyene piyepu eei biname cina umle gemi Babe, Bägrä te lui bime täápume singi aboclomta teebine.

²⁸Naaclepi cäme bau me, lui cina gloose gemi mäpu biijabija bine waadename. Cane weebibine diibe oocana pa icäripene. ²⁹Gone jäägyemuye lui mäpu bine jääpänimuye cämiji pi piyepu cäme bau ca labiberäjininuye, ingle cane owelaamelame biname gäne piyepu cane awepyeräja umle cäco gäne, siige weene piba poode ne pa jepänepeye. ³⁰Cämiji pi lui mäpu bine jääpänimuye, plowa birige, piyepu cane ngena bine liba yaacranimune weeme cabu, mäpu lica birige.”

Ätemleja Sabade Cotre poto cidi me

(Mareko 2:23-28; Luuka 6:1-5)

12 ¹Pui padare yepä Sabade bimu cabu Yeesu teeme abiberäja bägrä cama wiiti calwacupi ngalebora lui gaabe cabu ädige. Abiberäja bägrä loolomecewe te joomlemige. Teepi puma cita ca wiiti mope bine ecrecimisi, kuu bine erwäjimisi. ²Parisea sigu biname cina jepänimisi,

teepi ngena jewenisi, siige Yeesu ne jejisi egä, “Jepänimi! Määme abiberäja bägrä cina mime Sabade cotre ne bii jetropangtisi, teepi lui mule becnisi.”

³Yeesu jejemige egä, “Egäsu weene ituge acnema, mope biname Daawida lui mule ne jewenuji, tabe piyepu teta cama lui biname teepi liba loolo me icrajuji, yepä teeme deedei lica. ⁴Taba iiwäreja mete cabu me abacituji, buluduu ne sisatuji, buluduu lui Acejiyame täapume acitäneji ge, siige ecäranemuji teta cama lui biname bine, siige teepi erwäjujisi. Teepi pui lui cotre ne jetropangtujisi, ingle iiwäreja biname taatu cina miiji gemi pui buluduu ne loolo. ⁵Egäsu weene cuta Moose me Cotre mene cabu ituge acnema, egä iiwäreja biname cina Sabade bimu cabu miiji yaacluge iiwäreja mete me kaakesea wawename. Teepi cuta pui lui Sabade^a cotre ne jaatropangtusi, yepä teepi kälyä birige. ⁶Cane jijenininine weebibine: cane säne baborage, iiwäreja mete matikäli gyene. ⁷Oogäräneji mene te jiićenige egä, ‘Cane singi lica gäne biname cina cebine iiwärejame, yepä cane singi gäne teepi biname bine owecu wawename.’ Weene liga toraca umle cirege, egä ai mene ngeni myene, weene piba lica cire jaatranemejiye, lui biname cina niya mule bine lica jaawenimusi. ⁸Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji, teeme conocäco pisi nyene jajime Sabade bimu cabu ngena wawename.”

Duudemu Ime cama Biname (*Mareko 3:1-6; Luuka 6:6-11*)

⁹Yeesu pui cewe ne sebmalige, ädige, yepä abasecretna mete cabu me abacitige. ¹⁰Biname puga ge, lui me ime duudemu ge. Poto biname puga ge, lui cina singi ge ingle ne päpäname Yeesu ne aitnejame, siige teepi teebine itemlisi egä, “Nää Cotre ibi mule gyene Sabade bimu cabu pita biname ne miiji wawename?” ¹¹Yeesu jejemige egä, “Weeme yepä me liba maamoi pisi nyene, siige Sabade bimu cabu cupicu bora me yaatramuge, egäsu weene saarpatuye? ¹²Maamoi matikäli gyene, biname baborage gyene, peei name pi nuuja cotre lica gyene biname täapume miiji mule wawena Sabade bimu cabu.” ¹³Piba Yeesu pui pita biname ne jejige egä, “Määme ime tuuti!” Taba ime uutige Yeesu bau me, piba siige teeme ime te miiji äbitige epu pana nuuja ime liiyepu. ¹⁴Yepä Parisea sigu biname cina puma cita ca eclige, siige mene jitransi Yeesu ne budre me acitame.

Acejiyame me Kaakesea Bägrä Lipu Gemi?

¹⁵Yeesu itecijige, egä Parisea sigu biname cina mene jitransi teebine aglime, siige tabe pui cewe ne sebmalige, nuuja gome me äyeblyngtige.

^a **12:5** Sabade cotre: Sabade cotre te jiićenige, egä biname te gone lecaleca padare otni Sabade bimu cabu.

Bucurage biname cina teebine ingwe icwisi. Laati bemi pita cama, tabe iyeta teebibine miiji jewenanemige. ¹⁶Puma cita ca tabe teebibine giri jicranimige, egä teebine gone awabudni-ta. ¹⁷Yeesu lui mule jewenige, ibibi äbitige mename biname Isaya me mene cama egä,

¹⁸“Age sena, cane lui kaakesea bägrä ne ituge jaji.

Tabe cäme singi biname gyene, cane teeme tääpume ngenecu miiji gäne.

Cane cäme Seemo ne teeme cabu me cire yaacitepene.

Tabe te biname bine umle cire jaawenemepi cäme atrana poto cidi me.

¹⁹Tabe lica cirege mene abaja coo claabe cama ala abayena.

Teeme tagepogogo ne lica cirege gaabe cabu ta ätecijana.

²⁰Tabe ajodnäneji sogo ne lica cirege ägäbuta,

cuta ätuma mameta lampa ne lica cirege ätuma.

Tabe apu cire läbitanepi, ngälu biname cina Acejiyame me cotre bine cire jaawenemepesi.

²¹Iyeta maramara gawe biname cina teeme ngene atwanena bine cire yaacranemepesi teeme bau me.”

Yeesu piyepu Beelsebul, Satani ca Lui ne Cuta Einenisi

(Mareko 3:20-30; Luuka 11:14-23)

²²Biname cina yepä biname ne secanisi Yeesu bau me, lui te irecu mäasumäsu piyepu mene iicema cäco ge, ingle teeme niiya cable puga ge. Yeesu teebine miiji jewenige, siige tabe mene jicemige piyepu tabe irecu aasatige. ²³Biname tomi cina mutäcäco äbitininisi. Teepi ätemläjinisi egä, “Nää, tabe pama mope biname Daawida me kaakesaare gyene?”

²⁴Parisea sigu biname cina liba ai mene itecijemige, teepi jicisi egä, “Tabe naace popi niiya cable bine yääyecräjemuge, ingle Beelsebul lui niiya cable bime mopeyame gyene, tabe te teebine kokre ecäranenige niiya cable bine äyecrejame.”

²⁵Yeesu umle äbitige teeme ngene atwana poto cidi me, siige jejemige egä, “Nuuja gawe biname cina liba labelaninusi teemeteme cubu me, teepi watata lapirininusi. Cuta piyepu babo cewe biname coo ingle biname cina liba labelaninusi teemeteme cubu me, teepi lica birige lenaja. ²⁶Siige Satani lui bine yaawadimuge, teeme yepä tomi te liba nuuja tomi cama cubu jicäsi, teepi siige uja maramara me läbitininusi, cije Satani me waadena mule te piba lipulipu kokre lenaja? ²⁷Yoo, weene jiceniye egä Beelsebul, lui ne Satani ca cuta einenisi, tabe te cebine kokre näcäruge cane teeme niiya cable bine äyecrejame. Peei toraca lica gyene, ingle Beelsebul singi lica gyene teeme niiya cable bine biname cabu ca äyecrejame. Yoo, poto weeme abiberäja bägrä cina niiya cable bine cuta yääyecräjemusi. Luma cita ca

teeme kokre peei mule ne wawename? Lica Beelsebul bau ca. Peei name pi weemerage abiberäja bägrä cina jaawabudnitusi weeme conocono mene, egä cäme kokre cable bine äyecrejame lui Beelse-bul bau ca gyene. ²⁸Eewe, cäme kokre lui teeme bau ca lica gyene, yepä Acejiyame me Seemo te kokre näcäruge cane niiya cable bine äyecrejame, siige weene peei name pi umle gemi, egä Acejiyame me waadena mule te weeme cabu me ituge atyaramta.

²⁹Nuuja te äblicäco abacita kokre biname me mete cabu me teeme gwidape bine waadename, tabe liba teebine niinäce lica jätäyuge. Yepä tabe liba teebine niinäce jätäyuge, tabe piba labacituge teeme mete me gwidape waadename.

³⁰Laati te cäme biname lica gyene, tabe cebine näcisärmutuge. Laati te cäme bau me lica taabasecretnimuge, tabe yaaplidnäremuge. ³¹Peei name pi cane jijenininine, egä laati te liba ngena niyaniya mene jicemuge coo ngena nuuja niiya mule bine jaawenimuge, tabe miiji gyene kälyä äbitame pui niiya cabu ca. Yepä laati te liba niyarage mene jicemuge Aceji Seemo poto cidi me, teeme peei niiya te iyeteta yaanajuge. ³²Laati te liba näcisärmutuge cebine, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, tabe miiji gyene kälyä äbitame teeme peei niiya mule cabu ca. Yepä laati te Aceji Seemo ne yääcisärmutuge, teeme peei niiya te iyeteta yaanajuge.”

Uli piyepu Teeme Kuu

(Luuka 6:43-45)

³³“Uli liba miiji birige, teeme kuu cuta piyepu miiji birige. Yepä, uli liba niiya birige, teeme kuu cuta niiya birige. Weene uli ne opo yaawatnuye teeme kuu cabu ca. ³⁴Weene cobyame pana gemi! Biname me ngenecu liiyepu, teeme mene cuta piyepu. Weene lipulipu miijirage mene iicema, ingle weene niyarage gemi? ³⁵Miiji biname te teeme miiji ngenecu cabu ca miiji mule bine saaboclomäjimuge, niiya biname te teeme niiya ngenecu cabu ca niiya mule bine saaboclomäjimuge. ³⁶Cane jijenininine weebibine, egä Acejiyame me atrana bimu cabu biname cina miiji cire yaaboclomäjemepesi, egä ngena ingle cabu teepi papa kuu cäco mene ituge iicema. ³⁷Weeme mene cabu ca weebibine atrana cirege, egä weene miiji biname gemi coo niiya biname gemi.”

Biname cina Singi Ge Yeesu Ciitaca Mule Wawename

(Mareko 8:11-12; Luuka 11:29-32)

³⁸Poto cotre abiberäja biname piyepu Parisea sigu biname cina Yeesu ne jejisi egä, “Abiberäja biname, cine singi gemi maane ciitaca mule ne wawename cime päpäname.”

³⁹Yeesu jejemige egä, “Weene lipu niyarage ätrunga cäco biname gemi, page ai padare cabu lui cina ireclota gemi! Weene singi gemi cäme

bau ca ciitaca mule ne pöpäname, yepä weene nuuja ciitaca mule ne lica pa jepänepewe, yepä Acejiyame me mename biname Yooname me ciitaca mule ne taatu pa jepänepewe. ⁴⁰Yooname lipu babo cibi me camuge bora enajuji nesae bimu nesae ciye cama, cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane cuta piyepu gawe bora pagege lenaja nesae bimu nesae ciye cama. ⁴¹Atrana bimu cabu Ninewame cewe biname cina cire talotnäripesi budre cabu ca weene cama gigri atrana täöpume. Teepi weebibine cirege aitneja, ingele teepi teeme niya mule bine itu ebmalimujisi Yooname me bäärmi mene name pi. Siige cane age säne baborage Yooname bau ca, yepä weene cebine lica ituge ätrunga.

⁴²Cuta Siibame gawe mope magebi te atrana bimu cabu weene cama gigri cire tarpinantepi siige tabe weebibine cirege aitneja, ingele tabe cudecewe cewe ca tocluji Solomona me umle mene äteciyame. Siige cane age säne baborage Solomona bau ca, yepä weene singi lica gemi cebine äteciyame.”

Yeesu me Mene Niya Cable Acnenuta potu cidi me
(*Luuka 11:24-26*)

⁴³“Niya cable te liba biname me trupa ne yaabmaluge, tabe waatnetnäjuge niye cäco cewe cabu ta, puupu ne jäärnguge ngene oocaname. ⁴⁴Liba lica jäänünge, tabe jiiucege egä, ‘Cane acnenine piyeme, cane lui mete ne sebmalumene.’ Tabe siige lacnuge, jäänünge mete ne apretnäjeji piyepu miijirage acranäneji. ⁴⁵Tabe piba läduge potu seben mage niyarage cable bine arwojame, siige teepi iyeta saacluge pui biname me trupa cabu lenajame. Niinäce pui biname miiji lica birige, yepä page tabe siige iyeta mage niyarage me läbituge. Pui yepä mule te cirege äbita ai niyarage biname bime täöpume, lui cina ireclota gemi page.”

Yeesu me Ingle Biname Laati Bemi?
(*Mareko 3:31-35; Luuka 8:19-21*)

⁴⁶Yeesu liba camu biname bine mene jajanena cabu jage, teeme mage piyepu iganewale cina piba tatarige. Teepi puutucu je imyemutäjimige, biname bine itemlimisi Yeesu cama mene me. ⁴⁷Pumame cita ca yepä biname te Yeesu ne jejige egä, “Määme mage piyepu iganewale puutucu je ete nemä. Teepi singi gemi maane cama mene iicemame.”

⁴⁸Yeesu pui biname ne itemlige egä, “Maane lipu ngene jotwa-nenite, laatu nwene cäme mage cuta laati bemi cäme naane igane?” ⁴⁹Pumame cita ca tabe teeme abiberäja bägrä bine teeme ime ca jewabimige, jiiucege egä, “Ire, cäme mage piyepu cäme naane igane age tema. ⁵⁰Laati te liba jaawenuge cäme Babe cabucewe je teeme singi ne, tabe lui cäme naane, cäme igane, cäme ngule, cäme mage.”

Ngene ca Agli Mene Kuu Gije Iisabeja poto cidi me
(Mareko 4:1-9; Luuka 8:4-8)

13 ¹Peirage bimu cabu Yeesu mete ne sebmaliḡe, ädige, sawa ligi cabu adnatige. ²Bucurage biname cina tabasecretneḡe teeme bau me, teebine jewaclomtisi, siige tabe poo cabu acenutige, adnatige. Biname cina sawa ligi cabu imyemutäjimige. ³Yeesu ngene ca agli mene ca jejemige bucurage mule poto cidi me. Tabe jiicige egä,
 “Yepä biname te ädige calwacupi me kuu gije bine iisabejame.
⁴Egäcäro tabe kuu gije bine yiisabäjemige, poto cina gaabe cabu itrametnemige, siige ele cina seclige, erwäjimisi pui kuu gije bine.
⁵Poto kuu gije cina itrametnemige kula gawe cabu. Gawe puma papple ge. Gije cina watata äpletnärinisi, ingle gawe poone lica gyene. ⁶Bimu te liba tacitige, nuunu te iplatnimige mamye gije bine, siige teepi piba iglumetnemige, ingle teeme braju cina sungabe me lica ebäcnisi. ⁷Poto kuu gije cina itrametnemige pägepäge mete cabu, siige pägepäge cina uutinisi, gije bine jetäyimisi. ⁸Yepä poto kuu gije cina itrametnemige miijirage gawe cabu, siige miijirage uutinisi. Teepi jeciretnemige, kuu jepänimisi: poto lui yepä hanred, poto lui siksti, poto lui teeti. ⁹Weeme liba tablame piti nemi äteciḡame, itecijineḡe umle äbitame.”

Agesa Ingle Yeesu Biname bine Yaabiberäjemuge
Ngene ca Agli Mene ca
(Mareko 4:10-12; Luuka 8:9-10)

¹⁰Abiberäja bägrä cina seclige Yeesu bau me, itemlisi egä, “Ngena name pi maane biname bine jejananemite ngene ca agli mene ca?”
¹¹Yeesu jejemige egä, “Weebibine umle ituge wawena, egä Acejiyame lipulipu biname bine waadena, yepä teebibine lica ituge umle wawena pui poto cidi me, pui name pi cane ngene ca agli mene ca jejananemine teebibine. ¹²Lui biname me umle pisi nyene, teebine cerämu umle ceera, siige teeme umle te babo pa läbitepi. Yepä lui biname te singi lica gyene umle täapume, Acejiyame teeme bau ca pa yaacatepi teeme lui matikäli umle pisi nyene. ¹³Cane naace name pi biname bine ngene ca agli mene jaajanamune, ingle teepi ngene jwaatwananinusi, yepä ngene ca lica yaaglusi; teepi yääteciḡemuge, yepä teepi äblicäco äteciḡa piiyepu opo awatna. ¹⁴Teeme cabu ibibi äbitenige Acejiyame me mename biname Isaya lui niinäce gaabe mene jiicemuḡi egä,
 ‘Weene itecijinuge cuta itecijinuge, yepä weene lica umle läbitininuye.
 Weene ire lacitaninuye, ire lacitaninuye, yepä weene lica jääpänuye.
¹⁵Ai biname bime ngene atwanena krokeciḡe gemi,

teepi tablame budubuduma gemi,
 teepi irecu ätumuteji gemi.
 Teepi apu liga lica cire läbitininejisi,
 teepi piba teeme irecu ca jääpänimusi,
 tablame ca yäatecijemuge,
 ngene atwana ca opo yaawatnusi,
 siige tatatrongärininusi cäme bau me cane Acejiyame te teebibine
 miiji wawename.’ ¹⁶Weene gege gemi, ingle weene weeme
 irecu ca jääpänuye, tablame ca itecijinuge, siige opo egäcäro
 yaawatnuye cäme mene ingle ne. ¹⁷Cane jijenininine weebibine,
 egä bucurage Acejiyame me mename biname piyepu conocäco
 biname, teepi baborage singi ituge ire me, weene lui gwidape bine
 jääpänanemepeye, yepä teepi lica ituge päpäna. Teepi singi ituge
 ätecijame, weene lui itecijanipi, yepä teepi lica ituge ätecija.”

Yeesu Ngene ca Agli Mene ne Eboclomtige Kuu Gije Iisabeja poto cidi me
(Mareko 4:13-20; Luuka 8:11-15)

¹⁸Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Weene itecijinege, ngena
 tääpu myene ngene ca agli mene kuu gije iisabeja poto cidi me. ¹⁹Lui kuu
 gije cina yaatrametnemuge gaabe cabu, pui lui eei biname bime pana
 gemi, lui cina mene yäatecijemuge Acejiyame te biname bine waadena
 poto cidi me, yepä teepi opo lica yaawa-tnusi pui mene ne. Puma cita
 ca Satani te täduge, pui mene bine yäasecräremuge epu pana, ele cina
 lipu kuu gije bine yäärwäjimusi. ²⁰Lui kuu gije cina yaatrametnemuge
 kula gawe cabu, pui lui eei biname bime pana gemi, lui cina Miiji Mene
 liba yäatecijemuge, gege cama watawata joomlusi. ²¹Yepä teepi matikolä
 padare taatu jäätrungusi, ingle teepi epu pana braju cäco gije liiyepu.
 Teepi liba mäpu ne jääpänusi coo teeme poto cidi me liba jiietnäjemusi,
 ingle teepi pui Miiji Mene ne jäätrungusi, teepi piba taatu teeme ätrunga
 bine yaabmalimusi. ²²Lui kuu gije cina yaatrametnemuge pägepäge
 mete cabu, pui lui eei biname bime pana gemi, lui cina Miiji Mene
 yäatecijemuge, yepä mäpu ngene atwanena cina ai gawe ireclota poto
 cidi me, cuta singi rarekaake piyepu poto gwidape täapume, teepi peei
 Mene ne jätäyusi pägepäge mete pana, siige kuu cäco läbituge. ²³Lui
 kuu gije cina yaatrametnemuge miiji gawe cabu me, pui lui eei biname
 bime pana gemi, lui cina Miiji Mene yäatecijemuge, opo yaawatnusi, siige
 teeme cabu kuu jaawenimuge, poto bime cabu yepä hanred kuu, poto
 bime cabu siksti kuu, poto bime cabu teeti kuu.”

Ngene ca Agli Mene Gäli poto cidi me

²⁴Yeesu nuuja ngene ca agli mene jejemige egä, “Apu gyene, Acejiyame
 te liba biname bine yaawadimuge. Calwacupi yageyame te puga ge. Tabe

läduge, miiji gije bine yäätémuge teeme calwacupi cabu. ²⁵Biname cina ute liba waagraruge, calwacupi yageyame me cubu biname te täduge, baace popo bine yiisabäjémuge calwacupi cabu me, siige luucruge. ²⁶Gije cina luutinusí, teeme mope cabu ca läsinusi kuu. Teepi gäli cina cuta luutinusí. ²⁷Puma cita ca calwacupi yageyame me kaakesea bägrä cina saacluge teeme bau me, jaajusi egä, ‘Babo biname, nää peei miiji gije lica gemi, maane lui sitemumete mäáme calwacupi cabu? Luma cita ca gäli cina saacluge?’ ²⁸Tabé jaajémuge egä, ‘Peei lui cubu biname gyene, lui te baace popo bine sewadimumi, siige seyäräjémumi cäme calwa-cupi cabu.’ Teepi yäätémlusi egä, ‘Nää, maane singi gäte cine otnime gäli amingejame?’ ²⁹Tabé calwacupi yageyame te jaajémuge egä, ‘Gone naacluge, inglé weene liba gäli jaa-mingäjémuye, poto gije bine cuta yuutémuye. ³⁰Ebmalemepeye, luutípesi gigri ngälu ire acita padare, piba cane ärucna biname bine cire täätépemepene gäli bine niinäce uutemame, sigu wawename, siige iisabame uliobo cabu me. Piba teepi kuu bine cire yaatomlecmepepe cäme mete cabu me waadename acrana tääpume.’”

Ngene ca Agli Mene Mastad Kuu Gije poto cidi me
(*Mareko 4:30-32; Luuka 13:18-19*)

³¹Yeesu nuuja ngene ca agli mene jejemige egä, “Apu gyene, Acejiyame te liba biname bine yaawadimuge. Yepä biname te mastad kuu gije ne ecatige, siige jecnige teeme calwacupi cabu. ³²Pui kuu gije lui matikáli birige iyeta kuu gije cabu ca, yepä liba luutuge, babo läbituge iyeta calwacupi gije cabu ca. Tabé uli pana jaaguge, piba ele cina saacluge teeme mete bine arangejame teeme ciipe cabu.”

Ngene ca Agli Mene Uutneca Gwidape poto cidi me
(*Mareko 4:32-34; Luuka 13:20-21*)

³³Yeesu nuuja ngene ca agli mene jejemige egä, “Apu gyene, Acejiyame te liba biname bine yaawadimuge. Yepä magebi te nesae diiba bine saawaduge bulu cama, jaaglemläjímuge yepä kuke bora, uutneca gwidape ne saacatuge, yaacranimuge, siige jaama-nguge. Puma cita ca iyeta pui buluduu te tuutnecuge.”

³⁴Iyeta ai maramara mene Yeesu ngene ca agli mene ca biname bine jajanemige. Tabé nuuja mene ca teebibine lica yaabiberäjímuge yepä ngene ca agli mene ca. ³⁵Apu ibibi äbitige Acejiyame me mename biname me mene egä, “Cane cirege ngene ca agli mene iicema.
Cane cirege jajanena mule poto cidi me,
lui cina ämleträjeji gemi agedna cabu ca.”

Yeesu Eboclomtige Ngene ca Agli Mene ne Gäli poto cidi me

³⁶Yeesu biname bine sebmalmige, mete bora me abacitige. Teeme abiberäja bägrä cina seclige teeme bau me, jejisi egä, “Maane seboclomti

cime täápume ngene ca agli mene lui jicite gáli poto cidi me calwacupi je.”

³⁷Yeesu puma cita ca gije abacitige pui mene ne aboclomtame. Tabe jejemige egä, “Biname lui te miihirage gije bine itemige, peei lui tabe sine, Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji. ³⁸Calwacupi lui ai gawecewe gyene. Miihirage gije eei biname gemi, Acejiyame te lui bine ewadenemige; gáli eei biname gemi, Satani te lui bine ewadenemige. ³⁹Cubu biname lui te gáli uutana täápume baace popo bine calwacupi cabu me yiisabäjemige, tabe lui Satani sine. Ire acita lui gawecewe me ngälugaabe padare gyene. Ärucna biname lui Acejiyame me mename seemo gemi. ⁴⁰Gáli bine lipu tomi jewenimisi ayime, pepu pana cirege ai padare me ngälugaabe je äbita. ⁴¹Piba Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji, tabe teeme mename seemo bine cire täätjepemepi teeme binamewale bime cabu ca eei bine waadename, lui cina biname bine opo jaawenimusi niiyaniya mule bine wawenecame, piiyepu nuuja niiyaniya mule waweneca biname bine. ⁴²Teepi teebibine cire yiisabäjemepesi baborage uliobo wädräji cabu me. Puma teepi ele cire yaangenetnemepi, giricu cire yaatebecmepesi. ⁴³Piba conocäco biname cina bimu apaclyera pana cirege, teeme Babe te liba cire yaawademepi teebibine. Weeme liba tablame piti nemi ätecijame, itecijinege umle äbitame.”

Nesae Ngene ca Agli Mene Acejiyame te Biname bine Waadena poto cidi me

⁴⁴“Apu gyene, Acejiyame te biname bine liba yaawadimuge. Yepä biname te babo daremuyame miihirage gwidape ne jääpänuge, lui te gawe ca äclidnäneji ge. Tabe siige cääri cuta jääclidnuge, gege cama läduge, iyeta teeme gwidape bine yaawadimuge aletname. Rarekaake bine liba jääpänimuge, ingwe ca piba läduge, peei gawe ne jaaletnuge.

⁴⁵Cuta apu gyene Acejiyame te liba biname bine yaawadimuge. Yepä biname te kusa bine jäärngemuge. ⁴⁶Tabe liba yepä jamyacurage ne jääpänuge, tabe läduge, iyeta teeme gwidape bine yaawadimuge aletname. Pui rarekaake ca siige pui jamyacu kusa ne jaaletnuge.

⁴⁷Cuta apu birige, Acejiyame te liba biname bine yaawadimuge. Cibubade biname cina net sigu ne jaadadnäjusi malu cabu, siige tabe maramara cibi bine joomläjicmuge. ⁴⁸Liba tapanuge, cibubade biname cina yäälädnusi doro me, ladnatäruge, cibi bine jaatranimusi maramara acraname. Miijiyame bine diiba bora me yäabäcnimusi, niiyaniya bine yiisabimusi. ⁴⁹Apu mule te ai padare me ngälugaabe je cirege äbita. Acejiyame me mename seemo cina cire saaclepi niiya mule biname bine waadename miiji mule biname bime cabu ca, ⁵⁰siige cire yiisabemepesi baborage uliobo wädräji cabu me. Teepi puma ele cire yaangenetnemepi, giricu cire yaatebecmepesi.”

⁵¹Siige Yeesu teeme abiberäja bägrä bine itemlimige egä, “Nää, weene opo bewatnimiye iyeta ai ngene ca agli mene bine?” Teepi ‘yoo’ mene jejisi. ⁵²Yeesu puma cita ca jejemige egä, “Cotre abiberäja biname, laati te umle gyene mime cotre bine, tabe liba Acejiyame ne conocäco yääcärüge teebine acaname, tabe mete yageyame pana birige, lui te kirece piiyepu sasa gwidape bine sääsemuge teeme cumä cabu ca.”

Yeesu ne Nasareta Cewe je Jigyisi

(Mareko 6:1-6; Luuka 4:16-30)

⁵³Yeesu liba iyeta ai ngene ca agli mene jajanena bine epirimige, tabe pui cewe ne sebmalige, ⁵⁴acnenutige teemerage cewe me. Tabe puma biname bine ebiberäjimige abasecretna mete cabu. Lui cina jitecijisi, teepi mage mutäcäco äbitininisi, siige ätemläjinisi egä, “Tabe luma cita ca ituge ai umle ne acata? Cuta luma cita ca kokre ne itu jääpänanepi ciitaca mule bine wawenecame. ⁵⁵Tabe pui mete raranga biname me bägrä gyene. Mariya teeme mage gwene piiyepu Yakobu, Yoosepa, Simona, Yuuda naabi teeme iganewale gemi. ⁵⁶Teeme ngulewale cuta ama piti nemi. Cije tabe luma cita ca umle äbitanenige iyeta ai mule bine wawenecame?” ⁵⁷Siige teepi Yeesu ne jigyisi.

Yeesu puma cita ca jejemige egä, “Acejiyame me mename biname ne yaacatusi iyeta poto ta, yepä lica teemerage cewe cabu piiyepu teemerage binamewale cina.” ⁵⁸Tabe puma bucurage ciitaca mule bine lica jewenimige, ingle teepi ätrunga lica ge teeme tääpume.

Yoane Niiye ca Äciseja Biname me Budre

(Mareko 6:14-29; Luuka 9:7-9)

14 ¹Pui padare cabu Galilaya probins mope biname ngii Heroda te Yeesu poto cidi me itecijige. ²Tabe puma cita ca teeme ingwe gaabe biname bine jejemige egä, “Tabe lui Yoane niiye ca äciseja biname gyene. Tabe budre cabu ca itu tarpinantumi, peei name pi teeme kokre pisi nyene ciitaca mule bine wawenecame.”

³Heroda ai mene jiiçige, ingle tabe sine biname, laati te tejemimumi Yoane ne oomlaname, seea ca ätäyame, krokeciye mete bora me äsinglentame. Tabe ai mule ne tewenumi ingle Herodiyas name pi, lui teeme igane Pilipo me coga ge, yepä Heroda te juutecrepi, siige teeme coga me jwaawenepi. ⁴Puma cita ca Yoane te Heroda ne jaajananege egä, “Peei lui miiji mule lica gyene maane mäame igane me coga ne acatame.” ⁵Heroda tabe peei name pi singi ge Yoane ne budre me aglime, yepä tabe wälu ge biname name pi, ingle teepi ngene totwananimesi, egä Yoane lui Acejiyame me mename biname gyene. Peei name pi tabe wata lica seglumi, yepä krokeciye mete bora me secitumi.

⁶Yoo, Yoane niiye ca äciseja biname me budre gaabe apu gyene: liba Heroda me ärngi bimu te tatyaramtige, tabe soriyomu ne jewenige. Pui

padare cabu puga ge Herodiyas me beecma bägrä. Tabe giire jewäjige soriyomu biname bime opo gaabe. Heroda mage gege äbitige teeme giire name pi, 7siige jojige egä, “Cane Acejiyame me opo gaabe je naajenine, egä maane ngena tääpume liba nätinärenite, cane nääcärenine.” 8Ngulebägrä me mage te jojige tabe Heroda ne apu jajime egä, “Cane singi gäne Yoane niye ca äciseja biname ne aaglme, piba teeme mope ne pleito cabu acaname căme bau me päpäna tääpume, egä tabe budre gyene.” Siige tabe ngulebägrä te ai mene jejige Heroda ne. 9Heroda ngenecu mäpu me äbitige, yepä tabe lui Acejiyame me ngii cabu mene jojige teeme soriyomu biname bime opo gaabe je, peei name pi tabe teeme kaakesea bägrä ne jejige ngulebägrä me singi wawename. 10Kaakesea bägrä te ädige, Yoane me mope ne teläcnutige krokeciye mete cabu, 11mope ne secanige pleito cabu, siige ngulebägrä ne ocäriige. Tabe teeme mage ne ocäriige. 12Yoane me abiberäja bägrä cina seclige, teeme budrekaake ne isatisi mete cabu ca, gape cabu ecitisi. Puma cita ca teepi äcnäriige, Yeesu ne jejisi, egä ngena mule cina bäbitinisi Yoane poto cidi me.

Yeesu Faib Tausen Biname bine Engärimige
(*Mareko 6:30-44; Luuka 9:10-17; Yoane 6:1-14*)

13Yeesu liba Yoane me budre poto cidi me itecijige, tabe pui cewe ne sebmaliige, poo gaabe ädige biname căco cewe me ten taatu. Biname cina liba itecijemige, egä Yeesu bädige, teepi siige teeme cewe bine sebmäläcemisi, ernge ta eclige pui puupu cabu me Yeesu liiyeme ädige. 14Teepi niinäce atyarige, Yeesu me poo te ingwe sipyige. Yeesu liba poo cabu ca arpatige, tabe bucurage biname bine jepänimige. Tabe owecu äbitige teeme tääpume, siige pita biname bine miiji jewenanemige.

15Pui mämleteca cabu je abiberäja bägrä cina seclige Yeesu bau me, jejisi egä, “Bimu te mage bädige. Biname căco cewe gyene ai, peei name pi biname bine jityepimi mameta lui cewe gemi, teepi puma cita ca deedei aletname teeme tääpume.” 16Yepä Yeesu teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Teepi nuuja singi lica gemi otnime, ingle weene te teebibine deedei ecäremeye.” 17Teepi jejisi egä, “Cime nata nuujarage deedei ama lica gemi, yepä faib buluduu gemi piyepu neeneni cibi bumate gegi.” 18Yeesu jejemige egä, “Sewademeye aima căme bau me.”

19Puma cita ca Yeesu biname bine jejemige baace papa cabu adnaterame. Tabe piba faib buluduu neeneni cibi cama sewadimige, cabu me ire acitige, Acejiyame ne eso ecäriige. Piba tabe buluduu bine itrecimige cibi cama, abiberäja bägrä bine ecärimige, teepi siige biname bine ecäranemisi. 20Iyeta biname cina ibibi erwäjimisi. Abiberäja bägrä cina buluduu pacupacu bine etomlicmisi, jengärimisi, twelb diiba cina tapanininisi. 21Lui rooriye cina erwäjisi pui deedei, teepi faib tausen ge. Coga bägrä bine lica ecnemisi.

Yeesu Niiye papa cabu Otnige
(Mareko 6:45-52; Yoane 6:15-21)

²² Yeesu teeme abiberäja bägrä bine jejemige poo cabu acetne-rame, niinäce gaabe me äwäcame sawa nuuja poto doro me, tabe liba biname bine jityepäjemige. ²³ Siige tabe biname bine liba niinäce jityepäjemige, tabe piba jegelige podo cabu me irecu ätumutame. Mämleteca me liba, Yeesu ten taatu puga ge podo cabu. ²⁴ Poo te sawa kuukälu cabu jage. Uule kuu cina poo ne eboclomäjisi, ingle buuwe te magerage opopo tipwäjige. ²⁵ Paulo ala me Yeesu piba täinige podo cabu ca, niiye papa cabu ta ädige teeme bau me. ²⁶ Abiberäja bägrä cina teebine liba tepänisi niiye papa cabu otni je, teepi siige mage wälu ge. Teepi apu jiicisi egä, “Tabe lui dadrage gyene,” siige wälu ala abayininisi. ²⁷ Yepä Yeesu jejemige egä, “Wälu gone, cane säne!” ²⁸ Puma cita ca Peteru Yeesu ne jejige egä, “Yageyame, liba toracarage maane säte, maane naji cane uuplaname niiye papa cabu mäame bau me otnime.” ²⁹ Yeesu jejige egä, “Tädi!” Peteru puma cita ca tuuplige poo cabu ca, gije abacitige niiye papa cabu Yeesu bau me otnime. ³⁰ Yepä tabe liba jepänige, buuwe te kokre cama titwige, tabe wälu äbitige, siige abumame äbitige. Tabe ala abayige egä, “Yageyame, nätinyäri!” ³¹ Piba taatu Yeesu ime uutige, joomlige teebine, jejige egä, “Mäame ätrunga matikäli gyene. Maane ngeno me neeneni ngene atwana cama gäte?” ³² Teepi liba acenutäsi poo cabu me, buuwe te piba ärputige, siige mataru te enajige. ³³ Abiberäja bägrä cina poo cabu kokorare ca ipednäremisi Yeesu tääpume, jejisi egä, “Toraca, maane Acejiyame me Bägrä gäte.”

Yeesu Pita Biname bine Miiji Jewenemige Genesareta Gawe cabu
(Mareko 6:53-56)

³⁴ Yeesu teeme abiberäja bägrä cama liba sawa ne yuurisi, teepi atyarige Genesareta gawe cabu me, siige poo te puma ipyige. ³⁵ Puma cita ca pui gawe biname cina liba Yeesu ne opo ewatnisi, teepi idre jecananisi cewe gaabegabe ta, siige biname cina iyeta pita biname bine sewadanemisi Yeesu bau me. ³⁶ Teepi teebine itemlisi egä, “Pita biname cina lipu gemi mäame cäbletääpe pepyämu taatu oomlaname?” Siige iyeta lui cina joomläjisi, teepi miiji äbitaninisi.

Saarewale bime Abiberäja
(Mareko 7:1-13)

15 ¹ Poto Parisea sigu biname piiyepu cotre abiberäja biname cina seclige Yeesu bau me Yerusalema ca. ² Teepi itemlisi egä, “Lipu pi mäame abiberäja bägrä cina mime saarewale bime mule bine lica jaawenimusi? Teepi deedei loolo niinäce gaabe me ime lica läcisäjini cude gwidape cabu ca kälyä äbitame.”

³ Yeesu teebibine jejemige egä, “Weene weemämu ngeno me Acejiyame me mene ne kaake me jaawenuye saarewale bime mule wawena ca? ⁴ Acejiyame te itu tiicuji egä, ‘Weene miiji mage babe bine opo gaabe me acita’ cuta piyepu egä, ‘Laati te liba teeme mage babe bime poto cidi me niyarage mene jiicemuge, teebine miiji budre me acita.’ ⁵ Yepä weene jiicuye, egä biname me liba gwidape pisi nyene mage babe bine ätityerame, yepä tabe liba jiicuge egä, ‘Ai gwidape lui Acejiyame täapume myene,’ ⁶ siige tabe teeme pei mene name pi kälyä bäbitige teeme mage babe bine ätityerame pui gwidape ca. Apu pi weene Acejiyame me mene ne kaake me jaawenuye naace täapume weene saarewale bime abiberäja ne äcwetname. ⁷ Weene walya biname gemi! Toraca gyene Acejiyame me mename biname Isaya lui niinäce gaabe mene jiicuji weeme poto cidi me egä,

- ⁸ ‘Ai biname cina cebine nawepyeräjusi teeme tage miipe ca, yepä teeme ngene atwanena cudecewera ge gyene cäme bau ca. ⁹ Teepi nuuja miiji lica gemi cebine awepyeräjame, ingle teepi biname bine yaabiberäjimusi cotre bine äcwetname, lui cäme cotre lica gemi.’ ”

Lui Gwidape cina Biname ne Niiya me Jaawenusi
(*Mareko 7:14-23*)

¹⁰ Yeesu biname bine ala tesoglicmige, jejemige egä, “Cängena itecijinege, umle äbitinineye ai mene! ¹¹ Biname te ngena ne yaacituge teeme tage cabu, pui te niiya me lica jaawenuge, yepä teeme tage cabu ca ngena te tasatuge, pui te teebine niiya me jaawenuge.” ¹² Abiberäja bägrä cina seclige Yeesu bau me, jejisi egä, “Nää, maane umle gäte, egä Parisea sigu biname cina niyarage basicnantinisi mäame mene name pi?” ¹³ Yeesu jejemige egä, “Iyeta gije, cäme Babe cabu je lui bine lica sitemimumi, miiji uutema braju cama. ¹⁴ Weene ngenecu mäpu gone Parisea biname bime name pi. Teepi epu pana gemi irecu mäasumäsu biname, lui cina otnime opo jaawenimusi poto irecu mäasumäsu biname bine. Liba irecu mäasumäsu biname te otnime opo jaawenuge nuuja teeme pana ne, teepi iyeta cupicu bora me laatramuge.”

¹⁵ Puma cita ca Peteru Yeesu ne itemlige teeme mene ne aboclomtame. ¹⁶ Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Nää, weene cuta buduma camu gemi? ¹⁷ Weene nää umle lica bäbitininiye, egä biname te ngena ne yaacituge teeme tage cabu, camuge bora me labacituge, siige puma cita ca tasatuge. ¹⁸ Yepä ngena cina täsuge tage cabu ca, pei lui ngenecu bora ca saacluge. Pei cina biname ne niiya me jaawenusi. ¹⁹ Teeme ngenecu bora ca täsuge niyarage ngene atwanena cina, lui cina teebine jaawenusi tabe nuuja biname ne budre me aglime, sargi mule wawename, gwidape ero me, walya mene otromame, niiyaniya mene iicetnejame. ²⁰ Ai cina

biname ne niiya me jaawenusi, yepä tabe liba ime äciseja cäco deedei yäärwäjimuge, pui te teebine niiya me lica jaawenuge.”

Yepä Magebi me Ätrunga
(Mareko 7:24-30)

²¹ Yeesu pui cewe ne sebmaliğe, ädige Turo piyepu Sidona gawe cabu me. ²² Yepä Kanana cewe magebi, lui te pui gawe cabu tonajenäjumi, tabe Yeesu bau me toclige, ala abayige egä, “Babo biname Daawida me kaakesaare, maane cebine owecu naweni! Cäme bäğrä niyarage gwene. Teeme trupa cabu pisi nyene niyarage cable.” ²³ Yepä Yeesu nuuja mene lica ge.

Puma cita ca abiberäja bäğrä cina seclige Yeesu bau me, jejisi egä, “Peei magebi ne uyecräji, inge tabe ala tabayanenige mime kaake poto ca!” ²⁴ Yeesu jejemige egä, “Cebine ituge ätyepa Israela biname bime bau me taatu, lui cina epu pana gemi apeseräjäneji maamoi liiyepu.” ²⁵ Yepä pui magebi liba uteciğige, tabe toclige, Yeesu me ernge gome utramige, jejige egä, “Babo biname, nätiyari!” ²⁶ Yeesu ngene ca agli mene ca teebine jojige egä, “Peei lui miiji lica gyene cane bäğrä bime deedei iisabejame drego plongo bime bau me.” ²⁷ Magebi te Yeesu me ngene ca agli mene jewe-cnistige, jejige egä, “Toraca babo biname, yepä drego plongo cina nata yäärwäjimusi lui pläpupläpu cina saatrametnemuge bäğrä bime dade cabu ca gawe me.” ²⁸ Yeesu jojige egä, “Magebi, mäame ätrunga lui baborage gyene! Mäame singi te ibibi läbitege.” Peeirage padare cabu teeme bäğrä te miiji äbitige.

Yeesu Bucurage Biname bine Miiji Jewenimige

²⁹ Yeesu pui cewe ne sebmaliğe, Galilaya sawa ligi me ädige. Tabe puga podo ne jegelige, siige adnatige. ³⁰ Bucurage biname cina seclige teeme bau me, sewadimisi otnetneja cäco biname bine, irecu mäasumasu biname bine, ernge ime niyaniya biname bine, mene cäco biname bine cuta bucurage poto maramara pita biname bine. Teebibine icranimisi Yeesu me opo gaabe, tabe siige miiji jewanenimige. ³¹ Biname cina mutäcäco äbitininisi, teepi liba jepänimisi mene cäco biname cina lui mene jicemisi, ernge ime niyaniya biname cina lui iyeta miiji äbitaninisi, otnetneja cäco biname cina lui cängena otninisi, irecu mäasumasu biname cina lui irecu aasataninisi. Teepi puma cita ca eso ecärisi Israela biname bime Acejiyame ne.

Yeesu Foa Tausen Biname bine Engärimige
(Mareko 8:1-10)

³² Yeesu teeme abiberäja bäğrä bine ala tesoglicmige, jejemige egä, “Cane owecu gäne ai biname bime täapume, inge teepi nesae bimu

cama cane cama sicrajimumi, siige page teeme nuuja deedei lica gemi ärwäjame. Cane singi lica gäne teebibine deedei cäco ätyepame, ingle teepi gaabe je cable jaalocnimuge.” ³³Abiberäja bägrä cina itemlisi egä, “Mine luma jepänenemisi ibibi deedei ai daapo taatu cewe cabu teebibine ngeerame?” ³⁴Yeesu itemlimige egä, “Weeme lija buluduu gemi?” Teepi jejisi egä, “Cime seben buluduu gemi piyepu nesae matimati cibi.”

³⁵Puma cita ca Yeesu biname bine jejemige gawe cabu adna-terame. ³⁶Taba seben buluduu piyepu cibi bine sewadimige, Acejiyame ne eso ecäriige, itrecimige, abiberäja bägrä bine ecärimige, siige teepi biname bine ecäranemisi. ³⁷Teepi iyeta erwäjisi, ngälu ibibi äbitininisi. Puma cita ca abiberäja bägrä cina deedei pacupacu bine etomlicmisi, seben diiba bine jengärimisi. ³⁸Lui rooriye cina erwäjimisi, teepi fooma tausen ge. Coga bägrä bine lica ecnemisi. ³⁹Puma cita ca Yeesu biname bine jityepimige, poo cabu acenutige, Magadan gawe cabu me ädige.

Parisea piyepu Sadukea Biname cina Singi Ciitaca Mule Pöpäname
(*Mareko 8:11-13; Luuka 12:54-56*)

16 ¹Parisea sigu biname piyepu Sadukea sigu biname cina seclige Yeesu bau me teebine apicetnärame. Teepi jejisi egä, “Maane ciitaca mule jeweni cine pöpäname, egä Acejiyame me kokre mäame cabu pisi nyene.” ²Yepä Yeesu jejemige egä, “Bimu te liba läpulyärüge, weene liba jääpänimuye carbe uudi, weene piba apu jiiçuye egä, ‘Ciiyeciye mage bimu te ebenige, ingle carbe lui uudi gemi.’ ³Krokerage weene liba jääpänimuye, egä carbe uudi gemi piyepu cäsä gemi, piba weene jiiçuye egä, ‘Page ngupe te secirenige, ingle carbe uudi piyepu cäsä gemi.’ Weene carbe cabu ca bimu ne opo yaawatnuye, yepä weene äblicäco gemi opo awatna page ai padare cabu lui mule cina äbitininisi, teepi ngena tääpu memi. ⁴Weene ätrunga cäco niyarage biname gemi page. Weene cebine nätemliye ciitaca mule wawename. Weene nuuja ciitaca mule ne lica pa jepänepeye, yepä lui ciitaca mule te Yoona täapume äbituji.” Puma cita ca Yeesu teebibine sebmalmige, nuuja gome me äyebtingtige.

Parisea piyepu Sadukea Biname bime Uutneca Gwidape
(*Mareko 8:14-21*)

⁵Yeesu piyepu abiberäja bägrä cina liba yuurisi sawa nuuja poto doro me, abiberäja bägrä cina ngene jitrimalemige buluduu bine waadename. ⁶Puma cita ca Yeesu teebibine ngene ca agli mene ca jejemige egä, “Weene ireire inajipi Parisea sigu biname piyepu Sadukea sigu biname bime uutneca gwidape täapume.” ⁷Abiberäja bägrä cina teemeteme jitransi egä, “Taba naace popi ai mene nijinige, ingle mine buluduu bine lica sewadimisi.”

⁸Yeesu umle äbitige, egä teepi ngena täapume jitransi, siige taba itemlimige egä, “Weene ngena name pi jitraniye, egä weeme buluduu

lica gyene? Weeme ätrunga lipu matikolä gwene. ⁹Weene nää camu gemi umle äbita? Weene nää uja ngene ituge ätrimela, cane lipu faib buluduu bine sitrecimumene faib tausen rooriye bime täápume. Weene nää lija diiba bine tengärimumeye pacupacu deedei ca? ¹⁰Coo piyepu weene nää uja ngene ituge ätrimela seben buluduu lipu ibibi ge fooma tausen rooriye bime täápume. Lija modamoda diiba bine weene tengärimumeye deedei pacupacu ca? ¹¹Äi, lipu pi weene umle lica bäbitininiye, egä cane buluduu täápume lica bii jijinine. Yoo, cane cääri jijenininine, egä weene ireire inajipi Parisea piyepu Sadukea biname bime uutneca gwidape täápume.” ¹²Abiberäja bägrä cina teepi siige opo ewatni-si, egä tabe teebibine lica jejemige ireire lenajame uutneca gwidape täápume, yepä Parisea piyepu Sadukea biname bime abiberäja mene täápume.

Peteru Yeesu ne Jewabudnitige egä Tabe Keriso Sine
(Mareko 8:27-30; Luuka 9:18-21)

¹³Yeesu ädige Kesarea Pilipo babo cewe mameta lui gawe cabu me. Tabe puma abiberäja bägrä bine itemlimige egä, “Biname cina lipu jicusi, egä cane laasi näne, Acejiyame bau ca lui te biname me äbitujine?” ¹⁴Teepi jejisi egä, “Poto cina jicenis, egä maane Yoane niiye ca äciseja biname gäte. Poto cina jicenis, egä maane Eliya säte; poto cina egä maane Yeremiya säte coo nuuja Acejiyame me mename biname gäte.” ¹⁵Yeesu itemlimige egä, “Cije weene, weene lipu jiceniye egä cane laasi näne?”

¹⁶Simona Peteru te Yeesu ne jejige egä, “Maane lui Keriso säte, biname bine lui te niiya cabu ca pagege äsecrera. Maane ireclota Acejiyame me Bägrä gäte!” ¹⁷Yeesu Peteru ne jejige egä, “Simona, Yoona me bägrä, maane gege gäte. Nuuja biname te peei ngene atwana lica nääcäriige meebine, yepä peei lui cäme Babe bau ca gyene, cabucewe je lui te enajenige. ¹⁸Cane naajenine meebine Peteru, egä määme ngii lui ‘Kula’ gyene. Piyepu maane lui mene bii jicite cäme poto cidi me cuta kula pana gyene, siige ai kula cabu cane cäme ätrunga inge ne pa yaacitepene. Tabe epu kokre pa yaanajepi, egä budre te äblicäco apremela teebine. ¹⁹Cane meebine kii pa nääcärepenene Acejiyame bau lui gaabe ne iitnaname piyepu armime. Maane ngena mule täápume gaabe ne jiiitnute, Acejiyame te yaacatuge, cuta maane ngena mule täápume gaabe ne yaarmute, Acejiyame te yaacatuge.” ²⁰Puma cita ca Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Gone biname bine umle jaawenimuye, egä cane Keriso säne, lui te biname bine niiya cabu ca pa yääsecräremepene.”

Yeesu Jiicemige Teeme Cewe Oocanena piyepu Budre poto cidi me
(Mareko 8:31–9:1; Luuka 9:22-27)

²¹Pui padare cabu Yeesu gije abacitige abiberäja bägrä bime täápume pajecu me wawename, egä tabe miiji Yerusalema me pa lädepi. Tabe

puma pagege mäpurage gwidape bine päpäna modamoda iiwäreja biname, cotre abiberäja biname piyepu nuuja Israela modamoda biname bime bau ca. Teebine pagege budre cabu acita, yepä nesae me lui bimu tabe piba pagege arpinenta.

²²Puma cita ca Peteru Yeesu ne ecanige taatu cewe me, kokre cama mene jejige egä, “Eewe, babo biname! Acejiyame te owecu naawenepi! Peei mule te gone läbituge mäame täöpume!” ²³Yeesu tatatrongtige, Peteru ne jejige egä, “Satani, äyebingti căme opo gaabe ca! Maane cebine liga iirbutame nawenite. Maane biname bime pana ngene jotwananenite, lica Acejiyame pana.”

²⁴Siige Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Biname te liba singi gyene cane cama yepä otnime, tabe miiji teemerage singi bine gawe me acrana, teeme baarge uli ne palace cabu acana siige cebine ingwe äcwi. ²⁵Laati te liba singi lica teemerage singi bine abmaläcemame, tabe teeme ireclota ne cirege apesera, yepä laati te singi teemerage singi bine abmaläcemame cămiji pi, tabe iyeteta ireclota ne cire jääpänepi. ²⁶Biname te nuuja miiji ne lica cire jääpänepi, ngānu gyene tabe puu iyeta ai gawecewe ne yaacatuge, yepä teeme ireclota ne yaapesaruge. Nuuja gwidape lica gyene biname te teeme ireclota daremu me ceerame. ²⁷Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji, tabe teeme Babe me jamyacu apaclyera cabu teeme mename seemo cama cire tädepi. Siige tabe biname bine piba daremu cire yäacāranemepi teeme mule ibi. ²⁸Cane toraca mene jijenininine, egä ama poto lui cina jeclajutājenemige, teepi lica cirege budre äbita, ngālu teepi teebine cire jääpänepesi mope biname täöpume otni.”

Yeesu Mara Opo me Äbitige
(*Mareko 9:2-13; Luuka 9:28-36*)

17 ¹Siks bimu ingwe gaabe ca Yeesu aacanänige Peteru piyepu nanigane wäsi Yakobu naabi Yoane, siige opo jaawenänige podo caburage me ten taatu. ²Podo cabu je Yeesu mara opo me äbitige abiberäja bägrä bime irewale je. Teeme opo te epu oplacmeläjige bimu iredäri pana, piyepu teeme căbletääpe cina äbitininisi bulu taatu me, apaclyera pana. ³Piba Moose naabi Eliya taboclomtäsi teeme cabu me, siige Yeesu cama mene jicemäsi. ⁴Puma cita ca Peteru Yeesu ne jejige egä, “Yageyame, cine miijirage gāmi ama. Maane liba singi gāte, cane aarangenänine nesae matimati mete bine, yepä mäame, yepä Moose me, yepä Eliya me.”

⁵Peteru liba camu mene iicema cabu je, piba carbe te apaclyera cama tädige, iyeta teebibine aacwabänige. Puma cita ca tagepogogo te tasatige carbe bora ca egä, “Ai lui căme ngenecurage Bägrä gyene. Cane teeme täöpume babo ngenecu miiji gāne. Weene teebine jitecijeye!” ⁶Abiberäja

bägrä cina liba itecijemige tagepogogo, teepi mage wälu äbitininisi, oweowe itrametnemige gawe cabu me. ⁷Yeesu teeme bau me tädige, joomlänige, jääjänige egä, “Abujengäneye, wälu gone!” ⁸Teepi puma cita ca mope ewejengänisi, yepä Yeesu taatu ne jepänisi.

⁹Siige teepi liba täinetnänige podo cabu ca, Yeesu abiberäja bägrä bine jääjänige egä, “Gone biname bine umle jaawenanemuye, weene lui mule ne bii jepäniye, ngälu cane, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, pagege budre cabu ca arpinenta.” ¹⁰Puma cita ca abiberäja bägrä cina Yeesu ne itemlänisi egä, “Ngeno me cotre abiberäja biname cina jiicenisi, egä Eliya te miiji niinäce gaabe me otni, piba ingwe ca Keriso, biname bine niya cabu ca äsecrera biname te cire tädepi?” ¹¹Yeesu teebibine jääjänige egä, “Toraca gyene, egä Eliya te miiji niinäce otni iyeta gwidape bine teeme puupu cabu acraname. ¹²Cane toraca mene jijenänine, egä Eliya uja ituge otni, yepä biname cina opo lica yaawatnepesi, pui name pi teepi teebine jaawenepesi, teepi lipu ituge singi. Cuta piyepu cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane pagege biname bime bau ca mäpu ne päpäna.” ¹³Siige abiberäja bägrä cina umle äbitänisi, egä Yeesu lui Yoane niye ca äciseja biname poto cidi me bii jääjänige.

Yeesu Miiji Jewenige Niya Cable cama Bägrä ne
(*Mareko 9:14-29; Luuka 9:37-43*)

¹⁴Yeesu teeme nesae abiberäja bägrä cama liba podo cabu ca täinetnänige biname bime cabu me, piba yepä biname te Yeesu bau me tädige, kokorare ääpednutige, ¹⁵jejige egä, “Babo biname, maane căme bägrä ne owecu jeweni. Tabe naabe äbitanenige oonina pita cabu ca, siige yaatramanuge uliobo cabu piyepu niye cabu. ¹⁶Cane mäame abiberäja bägrä bime bau me secanine, yepä teepi äblicăco ge teebine miiji me wawena.” ¹⁷Yeesu jiicige egä, “Weene lipu ätrunga căco gemi, niyarage biname gemi! Luma ngine padare cama cane miiji weene cama lenaja? Luma ngine padare cama cane miiji weeme ätrunga căco mule päpäna? Secaneye bägrä ne căme bau me.” ¹⁸Puma cita ca Yeesu niya cable ne jejige asatame, siige tabe asatige. Puirage padare cabu bägrä te miiji äbitige.

¹⁹Abiberäja bägrä cina Yeesu bau me seclige, ogä jejisi egä, “Cine lipu pi niya cable äyecreja căco äbitininago?” ²⁰Tabe jejemige egä, “Weeme ätrunga matikäli gyene. Cane toraca mene jijenininine, weeme ätrunga liba pisi nyene, ngänu gyene epu pana duuwe baace kuu matikolărage, weene miiji gemi ai podo ne jaji egä, ‘Awetänti ama cita ca piyeme!’ siige tabe lawetäntuge. Weeme liba ätrunga pisi nyene, iyeta gwidape ibibi gemi weeme täapume. ²¹Yepä apuyame ne weene äblicăco nuuja mule ca äyecreja yepä irecu ätumuta ca piyepu pui irecu ätumuta padare cabu weene miiji deedei căco lenaja.”

Yeesu Cääri Mene Jiicemige Teeme Budre poto cidi me
(Mareko 9:30-32; Luuka 9:43-45)

²²Abiberäja bägrä cina liba iyeta abasecretne Galilaya me, Yeesu teebibine jejemige egä, “Cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cebine mameta gyene biname bime ime cabu acita. ²³Teepi cebine pa naglepesi budre me, yepä nesae me lui bimu cabu cane piba page larpinantepene budre cabu ca.” Abiberäja bägrä cina mage ngenecu mäpu me äbitininisi.

Täks Rarekaake Atomleca Acejiyame me Iiwäreja Mete täapume

²⁴Yeesu liba atyaramtigi Kaprenauma me teeme abiberäja bägrä cama, biname lui cina yaatomlicmusi Acejiyame me iiwäreja mete täapume täks rarekaake, teepi piba seclige Peteru ne ätemla-me egä, “Nää, määme abiberäja biname te täks rarekaake yaacranuge iiwäreja mete täapume?” ²⁵Peteru jejemige teebibine egä, “Ngenä pi, yaacranuge.” Tabe liba mete bora me abacitige, Yeesu niinäce me puma mene jiicige, Peteru ne itemlige egä, “Simona, maane lipu ngene jotwanenite, ai gawe cabu lui mope biname teepi nää luma cita ca täks rarekaake bine yaatomlicmusi teeme täapume, teeme bägrä bime bau ca coo nuuja biname bime bau ca?” ²⁶Peteru jejige egä, “Nuuja biname bime bau ca, lica teeme bägrä bime bau ca.” Yeesu jejige egä, “Yoo siige, cane cuta kälyä gäne Acejiyame me mete täapume täks rarekaake acrana cabu ca, inge cane teeme Bägrä gäne. ²⁷Yepä mine gone teebibine ngenecu mäpu me jaawenemago. Äte ädi, edigiricu jepetäji sawa cabu. Maane niinäce lui cibü ne irpatenite, tage jipälutepe, siige maane yepä rarekaake ne jepänenite puma. Maane pui ne ecatepi, ecäremepi mime täks täapume.”

Laasi Nyene Baborage?

(Mareko 9:33-37; Luuka 9:46-48)

18 ¹Pui padare cabu abiberäja bägrä cina seclige Yeesu ne ätemla-me egä, “Acejiyame te lui biname bine yaawadimuge, laasi nyene baborage?” ²Yeesu yepä matikolä bägrä ne tesoglicige, jejige teeme cole je aclajutame, ³piba abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Cane toraca mene jijenininine weebibine, egä weene liba lica weeme ngene atwanena bine yaatrongärimuye bägrä pana ätrungame, piba weene miiji lica gemi Acejiyame me waadena mule cabu me äbäcname. ⁴Acejiyame te lui biname bine yaawadimuge, teeme cabu ca eei te baborage yaanajuge, lui te teemämu matikolä läbituge ai bägrä pana. ⁵Laati te cäme ngii cabu jaawabluge yepä apu pana bägrä ne, tabe cuta nawabluge cebine.”

Owe Äswana Niiya Mule täapume

(Mareko 9:42-48; Luuka 17:1-2)

⁶“Ai matimati bägrä lui cina cebine nätrungusi, laati te liba teeme yepä ne jaawenuge niiya mule wawename, pui biname te mäpu ne

cire jääpänepi Acejiyame bau ca. Teeme singicace gome liba jaaglotusi baborage kula ne, siige malu cabu yaajarusi budre me, peei mäpu lui plowa birige pui mäpu cabu ca tabe lui ne cire jääpänepi. ⁷Mage niyarage gyene, egä ai gawecewe cabu piti nemi gwidape, lui cina biname bine jaawenimusi niiya mule wawenecame. Iyeta padare pipu gwidape cina saacluge, yepä babo niyarage gyene biname täöpume, lui te biname bime cabu me pui gwidape bine saawadimuge.”

⁸Siige Yeesu puma cita ca teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Määme ime te coo ernge te liba naawenuge maane singi ädrime niiya mule wawename, maane miiji pui ngene atwana ne watatarage iyebtingtepi, epu pana ime ne coo ernge ne lipu jäläcnutute, yaajarute. Miiji gyene maane yepä ernge coo ime cama iyeteta ireclota cabu me otni, yepä niiya gyene maane iyeta piicwa cama otni iyeteta uliobo cabu me. ⁹Cuta määme irecu te liba naawenuge maane singi ädrime niiya mule wawename, maane miiji watatarage peei ngene atwana ne iyebtingtepi, irecu ne lipu juungyatute. Miiji gyene maane yepä irecu cama iyeteta ireclota cabu me otni, yepä niiya gyene maane neeneni irecu cama uliobo puupu cabu me otni.”

Ngene ca Agli Mene Gyene Apesera Maamoi poto cidi me
(*Luuka 15:3-7*)

¹⁰“Jepäneye, egä weene ai matimati bägrä bime yepä ne gone äseblecäja. Cane jijenininine weebibine, egä teeme mename seemo cina cabucewe je iyeta padare cabu căme Babe me opo ne jepänanenisi.

¹¹Cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane naace täöpume tädujine, egä lui cina apesareji gemi teebibine niiya cabu ca äsecerame.

¹²Weene lipu ngene jotwanininiye, biname te ngena jaawenuge teeme liba yepä hanred maamoi piti nemi, siige yepä te liba lapesaruge? Tabe yaabmalimuge naintinain bine podo cabu, siige läduge ärngime, lui te lapesaruge. ¹³Tabe gege birige naintinain maamoi täöpume, lui cina apesareji lica gemi. Yepä cane toraca jijenininine, egä tabe mage gege birige apesareji maamoi ne liba jääpänuge. ¹⁴Cuta pepu gyene, weeme Babe cabucewe je tabe singi lica gyene apu matimati bägrä yepä te căme bau ca apeserame.”

Mene Ätrunga Biname poto cidi me Lui te Niiya Mule Jaawenuge

¹⁵“Määme nuuja ätrunga biname te liba niiya mule yaacnuge määme täöpume, maane ädepi, ogä eblawäjepi. Tabe liba näatecijuge, maane teebine bii sewecnistite. ¹⁶Yepä tabe liba lica näatecijuge, maane piba yepä coo neeneni biname cama ädepi teeme bau me. Maane miiji ai ne naace popi wawena, ingle Oogäräneji mene te jiicenige, egä maane

biname ne liba jaaitnäjute, neeneni coo nesae biname cina miiji peema aitneja täapume. ¹⁷Taba liba teebibine cuta lica jäätecijemuge, siige piba ätrunga ingle biname bine umle jewenemepi. Yepä taba liba cuta teebibine ätecija cäco, siige maane teebine epu jewenepi Acejiyame umle cäco biname ne liiyepu coo täks rarekaake uutecrena biname ne liiyepu.

¹⁸Cane toraca mene jijenininine weebibine, egä weene ngena mule täapume gaabe ne yaarmuye, Acejiyame te yaacatuge, cuta weene ngena mule täapume gaabe ne jiitnuye, Acejiyame te yaacatuge. ¹⁹Cane cerämu poto jijenininine, egä weene neeneni cina liba gawecewe cabu yepä ngena atwana ne yaacituye weene ngena täapume irecu ätumutame, cäme Babe cabucewe je taba pa icärepi. ²⁰Ingle naace popi neeneni coo nesae cina liba cäme ngii cabu labasecretnänusi, cane pisi näne teta cama.”

Ngene ca Agli Mene Owecu cäco Kaakesea Bägrä poto cidi me

²¹Peteru tädige, Yeesu ne itemlige egä, “Yageyame, cäme biname te niiya mule liba nawenanuge, lija gääbu cane miiji teeme niiya mule ngene ätrimelame? Nää, seben gääbu?” ²²Yeesu jejige egä, “Lica seben gääbu, yepä sebesti gääbu seben!” ²³Acejiyame te liba biname bine yaawadimuge, taba epu läbituge gawe mope biname pana, laati te singi ire me teeme kaakesea bägrä cina lipu ire jaatwemusi teeme rarekaake bine. ²⁴Taba liba gije abacitige ai kaakesea wawename, piba yepä kaakesea bägrä ne teeme bau me secanisi, lui te yepä milyon rarekaake itu yaawademepi teeme bau ca. ²⁵Ingle pui kaakesea bägrä me rarekaake lica ge daremu aglime, peei name pi babo biname te jejemige teeme coga bägrä, iyeta teeme gwidape piiyepu taba, teebibine waadename aletname piba pui rarekaake ca daremu aglime. ²⁶Siige pui kaakesea bägrä te teeme babo biname me opo gaabe kokorare ääpednutige, ewejanige egä, ‘Maane owecu nawenepi. Padare näcärepi, cane iyeta rarekaake piba daremu pa naawecnemepene.’ ²⁷Babo biname te teebine owecu jewenige, jejige egä, ‘Daremu gone saawecnimute,’ siige taba teebine jityepige.

²⁸Yepä pui kaakesea bägrä te liba asatige, taba teeme keege kaakesea bägrä ne jepänige, lui te yepä hanred rarekaake bine itu sewadimumi teeme bau ca, siige singicace gome teebine jejecletnäjige claabe cama, jejige egä, ‘Maane rarekaake daremu nawecnisti.’ ²⁹Teeme keege te kokorare ääpednutige, ewejanige egä, ‘Maane owecu nawenepi! Padare näcärepi, cane iyeta rarekaake piba daremu pa naawecnemepene.’ ³⁰Yepä taba owecu lica ge, siige teebine ijarige krokeciye mete bora me, ngälu taba cirege daremu awecnema.

³¹Babo biname me poto kaakesea bägrä lui cina jepänisi, teepi cälu te jitemige piiyepu teepi mage ngenecu mäpu ge. Teepi babo biname bau me eclige, iyeta jejananisi ai poto cidi me. ³²Puma cita ca babo biname te ala tesoglicige teeme niinäce kaakesea bägrä ne, jejige egä, ‘Maane niiyarage

kaakesea bägrä gäte. Ingle maane nawejanite, cane ngene nätrimalige mäame daremu bine awecna-me. ³³Maane cuta miiji owecu jaawenejite mäame keege ne, cane lipu meebine owecu naawenine.’ ³⁴Taba babo biname te mage claabe me äbitige, siige jityepige teebine krokeciye mete me, ngälu taba cirege iyeta pui daremu bine awecna. ³⁵Apu cirege cäme Babe cabu je iyeta weebibine wawena, weene liba weeme ngenecu ca lica ngene jitrimalinuge, weeme nuuja ätrunga biname te ngena niiya mule jaawenuge.”

Mene Coga Ägyi poto cidi me
(*Mareko 10:1-12*)

19 ¹Yeesu liba mene iicema siigesige äbitige, taba Galilaya gawe ne sebmalige, Yoridana baduge ne yuurige nuuja poto doro me Yuudea gawe cabu me. ²Bucurage biname cina teebine ingwe icwisi, siige taba pita biname bine miiji jewanemige puma.

³Poto Parisea sigu biname cina seclige Yeesu ne apicetnärame. Teepi itemlisi egä, “Nää Cotre ibi mule gyene rooriye te teeme coga ne liba ägyi papa ingle cabu ca?” ⁴Yeesu jejemige egä, “Egäsü weene ituge acnema Oogäräneji mene te lipu jiicenige, egä agedna cabu ca Acejiyame te biname bine jaawenuji rooriye me piyepu magebi me, ⁵siige jiicuji egä, ‘Peei name pi rooriye te miiji teeme mage babe bine gomala coga cama atejäclmutame, siige teepi yepä me läbitäsi.’ ⁶Teepi siige piba neeneni lica gegi, yepä teepi yepä taatu gegi. Peei name pi biname te gone maramara me wawena, Acejiyame te laati bine laatejäclmutuge.”

⁷Puma cita ca Parisea sigu biname cina itemlisi egä, “Cije ngena name pi piba Moose me Cotre cabu apu oogäräneji gyene, egä rooriye te liba singi birige coga ne ägyime, taba miiji peba ne oogära ägyi ingle poto cidi me, siige pui peba cama jwäätyepuge teebine?” ⁸Yeesu jejemige egä, “Moose naace name pi weebibine conocäco icärininuji weene coga ne ägyime, ingle weene ätecija cäco biname gemi. Yepä agedna cabu ca pepu lica ituge. ⁹Cane toraca mene jijenininine weebibine, egä rooriye lui te teeme coga ne jwäägyuge, yepä taba teeme coga te nuuja ero lica ituge wawena, siige taba liba nuuja coga ne waacatuge, taba ero mule ne jaawenuge.”

¹⁰Abiberäja bägrä cina puma cita ca Yeesu ne jejisi egä, “Ai liba gaabe gyene coga rooriye bime täapume, atejäclmuta cabu ca miiji gyene coga rooriye cäco lenajame.” ¹¹Yeesu jejemige egä, “Ai abiberäja lui iyeta biname bime täapume lica gyene, yepä eei bime täapume taatu Acejiyame lui bime täapume singi teepi pepu lenajame. ¹²Maramara ingle piti nemi biname cina atejäclmuta cäco lenajame. Poto cina teeme ärngi cabu ca epu gemi egä teepi äblicäco atejäclmuta; poto bine biname cina pepu me ituge wawena; poto cina teemämu pepu me ituge äbita, ingle

teepi singi gemi Acejiyame taatu te teebibine waadename. Laati te miiji gyene ai abiberäja ne acatame, tabe jaawenepi.”

Yeesu Ime Aacitige Bägrä bime papa cabu me Teeme Miiji täápume
(Mareko 10:13-16; Luuka 18:15-17)

¹³Biname cina bägrä bine sewadimisi Yeesu bau me naace me tabe ime acitame teeme papa cabu me piyepu irecu ätumutame teeme täápume. Yepä abiberäja bägrä cina jicnecimisi teebibine. ¹⁴Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Bägrä cina saaclege cäme bau me. Gone jibemuye, ingle ai bägrä pana ätrunga cama lui biname teebibine Acejiyame te yaawadimuge.” ¹⁵Puma cita ca Yeesu teeme ime aacitanige bägrä bime papa cabu me teeme miiji täápume, siige ai ingwe gaabe ca tabe piba ädige.

Mamye Dogwe Biname te Yeesu ne Edäriige
(Mareko 10:17-31; Luuka 18:18-30)

¹⁶Yepä biname te tädige Yeesu bau me, itemlige egä, “Abiberäja biname, cane ngena miiji mule ne miiji wawena iyeteta ireclota ne päpäname?” ¹⁷Yeesu jejige egä, “Maane ngeno me nätemlite, egä ngena gyene miiji? Nuuja gwidape te miiji lica gyene, yepä Acejiyame taatu gyene miiji. Maane liba singi gäte iyeteta ireclota ne päpäname, maane miiji cotre bine äcwetna.” ¹⁸Pui biname te Yeesu ne itemlige egä, “Lui cotre bine?” Yeesu jejige egä, “Biname ne gone budre me agli; sargi mule gone; gwidape ero gone; walya aitneja gone; ¹⁹mage babe bine miiji opo gaabe me acitena; maane miiji nuuja biname täápume epu singi äbitena, maane lipu mäáme täápume singi läbitanute.” ²⁰Puma cita ca mamye biname te jejige egä, “Cane ituge iyeta ai cotre bine wawenetnäja. Cerämu cane miiji ngena ne wawena?” ²¹Yeesu jejige egä, “Maane liba singi gäte epucäco lenajame, maane ädi, iyeta mäáme gwidape bine aletname ewademepi, rarekaake owecumete biname bine ecäranemepi, siige tädepi cane cama yepä otnime, piba maane miijimiji gwidape bine cabucewe je cire jepänemepi.” ²²Mamye biname te liba itecijige, tabe ngenecu mäpu cama äyebingitige, ingle tabe babo dogwe biname ge.

²³Puma cita ca Yeesu teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Toraca gyene, dogwe biname täápume mäpurage birige Acejiyame me cabucewe waadena cabu äbäcname!” ²⁴Cane cerämu jijenininine, egä peei lui mäpu birige kamela te nilo bora cabu me abacitame siige asatame, yepä baborage mäpu birige dogwe biname te Acejiyame me waadena cabu abacitame.” ²⁵Abiberäja bägrä cina liba itecijemige, teepi siige iyeta mutäcäco äbitininisi, itemlisi egä, “Laati te piba miiji gyene iyeteta ireclota ne päpäname?” ²⁶Yeesu ire acitige teeme bau me, jejemige egä, “Biname te ibibi lica gyene pui ne wawename, yepä Acejiyame te miiji gyene iyeta gwidape bine wawenecame.”

²⁷Puma cita ca Peteru Yeesu ne jejige egä, “Cije cine lipu gemi? Cine iyeta gwidape bine itu saabmalemepesi maane cama yepä otnime, cine siige ngena miiji ne cirege päpäna?” ²⁸Yeesu jejemige egä, “Cane toraca mene jijenininine: ai padare te liba cirege apira, kirece padare te liba cirege atyaramta, cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane piba jamyacu apacyera cama căme babo adnata puupu cabu ca biname bine cire yaawademepene. Weene, căme ingwe äcwiyame biname, cuta piba cire adnatäripeye twelb babo adnata puupu cabu twelb Israela ingle bine atraname. ²⁹Iyeta lui cina ituge abmala teeme mete bine, teeme naane igane bine, teeme ngule bine, teeme mage babe coo bägrä bine coo piiyepu teeme gawe bine căme name pi, teepi cirege päpäna tuwängle yepä hanred gäabu cuta piiyepu teebibine iyeteta ireclota cirege ceera. ³⁰Yepä bucurage biname page lui cina niinäce gaabe biname gemi, teepi ciige ireclota cabu ingwe gaabe me cire täcnäripesi. Cuta piiyepu laati bemi page ingwe gaabe biname gemi, teepi ciige ireclota cabu niinäce gaabe me cire läbitipesi.”

Waina Calwacupi cabu Kaakesea Bägrä Gemi

20 ¹“Acejiyame te liba biname bine yaawadimuge, peei lui epu pana ge, calwacupi yageyame te lipu ädige krokerage biname bine jajanename daremu cama kaakesea wawename teeme waina calwacupi cabu. ²Teepi mene conocäco jewenisä tabe kaakesea bägrä bine yepä bimu me camlecamle daremu ceerame, siige tabe jityepäjemige teeme waina calwacupi cabu kaakesea wawename. ³Yageyame te cääri asatige krokebimu me, ädige, jepänimige poto biname cina papa ämyemuteji icrajige aletna puupu gome. ⁴Tabe jejemige egä, ‘Weene cuta naaclege căme waina calwacupi cabu kaakesea wawename, cane piba weebibine icärininine, ngena daremu gyene miiji.’ ⁵Siige teepi eclige. Puma cita ca bimu duusa cabu yageyame te cääri kaakesea bägrä bine jityepimige teeme calwacupi me, cuta cääri mämlebimu me. ⁶Mämleteca me yageyame te liba cuta ädige aletna puupu me, tabe puma jepänimige poto biname papa ämyemuteji icrajige. Puma cita ca tabe itemlimige egä, ‘Weene ama bimu lecaleca ngeno me inaji-ninige, padare te papa ädenige?’ ⁷Teepi jejisi egä, ‘Ingle nuuja biname te cibibine lica biiri nijinige kaakesea täöpume.’ Yageyame te jejemige egä, ‘Weene cuta naaclege căme waina calwacupi cabu kaakesea wawename.’

⁸Mämlerage me kaakesea te liba apirige, yageyame te teeme kaakesea ire atwi biname ne jejige egä, ‘Kaakesea bägrä bine ala tesoglicmi, teebibine daremu ecäranemi. Niinäce eei bine ecäranemi, lui cina ceräcerägääburage kaakesea me eclige, piiyepu lui cina niinäcerage eclige kaakesea täöpume, pui bine ingwerage ecäranemepi.’ ⁹Biname lui cina kaakesea jegednimisi mämleteca me, teepi camlecamle bimu

me daremu ne ecatisi. ¹⁰Puma cita ca biname lui cina niinäcerage me eclige kaakesea me, teepi apu jengenetnemige, egä teepi baborage daremu ne ecatenisi, yepä teebibine yepä ibi daremu ecäranemisi. ¹¹Teepi teeme daremu bine ewademisi, siige calwacupi yageyame ne jiyingäjisi. ¹²Teepi teebine jejisi egä, ‘Lui biname bine ingwerage ca jejemite, teepi matikäli padare cabu taatu kaakesea jewenisi; cine te magerage kaakesea jewenisi bimu nuunu cabu, yepä maane teebibine cine cama yepä ibi daremu becäranemite!’ ¹³Yageyame te teeme yepä ne jejige egä, ‘Cäme biname, maane näätecijege! Cane lica naangletnäjine meebine, inge cane nääcärine, mine lipu täapume mene conocäco bii jewenisi. ¹⁴Määme daremu ne ecati, acnenuti cewe me. Lui biname ne ingwerage jejine kaakesea me otnime, cane singi gäne teebine maane cama yepä ibi daremu ceerame. ¹⁵Egäsu cäme conocäco pisi nyene cäme rarekaake ca wawename cane ngena täapume singi. Maane nää ire patre eglenenemite, lui cina matikäli padare cabu kaakesea jewenisi, yepä cane camle-camle daremu bii becäranemine.’ ¹⁶Apu pi ingwe gaabe je lui cina, teepi niinäce gaabe me cire läbitipesi; niinäce gaabe je lui cina, teepi ingwe gaabe me cire täcnäripesi.”

Yeesu Cääri Mene Jiicemige Teeme Budre poto cidi me

(Mareko 10:32-34; Luuka 18:31-34)

¹⁷Yeesu liba Yerusalema me ädige, tabe biname sobe cabu ca mara me äbitige teeme twelb abiberäja bägrä cama teebibine gaabe cabu mene jajanename. ¹⁸Tabe jejemige egä, “Itecijinege, mine aga naclenige Yerusalema me. Puma pagege cebine ceera, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, modamoda iiwäreja biname piyepu cotre abiberäja biname bime ime cabu me. Teepi mene pa jaatranepesi cebine budre me aglime, ¹⁹siige pa näcärepesi nuuja gawe cabu ca biname bime cabu me. Teepi cebine ätutena pana pa nawenepesi, pa nadnanepesi, baarge uli cabu pa näbyecrepesi. Yepä nesae me lui bimu liba pa joomlepi, cane piba cuta budre cabu ca pa larpinantepene ireclota me.”

Yakobu Yoane naabime Ätemla

(Mareko 10:35-45)

²⁰Jebedayo me coga te teeme neeneni bägrä cama toclige Yeesu bau me, kokorare ca ipednemalige teeme opo gaabe, itinärige teeme singi ne wawename. ²¹Yeesu utemlige egä, “Maane ngena tääpu mäte singi?” Magebi te jejige egä, “Maane toraca tiicepi, egä cäme ai neeneni bägrä cina cirege adnata määme camu poto ca piyepu säwäci poto ca, maane liba biname bine cire ewademepi.” ²²Yeesu Yakobu naabine Yoane jaajige egä, “Weene umle lica gegi, weene ngena täapume najiye. Weene nää ibibi gegi epu mäpu cabu lenajame, cane lui mäpu ne mameta gäne

päpäna?” Teepi jejäsi egä, “Cine ibibi gegi.” ²³Yeesu jaajige, “Weene cire inajepi mäpu cabu căme pana, yepä căme conocăco lica gyene jajime, egä laati te cire ladnatepi căme camu poto ca piyepu säwăci poto ca. Căme Babe te pui puupu bine ituge amacetnăja, tabe lui bime tăăpume singi teepi puma adnaterame.”

²⁴Nuuja ten abiberăja băgră cina liba itecijemige, teepi claabe me äbitininisi pui nanigane wăsi bime tăăpume. ²⁵Puma cita ca Yeesu iyeta teebibine ala tesoglicmige, jejemige egä, “Weene umle gemi, egä laatibi Acejiyame umle căco biname bine yaawadimusi, teeme conocăco pisi nyene jajime teepi ngena wawename. Teeme ingwe gaabe lui modamoda biname teeme cuta kokre pisi nyene biname bine mene jajanename. ²⁶Yepä weene apu gone läbitininuye. Weeme yepä te liba singi baborage me äbitame, tabe miiji nuuja bime tăăpume kaakesea wawena; ²⁷cuta weeme yepä te liba singi niinäce me äbitame, tabe miiji weeme tăăpume epu matikäli me äbita aletnăneji biname te lipu läbituge teeme yageyame tăăpume. ²⁸Cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane cuta lica tädujine biname cina căme tăăpume kaakesea wawename, yepä cane te teeme tăăpume kaakesea wawename piyepu căme ireclota ne ceerame daremu tăăpume teebibine kälyä wawename.”

Yeesu Miiji Jaawenige Neeneni Irecu Măăsumăsu Biname bine
(*Mareko 10:46-52; Luuka 18:35-43*)

²⁹Teepi liba Yeriko ne sebmalsi, baborage biname sange te tädige Yeesu me ingwe poto ca. ³⁰Gaabe wajwa je puga ge adnatăneji neeneni irecu măăsumăsu biname. Teepi äătecijige egä, “Yeesu cibibine nisuplingtenige.” Teepi puma cita ca gije abacităsi ala abayename egä, “Babo biname, mope biname Daawida me kaakesaare, maane owecu cibibine niwenepi!” ³¹Biname cina liga jiibananisi teebibine, teepi babo tage ca cuta ala abayenăsi egä, “Mope biname Daawida me kaakesaare, maane cibibine owecu niwenepi!” ³²Yeesu imyemutige, siige teebibine ala taasoglicige, äătemlige egä, “Weene singi cane ngena wawename weeme tăăpume?” ³³Teepi jejäsi egä, “Babo biname, cine singi gegi maane cime irecu asatame.” ³⁴Yeesu owecu jaaglige, teeme ime bine aarpenutige teeme irecu cabu me. Piba taatu teepi irecu asatăsi, siige Yeesu ne ingwe icwăsi.

Yeesu Dongki papa cabu Yerusalema me Abacitige
(*Mareko 11:1-11; Luuka 19:28-40; Yoane 12:12-19*)

21 ¹Yeesu teeme abiberăja băgră cama ädige Yerusalema ne oomlaname. Teepi liba Yerusalema ne mameta me jebenisi oomla-name, teepi atyarecanige cewe ngii Betepage me lui Olibi Uli podo cabu jage. Puma cita ca Yeesu teeme neeneni abiberăja băgră bine

niinäce gaabe me jäätyepige ² apu mene cama egä, “Weene iclege weeme niinäce gaabe me lui cewe peese nyene. Weene puma jepäneniye yepä dongki ne seea ca ägräräneji gyene, teeme cuta bägrä pisi nyene teeme gome. Jiitnepeye, taacanepeye căme bau me. ³ Biname te liba nuuja mene jaji je, weene apu jejepeye egä, ‘Yageyame te singi gyene ai dongki tääpume teeme bägrä cama, cuta tabe watawata pa taawecnistepi.’” ⁴ Ai mule te äbitige Acejiyame me mename biname me mene te ibibi äbitame egä,

⁵ “Weene jejemepeye Siiyona podo cabu lui babo cewe cabu biname cina icrajenige egä,
‘Ire, weeme mope biname te peega tädenige weeme bau me!
Tabe awamla căco tädenige mamye
dongki papa cabu, dongki me bägrä papa cabu.’”

⁶ Puma cita ca abiberäja bägrä cina aaclige, jewenäsi, Yeesu ngena tääpume jaajige. ⁷ Teepi dongki ne teeme bägrä cama taacanisi Yeesu bau me, căbletääpe bine teeme papa cabu seretne-mäsi, siige Yeesu acenutige. ⁸ Bucurage biname cina teeme căbletääpe bine gaabe cabu eretnimisi. Poto cina uli ciipe bine icnapimisi gaabe cabu aretname. ⁹ Yeesu me niinäce gaabe, ingwe gaabe lui biname cina teepi ala abayaninisi egä,
“Daawida me kaakesaare ne yaawepyeräjesi!
Acejiyame te miiji meebine naawenege lui te Yageyame me ngii cabu tädenite!

Mine yaawepyeräjesi Acejiyame ne, cabucewe je lui te enajenige!”

¹⁰ Yeesu liba Yerusalema me atyaramtige, biname cina călu te jitemige. Teepi teemeteme ätemläjinisi egä, “Baa, laasi nyene ai biname?” ¹¹ Yeesu cama lui biname cina seclige, teepi jejemisi egä, “Tabe Acejiyame me mename biname Yeesu sine, Nasareta ceweyame gyene Galilaya probins cabu ca.”

Yeesu Ädige Iiwäreja Mete me

(Mareko 11:15-19; Luuka 19:45-48; Yoane 2:13-22)

¹² Yeesu iiwäreja mete caale bora me abacitige, siige teebibine iyecräjemige, lui cina saawadanemusi gwidape bine aletname piiyepu lui cina jaaletnimusi. Tabe rarekaake äbäsuwäja biname bime dade bine eboclomäjimige cuta eei bime adnatera dade bine, gimäe ele bine lui cina saawadanemusi aletname. ¹³ Tabe jejemige egä, “Acejiyame te jiicenige Oogäräneji mene cabu egä, ‘Căme mete ne irecu ätumuta mete ca yaainusi,’ yepä weene te itu setatrongärumeye epu puupu me, eromaame cina luma lämletne-räjininusi.”

¹⁴ Ireku määsumäsu biname, ernge niiyaniya biname cina seclige Yeesu bau me iiwäreja mete caale bora je, siige tabe teebibine miiji jewenanemige. ¹⁵ Modamoda iiwäreja biname piiyepu cotre abiberäja

biname cina claabe me äbitininisi, liba jepänisi, Yeesu lipu miijirage mule bine jebenemige piiyepu teepi liba itecijemige, bägrä cina iiwäreja mete cabu lipu ala abayaninisi egä, “Mope biname Daawida me kaakesaare ne ewepyeräjeye!” ¹⁶Siige teepi Yeesu ne jejisi egä, “Maane nää lica näatecijenige teepi ngena jiicenemisi? Maane ngena name pi lica jiiibenemite teebibine?” Yeesu jejemige egä, “Yoo, cane näatecijenige. Egäsu weene ituge acnema Oogäräneji mene egä, ‘Maane bägrä piiyepu ngame meeramera bägrä bine ituge wawena meebine epucäco awepyeräjame.’” ¹⁷Puma cita ca Yeesu teebibine sebmalmige, siige Yerusalema ca asatige, Betaniya cewe me ädige. Tabe ciiye puga enajige.

Yeesu Piigi Uli ne Mene ca Eglige

(Mareko 11:12-14, 20-24)

¹⁸Krokerage Yeesu liba acnenutige babo cewe Yerusalema me, gaabe cabu cubrowe te joomlige. ¹⁹Tabe piigi uli ne jepänige gaabe wajwa je, ädige, teeme gome jeclajutige, yepä laame taatu jepänimige, kuu lica. Tabe puma cita ca uli ne jejige egä, “Maane ingwe ca lica page nääyepi kuu päpäname.” Yeesu ai mene liba jejige, uli te piba taatu laame jedacromtige, siige budre äbitige. ²⁰Abiberäja bägrä cina liba jepänisi, teepi calu te jitemige, jejisi egä, “Lipu pi ai piigi uli te jedacromtige watatarage?” ²¹Yeesu jejemige egä, “Cane toraca jijenininine weebibine, egä weene liba yepä ngene atwana cama ätrunga birige, weene ibibi gemi apu wawena, cane ai piigi uli ne lipu jebenine. Cuta ai taatu lica, yepä weene cuta ibibi gemi ai podo ne jajime egä, ‘Awetänti, malu cabu me ajari,’ siige pui mule te pa läbitepi. ²²Weene liba Acejiyame ne ngena tääpume yäätinäruye tabe icärininuge, weene liba jäätrunguye egä, ‘Tabe nicärininige.’”

Ätemla Yeesu me Conocäco poto cidi me Tabe Mule bine Wawenecame

(Mareko 11:27-33; Luuka 20:1-8)

²³Yeesu liba acnenutige iiwäreja mete caale bora me biname bine abiberäjame, piba modamoda iiwäreja biname piiyepu nuuja modamoda biname cina seclige teeme bau me, itemlisi egä, “Määme ngena conocäco pisi nyene ai mule bine wawenecame? Määme conocäco laati bau ca gyene?” ²⁴Yeesu jejemige egä, “Cane weebibine yepä taatu mene itemlininine, siige weene liba cäme mene nawecnisteniyee, cane piba weebibine jijenininine, cäme ngena conocäco gyene ai mule bine wawenecame. ²⁵Yoo, weene najeye, laati te Yoane ne conocäco yääcärepi tabe biname bine niiye ca äcisejame, Acejiyame te coo nää biname cina?”

Teepi siige teemeteme mene jitranisi apu egä, “Mine ngena daremu mene jewecnistenisi? Mine liba jejenisi egä, ‘Acejiyame te Yoane ne conocäco yääcärepi tabe biname bine niiye ca äcisejame,’ tabe

piba nijeninige egä, ‘Cije weene ngena name pi piba teebine lica jäätrungepeye?’ ²⁶Yepä mine liba apu jejenisi egä, ‘Biname cina Yoane ne conocäco yääcärepesi tabe niiye ca biname bine äcisejame,’ mine piba miiji wälu biname bime täapume, ingle teepi iyeta jitrungenisi, egä Yoane lui Acejiyame me mename biname ge.” ²⁷Siige teepi Yeesu ne mene jewecnistisi egä, “Cine umle lica gemi, laati te Yoane ne conocäco yääcärepi tabe biname bine niiye ca äcisejame.” Yeesu jejemige egä, “Cane cuta weebibine lica jijenininine, egä cebine laati te conocäco näcärepi cane ai mule bine wawenecame.”

Ngene ca Agli Mene Nanigane wäsi poto cidi me

²⁸Yeesu ngene ca agli mene jejemige egä, “Weene lipu ngene jotwanininiye ai poto cidi me? Yepä biname puga ge teeme neeneni imäbägrä cama. Tabe niinäceyame ne jejige egä, ‘Cäme bägrä, page ädi waina calwacupi cabu me kaakesea wawename.’ ²⁹Bägrä te jejige egä, ‘Cane singi lica gäne,’ yepä ingwe ca tabe ngenecu etatrongtige, siige ädige kaakesea wawename. ³⁰Puma cita ca babe te ädige teeme nuuja bägrä bau me, cuta peei yepä mene jejige. Pui bägrä te jejige egä, ‘Yoo, cane ädenine,’ yepä tabe lica ädige. ³¹Siige lui bägrä te teeme babe me singi jecatige, jewenige?” Biname cina Yeesu ne jejisi egä, “Niinäceyame te teeme babe me singi jewenige!” Yeesu jejemige egä, “Cane toraca mene jijenininine: peei bägrä lipu niinäce beswa äbitige teeme babe me singi wawename, yepä ingwe ca ngenecu etatrongtige, cuta pepu pana gyene täks rarekaake uutecrena biname piiyepu magebi lui bine daremu jaawenimusi sargi mule wawename, teepi weebibine itucärenininisi Acejiyame ne acatame teeme mope biname me. ³²Yoane niiye ca äciseja biname te tädepi, weebibine toraca gaabe jiwabipi, yepä weene lica jäätrungepeye teebine, yepä täks rarekaake uutecrena biname piiyepu magebi lui bine daremu jaawenimusi sargi mule wawename, teepi te jäätrungepesi Yoane ne. Ngänuge puu weene ai mule ne jääpänepeye, yepä weene ingwe lica ngenecu yaatatrongärepeye Yoane ne ätrungame.”

Ngene ca Agli Mene Calwacupi Ire Atwi Biname bime poto cidi me *(Mareko 12:1-12; Luuka 20:9-19)*

³³Yeesu jiicige egä, “Itecijinege nuuja ngene ca agli mene. Puga ge gawe yageyame biname. Tabe cotäri ne erangige, waina gije itemige, cupicu ne juurige waina kuu ämulecame waina niiye wawena täapume, siige cabucabu mete ne erangige calwacupi ne awamutame. Piba tabe biname bine calwacupi ecärimige daremu wawename, siige ädige cudecewe cewe me. ³⁴Padare te liba tatyaramtige waina kuu ärucname, tabe teeme kaakesea bägrä bine jityepimige teemanu kupae ne acatame.

³⁵Daremu wawenena biname cina yageyame me kaakesea bāgrā bine joomlājecmisi, siige yepā ne etemelājisi, nuuja ne budre tama eglisi, cuta nuuja ne kula ca jibyecrisi. ³⁶Cuta cāāri yageyame te poto kaakesea bāgrā bine jityepimige teeme bau me, bucurage bine niināce cabu ca. Cuta teepi yepā mule ne jepānisi daremu wawenena biname bime bau ca. ³⁷Cerācerāgāāburage me tabe teemerage bāgrā ne jityepige. Tabe jiicige egā, ‘Toraca, teepi pama cāme bāgrā ne opo gaabe me ecitenisi.’ ³⁸Yepā lui biname cina daremu jewananisi, teepi liba teeme bāgrā ne jepānisi, teepi jiicisi egā, ‘Ai lui yageyamerage me bāgrā gyene. Biiri naclege, yaaglesi, mine piba ai calwacupi ne ecatenisi!’ ³⁹Siige puma cita ca teepi teebine joomlisi, isatisi calwacupi kaake poto cidi me, puma budre me eglisi.”

⁴⁰Yeesu itemlimige egā, “Waina calwacupi yageyame te liba cire tacnenutepi, tabe ngena cire jaawenepi pui calwacupi daremu wawenena biname bime tääpume?” ⁴¹Lui biname cina itecijemige, jejisi egā, “Tabe pui niiyarage biname bine budre me cire yaaglecemepi, siige epu biname bine calwacupi cire yācāremepi, lui cina yageyame ne teemanu kupae cire yācārepesi ārucna padare cabu.” ⁴²Yeesu teebibine jejemige egā, “Egāsu weene ituge acnema Oogārāneji mene te ngena jiicenige cāme poto cidi me egā,

‘Lui kula ne raranga biname cina jigysi,
baborage bābitige iyeta nuuja cabu ca.
Ai lui Acejiyame miji wawenāneji gyene;
cuta lipu miijirage gyene mime tääpume.’

⁴³Cane weebibine jijenininine, egā Acejiyame te cire lātecitepi weebibine waadename, siige eei bine pa yaawademepi, lui cina miijirage mule bine cire jaawenemepesi. ⁴⁴Laati te liba ai kula cabu yaatramuge, tabe laglemaluge. Yepā ai kula te liba biname cabu saatramuge, iyeta yāamulicuge.” ⁴⁵Modamoda iiwāreja biname piyepu Parisea sigu biname cina lui itecijemige ai ngene ca agli mene, teepi opo ewatnisi, egā Yeesu teeme poto cidi me biiri jiicemige. ⁴⁶Teepi singi ge teebine oomlaname, yepā teepi wālu ge biname bime name pi, ingle teepi apu ngene jotwanininisi, egā Yeesu Acejiyame me mename biname gyene.

Ngene ca Agli Mene Atejāclmuta Soriyomu poto cidi me
(Luuka 14:15-24)

22 ¹Yeesu biname bine cerāmu ebiberājimige ngene ca agli mene ca. ²Tabe apu jiicige egā, “Acejiyame te liba biname bine yaawadimuge, pui lui epu pana ge mope biname, lui te teeme bāgrā tääpume atejāclmuta soriyomu ne jewenige. ³Tabe teeme kaakesea bāgrā bine jityepimige ala asoglācneji biname bine jajanename soriyomu tääpume otnime, yepā teepi ābwāricinisi otnime. ⁴Puma cita ca tabe nuuja kaakesea

bägrä bine cuta jityepimige teeme bau me apu mene cama egä, ‘Cane soriyomu ne biiri jewenine. Kau piyepu teeme plongo bine betweclimisi, iyeta gwidape siige amacetnäjäneji gemi. Naaclege atejäclmuta soriyomu tääpume!’⁵ Yepä ala asogläcneji biname cina singi lica ge, siige teeme gaabe cabu otninisi. Yepä te teeme calwacupi me ädige, nuuja te teeme aletna mete me ädige.⁶ Poto cina kaakesea bägrä bine joomläjecnisi, etemeläjimisi, budre me eglecimisi.⁷ Mope biname te claabe me äbitige. Tabe teeme cubu biname bine jityepimige budre me aglecame pui biname bine, lui cina teeme kaakesea bägrä bine budre tama eglecimisi, piyepu teeme babo cewe ne uubuderame.⁸ Puma cita ca tabe teeme kaakesea bägrä bine ala tesoglicmige, jejemige egä, ‘Cäme bägrä me atejäclmuta soriyomu amacetnäjäneji gyene, yepä ala asogläcneji biname miiji lica gemi ai soriyomu tääpume.⁹ Peei name pi weene naaclege gaabe cube gome me, laati bine opopa jewenenemiye, ala tesogle-cmeyer soriyomu tääpume.’¹⁰ Siige kaakesea bägrä cina eclige gaabe cube gome me, jebasecretnimisi, lui bine opopa jewenanemisi, niyaniya biname coo miijimiji biname, iyeta. Teepi eclige, siige soriyomu puupu te iyeta tapanige.

¹¹ Mope biname te tabacitige, biname bine ire jetwananemige, siige yepä biname ne jepänige, lui te soriyomu cäbletääpe cäco tädige.¹² Tabe teebine jejige egä, ‘Cäme biname, maane lipulipu soriyomu cäbletääpe cäco tabacitite?’ Yepä tabe pui biname te nuuja mene lica.¹³ Siige tabe mope biname te teeme kaakesea bägrä bine jejemige egä, ‘Teeme ernge ime jetäyemeye, puutucu me ijareye krokeciye cabu me. Tabe puma ele pa yaangenanege, giricu pa yaatebecmege.’¹⁴ Puma cita ca Yeesu jejemige egä, “Bucurage biname bine ala asogläcneji gemi, nesae bine äjäcräneji gemi.”

Ätemla Täks Rarekaake Ceera poto cidi me

(Mareko 12:13-17; Luuka 20:20-26)

¹⁵ Parisea sigu biname cina eclige teemämu mene atraname egä, “Mine Yeesu ne lipu itemläjenisi teebine teeme mene cabu ca oomlaname?”

¹⁶ Puma cita ca teepi poto teeme abiberäja bägrä bine jityepimisi Heroda me sigu biname cama Yeesu bau me. Teepi Yeesu ne jejisi egä, “Abiberäja biname, cine umle gemi, egä maane toraca biname gäte piyepu cängena ebiberäjenemite Acejiyame me gaabe poto cidi me. Maane nuuja ngenecu lica gäte, biname cina lipu ngene jwaatwanininusi mäame poto cidi me, ingle maane teebibine opo gaabe je lica yaacranimute teeme ngii name pi.¹⁷ Yoo siige, maane nijini, maane lipu ngene jotwanenite, nää mime Cotre te lica niibenininige mine täks rarekaake ceerame Rooma gawe mope biname Siisa ne?”

¹⁸ Yepä Yeesu uja umle äbitige, egä teepi singi gemi teebine teeme mene cabu ca oomlaname, siige tabe jejemige egä, “Weene walya biname

gemi! Weene ngena name pi cebine cäme mene cabu ca oomlaname naweniniye? ¹⁹Baa rarekaake nawabeye täks täápume.” Teepi rarekaake ne secanisi. ²⁰Tabe puma cita ca itemlimige egä, “Laati me opo piiyepu ngii gemi ai rarekaake cabu?” ²¹Teepi jejisi egä, “Siisa me opo gyene piiyepu teeme ngii gyene.” Yeesu jejemige egä, “Lui gwidape gemi Siisa me, teebine ecäreye pui; piiyepu lui gwidape gemi Acejiyame me, teebine ecäreye pui. ²²Teepi liba itecijemige, mutäcäco äbitininisi teeme mene name pi, siige teepi Yeesu ne ebmalisi, eclige.

Ätemla Mene Budre cabu ca Arpinera poto cidi me

(Mareko 12:18-27; Luuka 20:27-40)

²³Puirage bimu cabu poto Sadukea sigu biname cina seclige Yeesu bau me. Teepi eei biname gemi, lui cina ätrunga lica, egä budre cabu ca arpinenta pisi nyene. ²⁴Teepi Yeesu ne itemlisi egä, “Abiberäja biname, Moose itu ebiberäjemuji, egä biname te liba bägrä cäco budre läbituge, teeme igane te miiji cuubla ne acata siige bägrä wawena teeme naane me ngii täápume. ²⁵Siige nuuja taje puga ge seven naniganewaleyame. Teepi aga yaacrajanemepi. Uuge te coga ne waacatepi, bägrä cäco budre läbitepi, siige teeme cuubla ne twaabmalepi teeme gomecayame igane täápume. ²⁶Cuta peeirage mule te läbitepi teeme täápume, cuta teeme gome ca lui igane täápume, cuta iyeta pui seven naniganewaleyame bime täápume. ²⁷Ceräcerägäabu cuubla te budre läbitepi. ²⁸Tabe laati me coga cire waanajepi, budre biname cina liba cire larpinäripesi, ingle tabe iyeta pui seven naniganewaleyame bime coga gwene?”

²⁹Yeesu jejemige egä, “Ingle weene umle lica gemi Oogäräneji mene piiyepu Acejiyame me kokre, weene peei name pi betäjiye. ³⁰Biname cina liba budre cabu ca cire larpinäripesi, teepi epu pana cire yaacrajemepi Acejiyame me mename seemo cina cabucewe je liiyepu. Teepi atejäclmuta lica cirege. ³¹Egäsu weene ituge acnema Acejiyame te ngena itu jijinuji budre biname bime arpinera poto cidi me. Tabe apu jiiucuji egä, ³²‘Cane lui Abrahamo, Isacako, Yakobu naabibime Acejiyame gäne.’ Siige tabe nata budre biname bime Acejiyame lica gyene yepä eei bime, lui cina ireclota gemi.”

³³Lui biname cina itecijemige, teepi mutäcäco äbitininisi Yeesu me abiberäja mene name pi.

Lui Cotre Gyene Baborage

(Mareko 12:28-34; Luuka 10:25-28)

³⁴Parisea sigu biname cina liba itecijemige, egä Yeesu Sadukea sigu biname bine mene cäco me jewenimige, teepi tomi yootisi. ³⁵Puma cita ca teeme yepä te, lui cotre abiberäja biname ge, tabe singi Yeesu ne mene cabu ca oomlaname. Tabe itemlige egä, ³⁶“Abiberäja biname, Moose lui Cotre nicärininuji, lui gyene baborage?”

³⁷Yeesu jejige egä, “Weene miiji singi äbitena Yageyame, weeme Acejiyame täápume, siige ai ne aboclomta iyeta weeme owecu mule ca, iyeta weeme ireclota ca, iyeta weeme ngene atwanena ca.’ ³⁸Ai cotre lui niinäcegaabe cotre gyene, piyepu baborage gyene. ³⁹Pui gomecayame baborage cotre lui age sena: ‘Weene miiji biname bime täápume singi lenaja, weene lipu weeme täápume singi birige.’ ⁴⁰Ai neeneni cotre cabu peete nemi iyeta Moose me Cotre mene piyepu Acejiyame me mename biname bime abiberäja mene.”

Keriso Laasi Nyene?

(Mareko 12:35-37; Luuka 20:41-44)

⁴¹Poto Parisea sigu biname cina liba yepä cewe me tabasecre-tnige, Yeesu teebibine itemlimige egä, ⁴²“Weene lipu ngene jotwanininiye, egä Keriso biname bine lui te niia cabu ca cire yäasecräremepi, tabe laati me kaakesaare gyene?” ⁴³Teepi jejisi egä, “Tabe mope biname Daawida me kaakesaare gyene.” Yeesu puma cita ca itemlimige egä, “Cije piba ngena name pi Aceji Seemo te Daawida ne ngene atwana ecäruji tabe Keriso ne Yageyame ca ainame? Tabe Daawida apu jiicuji egä,

⁴⁴‘Yageyame te cäme Yageyame ne jejuji:

Ama adnati cäme camu poto cidi ca
ngälu cane mäame cubuyame bine

mäame ernge gawe me cire yaacranemepene.’ ⁴⁵Cije piba Keriso lipu gyene Daawida me kaakesaare, Daawida liba teebine Yageyame ca einuji?” ⁴⁶Nuuja biname te äblicäco Yeesu ne daremu mene awecnistame, siige pui padare cabu ca niinäce gaabe me teepi wälu icrajimige Yeesu ne ätemlejame.

Yeesu Umlé Mene Jejananemige Cotre Abiberäja Piyepu Parisea Sigu

Biname bime Mule poto cidi me

(Mareko 12:38-39; Luuka 11:43, 46, 20:45-46)

23 ¹Puma cita ca Yeesu biname bine piyepu abiberäja bägrä bine jejemige egä, ²“Cotre abi-beräja biname piyepu Parisea sigu biname bime conocäco pisi nyene Moose me Cotre mene bine aboclomäjame. ³Peei name pi weene miiji ätrunga piyepu äcwetna, teepi ngena täápume jininusi wawename, yepä weene gone teebibine jätutanemuye, ingle teepi teeme abiberäja mene ibi lica läbitininusi. ⁴Piti nemi bucurage mäpurage cotre. Teepi singi gemi biname cina pui bine äcwetname, yepä teepi nuuja gwidape ne lica jaawenusi biname bine ätityerame pui cotre bine äcwetname. ⁵Teepi iyeta gwidape bine jaawenimusi biname cina päpäna taatu name pi. Teeme puga ge matimati boks Moose me Cotre mene äbäcname, siige mangace piyepu ime cabu sea ca jätäyimus. Teepi peei boks bine daamledamle jaawenimusi

biname cina pāpāname. Teepi cuta teeme cābletāāpe fōoa mutre cabu lecaleca wul seea sigu bine yaaterutājimusi. ⁶Soriyomu ne liba yaaclitusi, teepi miijimiji puupu cabu ladnatāruge, cuta abasecretna mete cabu piyepu teepi niināce gaabe me ladna-tāruge. ⁷Teepi baborage singi birige aletna puupu cabu biname cina teebibine cāngenarage awablame piyepu abiberāja biname ca ainame. ⁸Yepā weebibine gone abiberāja biname ca aina, ingle weeme yepā taatu abiberāja biname gyene, piyepu weene iyeta naniganewaleyame gemi. ⁹Weene gone ai gawecewe cabu weemeweme babe ca lainininuye, ingle weeme yepā taatu Babe pisi nyene cabucewe je. ¹⁰Cuta weene gone weeme nuuja ne babo biname ca yaainuye, ingle cane Keriso lui weeme yepā taatu babo biname gāne. ¹¹Laasi nyene weeme baborage, tabe miiji birige weeme kaakesea bāgrā lenaja. ¹²Laati te teemāmu babo me läbituge, teebine matikolā me birige wawena; laati te teemāmu matikāli me läbituge, teebine babo me birige wawena.”

Yeesu Umlē Mene Jejananemige Walya Biname bime poto cidi me
(*Mareko 12:40; Luuka 11:39-42, 44, 52, 20:47*)

¹³“Lipu māpu cirege weeme täāpume weene cotre abiberāja biname piyepu Parisea sigu biname! Weene lui walya biname gemi! Weene gaabe ne yaarmuye biname cina Acejiyame bau me otnime. Weene lica yāābācnuye piyepu cuta jībemuye lui cina singi gemi ābācname. ¹⁴Lipu māpu cirege weeme täāpume weene cotre abiberāja biname piyepu Parisea biname! Weene lui walya biname gemi! Weene niināce cuublacubla bime gwidape bine angletneja mule ca yaawadimuye, piba sināme lecaleca irecu lātumutinuye, ingle weene singi gemi weeme peei angletneja mule ne acwabame. Peei name pi weeme daremu niyarage gyene poto biname bime daremu cabu ca. ¹⁵Lipu māpu cirege weeme täāpume weene cotre abiberāja biname piyepu Parisea biname! Weene walya biname gemi! Weene iyeta poto ta waatnetnājinuye, malu cabu ta piyepu doro cabu ta, naace täāpume biname ngānu gyene tabe puu yepā, teebine atatrōngtame weeme mule cabu me. Tabe liba weeme mule cabu me labacituge, weene teebine weeme cabu ca neeneni gāābu niyarage me jaawenuye, siige tabe uliobo puupu cabu me cirege otni weene liyepu.

¹⁶Lipu māpu cirege weeme täāpume weene irecu māsūmāsū gaabe awabeja biname! Weene yaabiberājimuye, egā laati te liba iiwāreja mete me ngii cama mene jīcemuge, papa gyene tabe peei mene ne atropengta. Yepā laati te liba iiwāreja mete cabu lui gol, pui me ngii cama mene jīcemuge, pui mene ne tabe āblicāco atropengta. ¹⁷Weene irecu māsūmāsū buduma biname gemi! Egāsū gol matikāli birige, yepā iiwāreja mete lui te pui gol ne Acejiyame täāpume mara me jaawenuge, tabe baborage birige. ¹⁸Cuta weene yaabiberājimuye, egā laati te liba mene jīcemuge iiwāreja mete cabu lui iiwāreja dade, teeme

ngii cama, papa gyene tabe pui mene ne atropengta. Yepä laati te liba mene jii cemuge owecu gwidape me ngii cama, lui pui iiwäreja dade papa cabu, pui mene ne tabe äblicäco atropengta. ¹⁹Weene irecu määsumäsu biname gemi! Egäsu owecu gwidape matikäli gyene, yepä dade lui te pui owecu gwidape ne Acejiyame me täapume mara me jaawenuge, tabe baborage gyene. ²⁰Yoo, laati te liba mene jii cemuge iiwäreja dade me ngii cama, tabe cuta iyeta owecu gwidape bime ngii cama jii cemuge, lui pui dade papa cabu. ²¹Cuta laati te liba mene jii cemuge iiwäreja mete me ngii cama, tabe cuta Acejiyame me ngii cama jii cemuge, puma lui te enajenige. ²²Coo laati te liba mene jii cemuge cabucewe me ngii cama, tabe cuta Acejiyame me adnata puupu me ngii cama jii cemuge cuta piiyepu teeme ngii cama, lui te enajenige puma.

²³Lipu mäpu cirege weeme täapume weene cotre abiberäja biname piiyepu Parisea sigu biname! Weene lui walya biname gemi! Weene Acejiyame ne yepä yäacäruye weeme iyeta ten deedei mite wawena gwidape ngii minti, dili, kumina cabu ca, ngänu gyene Cotre cabu pui mule lui baborage lica gyene. Yepä weene lica jaawenimuye conocäco mule, owecu mule piiyepu toraca mule, Cotre cabu lui cina modamoda mule gemi. Weene miiji ai modamoda mule bine wawenetnäja, cuta gone ngene ätrimela poto matimati mule bine wawenetnäjame. ²⁴Weene irecu määsumäsu gaabe awabeja biname gemi! Weene matimati cotre bine cängena yäacwetnimuye, yepä modamoda cotre bine jaatropengäjimuye. Weeme peei mule lui epu pana gyene, egä iidreba lui matikäli jugi gwidape gyene, weene weeme nani niije ne sobläbi cabu yaapaduruye pui te ätyepurame, yepä weene kamela ne yäärmituye, lui baborage jugi gwidape gyene.

²⁵Lipu mäpu cirege weeme täapume weene cotre abiberäja biname piiyepu Parisea sigu biname! Weene lui walya biname gemi! Weene kaapo piiyepu pleito bine kaakepoto ca taatu jääcisäjemuye, yepä ngalebora ca weene jäängärimuye angletneja mule ca piiyepu ceera cäco mule ca. ²⁶Irecu määsumäsu Parisea biname, weene niinäce miiji jicisäjemeye kaapo bora ngena jugi piti nemi, piba cuta kaakepoto ca jugi cäco yaanajuge.

²⁷Lipu mäpu cirege weeme täapume weene cotre abiberäja biname piiyepu Parisea sigu biname! Weene lui walya biname gemi! Weene epu pana gemi, kula bora gape lui owe poto bulu ca yaaganusi, siige kaake poto ca opo lacityge, yepä ngalebora apanäneji gyene budre biname bime kaake ca piiyepu poto jugijugi gwidape ca. ²⁸Cuta pepu gyene, biname cina weebibine jipäninini, egä weene miiji biname gemi, yepä weeme ngalebora pisi nyene walya piiyepu niija mule.”

**Yeesu Niinäce Gaabe Mene Jii cemige Pui Biname bime Niiya Daremu
poto cidi me
(Luuka 11:47-51)**

²⁹“Lipu mäpu cirege weeme täapume weene cotre abiberäja biname piiyepu Parisea sigu biname! Weene lui walya biname gemi!

Weene kula gape bine yaarangimuye Acejiyame me mename biname bime täápume piiyepu conocäco biname bime ngene ape-cna kula bine yaabasogärimuye. ³⁰Weene jicemuye egä, ‘Sasa cine liba cire ninajineji cime saarewale cama, cine lica cire yaaglecemejisi budre me Acejiyame me mename biname bine teepi liiyepu.’ ³¹Yepä apu pi weene awabudnäjininiye, egä weene teeme kaakesaare gemi, lui cina Acejiyame me mename biname bine budre me eglecimujisi. ³²Yoo, weene jimlitäjepeye weeme saarewale cina lui gije itu jebacitujisi mename biname bine aglecame!

³³Weene cobyame gemi, cobyame bime bägrä gemi! Weene äblicäco uucratna atrana cabu ca, yepä weebibine cirege atrana uliobo puupu cabu me otnime! ³⁴Cane mename biname bine, umleumle biname bine piiyepu cotre abiberäja biname bine cire jäätjepemepene weeme bau me. Weene poto bine budre me cire eglecemepeye, poto bine baarge uli cabu cire jibyecremepeye, poto bine cire etemeläjemepeye weeme abasecretna mete cabu ta piiyepu cire iyecräjemepeye yepä cewe ca nuuja cewe me. ³⁵Pipu pi iyeta niiya daremu cina conocäco biname bime agleca name pi weeme bau me cire saaclepi, conocäco biname Abela me agli cabu ca ngälu Baraki me bägrä Sakariya teeme agli cabu me, weeme kaakesaare cina lui ne budre me eglujisi iiwäreja mete puutucu cabu iiwäreja dade gome. ³⁶Cane toraca mene jijenininine, page lui biname cina icrajinige, teepi te iyeta agleca daremu ne cire jääpänepesi.”

Yeesu Yerusalema ne Owecu Jewenige

(Luuka 13:34-35)

³⁷“Yerusalema biname, Yerusalema biname, weene te Acejiyame me mename biname bine budre me yaaglecimuye piiyepu cuta Acejiyame me ätyepäneji biname bine kula ca jääbyecrimuye. Bucurage gääbu cane singi ituge weebibine cäme bau me abasecretna, epu pana paulo te teeme plongo bine lipu taabasecretnimuge teeme taame ca ätrugerame, yepä weene singi lica ituge. ³⁸Ingle weene cebine nägyuye, peei name pi weeme cewe piiyepu Acejiyame me mete cirege kaake lenaja. ³⁹Cane jijenininine weebibine, egä weene ingwe ca cebine cääri lica cire näpänepeye, ngälu weene liba cire najepeye egä, ‘Maane lui te tädenite Yageyame me ngii cabu, Acejiyame te meebine miiji mule naawenege!”

Yeesu me Mene Iiwäreja Mete Iigareca poto cidi me

(Mareko 13:1-2; Luuka 21:5-6)

24 ¹Yeesu liba iiwäreja mete ne ebmalige, siige ädige, abiberäja bägrä cina piba seclige teebine awabetnärame poto kula ca rarangäneji mete, lui iiwäreja mete caale bora jage. ²Yeesu teebibine jejemige egä, “Weene ire iyeta ai nema! Cane weebibine toraca

jijenininine, egä lica yepä kula ne cirege abmala teeme puupu cabu ai mete cabu. Iyeta bine cirege äyära gawe me.”

Mäpu cina Lipu Cirege Otni
(*Mareko 13:3-13; Luuka 21:7-19*)

³Yeesu liba adnatäneji enajige Olibi Uli podo cabu je ten taatu, abiberäja bägrä cina seclige, itemlisi egä, “Nijini cibibine, egä maane lui gwidape täapume nijinite, liba cire läbitipesi. Ngena cina cirege äbitena awabame, egä maane tacnenite piyepu ai padare me ngälugaabe te joomlenige?”

⁴Yeesu jejemige egä, “Weene ireire inajipi! Gone ire taatu acrana weebibine angletnejame. ⁵Bucurage biname cina cire saaclepi cäme ngii cabu, siige cire jicemepesi egä, ‘Cane age säne Keriso, biname bine lui te niiya cabu ca pa yäasecräremepene,’ siige bucurage biname bine cire yaangletnäjemepesi. ⁶Weene mameta cubu ala cirege ätecijana piyepu weene idre cire itecijanipi cubu poto cidi me cudecewe je, yepä wälu gone läbitininuye. Pepu gwidape cina miiji cire läpletncipesi, yepä cäro padare me ngälugaabe camu gyene. ⁷Yepä gawe biname cina cubu cire jicepesi nuuja gawe biname cama. Yepä babo mope biname te nuuja cama cubu cire jicepi. Iyeta poto ta gane piyepu ocneja cirege. ⁸Yepä ai iyeta lui mäpu padare me agedna taatu gyene, epu mähümähü magebi te lipu cupace laplongamtuge bägrä ärngi täapume.

⁹Pui mäpu padare cabu weebibine cire joomläjipesi, siige cire icäripesi mäpu cabu lenajame piyepu budre me aglecame. Iyeta biname cina cämiji pi cire jimugetnipesi weebibine. ¹⁰Bucurage biname cina piba teeme ätrunga bine cire yaabmalecmepesi. Teepi teemeteme cire laitnäjipesi, cire lämugetnäjipesi. ¹¹Bucurage walya mename biname cina cire saaclepi, teepi siige bucurage biname bine cire yaangletnäjemepesi. ¹²Ingle naace popi conocono mule te daamledamle cire läbitepi, pei name pi biname cina singi cäco cire läbitipesi cäme täapume. ¹³Yepä laati te ngenecu kokre cire yaanajepi ngälu ngälugaabe, tabe iyeteta ireclota ne cirege päpäna. ¹⁴Iyeta poto ta ai gawecewe cabu biname bine cirege jajanena Miiji Mene Acejiyame te biname bine waadena poto cidi me. Pipu pi iyeta maramara gawe biname cirege ätecija, piba ai padare me ngälugaabe cire tädepi.”

Baborage Mäpu
(*Mareko 13:14-23; Luuka 21:20-24*)

¹⁵“Acejiyame me mename biname Daniyela lui niyarage wälumeteyame poto cidi me jicuji, weene liba cire jepänepeye aclajuteji puupu cabu, Acejiyame täapume lui puupu ne mara me ituge wawena,” (acnema biname tabe miiji umle ai ngena täapume myene), ¹⁶“piba lui biname cina cire yaacrajepi Yuudea

probins cabu, teepi miiji podo cabu me uucratna. ¹⁷Lui biname te mete toro cabu lui puupu cabu cire yaanajepi, tabe miiji lica cirege mete bora me abacita gwidape waadename. ¹⁸Lui biname te calwacupi je, tabe miiji lica cirege acnenuta teeme cäbletääpe acatame. ¹⁹Ogi nemi pui padare cabu lui mäpumäpu magebi piiyepu bägrä ngame meeramera magebi. ²⁰Irecu ätumutipeye, egä weene gäbu padare cabu coo Sabade bimu cabu lica cirege uucratna, ²¹ingle pui padare cabu lui mäpu cirege, epu baborage cirege, egä niinäce pepu mäpu ne lica ituge päpäna ai gawecewe me agedna cabu ca ngälu page ai taje piiyepu ingwe ca cääri lica cirege päpäna. ²²Yoo, Acejiyame te teeme ngene atwanena cabu pui mäpu padare ne uja tuube me itu jewenuji. Tabe liga pepu lica cire jaaweneji, biname cina ireclota lica cire yaacrajemepi. Yepä tabe pui padare ne tuube me cire jaawenepi teeme äjäcräneji biname bime name pi.

²³Siige pui padare cabu laati te liba cire jijipi egä, ‘Keriso age sena,’ coo egä ‘Tabe peese nyene,’ weene gone ätrunga. ²⁴Walya Keriso piiyepu walya mename biname cina cire saaclepi. Teepi ciitaca mule bine piiyepu cälu te äti mule bine cire jaawenanemepesi Acejiyame me äjäcräneji biname bine angletne-jame, teepi liba ibibi cirege peei ne wawename. ²⁵Weene ngene gone jitrimalinuge, egä cane ai mule poto cidi me niinäce gaabe me ituge jajanena. ²⁶Biname cina liba weebibine cirege jaji egä, ‘Keriso lui daapo taatu cewe cabu sine,’ gone naacluge piiyeme. Coo teepi liba cirege jaji egä, ‘Tabe mete cabu ämlitäneji enajenige,’ gone jäätrunguye. ²⁷Cane, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, paamlepamle pana cire tacnepene, lui te twaaplacmeläjuge carbe cabu bimu acita gome ca bimu äpula gome me. ²⁸Budrekaake luma, sändäyame cina piiyeme labasecretnuge.”

Yeesu me Acnenuta poto cidi me
(*Mareko 13:24-27; Luuka 21:25-28*)

²⁹“Pui mäpu padare ingwe gaabe ca piba taatu bimu te krokeciye me cire läbitepi, mabye te lica cire saapaclyärepi, wale cina cabu ca cire saatrametnemepi piiyepu dume cabu lijaliya nuuja gwidape gemi, teepi teeme otnetneja gaabe cabu ca cire läyeb lengäjipesi. ³⁰Piba cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cäme cewecu te cire taboclomtepi carbe cabu, siige iyeta maramara gawe biname cina ele cire yaangenetnemepi, teepi liba cebine, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, cire näpänepesi carbe cabu äina baborage kokre piiyepu jamyacu apaclyera cama. ³¹Baborage moole te liba cire saangenepi, cane cäme mename seemo bine cire jäätyepemepene Acejiyame me äjäcräneji biname bine abasecretname iyeta poto ca ai gawecewe cabu.”

Ngene ca Agli Mene Piigi Uli poto cidi me
(*Mareko 13:28-31; Luuka 21:29-33*)

³²“Weene abiberäjineye piigi uli cabu ca. Teeme ciipe cina liba migi ca tapanininusi, ngänglä laame liba taawenimuge, weene piba umle

gemi, egä kāmäge mameta gyene. ³³Pepu gyene, weene liba ai gwidape bine cire jepānanemepeye, weene umle gemi, egä cāme otni lui mameta gyene. Cane grana gome sāne. ³⁴Cane toraca mene jijenininine, egä biname lui cina ireclota page ai taje, teepi iyeta budre lica cirege ābita, ngālu iyeta ai mule cina liba cire läbitipesi. ³⁵Dume piiyepu gawe cirege apira, yepä cāme mene te lica cirege apira.”

Nuuja te Umle Lica Bimu coo Padare Yeesu me Āina täapume
(*Mareko 13:32-37; Luuka 17:26-30, 34-36*)

³⁶“Nuuja biname te umle lica gyene lui bimu coo padare cabu cane cire täinepene. Acejiyame me mename seemo cina cabucewe je umle lica gemi, cane Bāgrä te umle lica gāne, yepä tabe Babe taatu umle gyene. ³⁷Cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me ābitujine, cane liba cire täinepene, pui padare lui epu pana cirege Nooa me padare liiyepu. ³⁸Igi me niinäce gaabe biname cina piba yäärwājimusi, yäänājimusi, lawadricninusi ngālu puirage bimu, Nooa liba acenutuji baborage buto cabu me. ³⁹Teepi nuuja umle lica ge, egä ngena te ābitinige, ngālu igi te liba tädige, iyeta teebibine yiisibreemige. Pepu cirege ābita, cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me ābitujine, liba cire tacne-nutepene. ⁴⁰Pui padare cabu neeneni rooriye cina kaakesea cire jaawenepāsi calwacupi cabu; nuuja ne cire yaacatepesi, nuuja ne cire yaabmalepesi. ⁴¹Neeneni magebi cina wiiti kuu bine kula ca cire jāmulecemepāsi; nuuja ne cire waacatepesi, nuuja ne cire waabmalepesi. ⁴²Weene amacetnājāneji inajipi, ingle weene umle lica gemi, lui bimu cabu weeme Yageyame te cire tädepi. ⁴³Mete yageyame te liba umle je, egä eromaame te liba tädenige, tabe piba ireclota yaanajuge. Tabe ire taatu lica jaacituge eromaame te teeme mete me abacita. ⁴⁴Mete yageyame te lipu ireclota yaanajuge ingle eromaame te abacita wālu, weene miiji cuta pepu amacetnājāneji lenaja, ingle cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me ābitujine, cane weeme umle cāco padare cabu cire tädepene.”

Miiji Kaakesea Bāgrä piiyepu Niiya Kaakesea Bāgrä
(*Luuka 12:41-48*)

⁴⁵“Laasi nyene toraca ngenecu piiyepu umle cama kaakesea bāgrä? Tabe peese nyene, teeme babo biname te lui ne ituge acita teeme nuuja kaakesea bāgrä bine ire atwime, egä teepi toraca padare cabu deedei yaawadanemusi. ⁴⁶Pui kaakesea bāgrä te lipu gege birige, teeme babo biname te liba tacnenutuge, siige jääpānuge, egä tabe cāngena kaakesea jaawenuge. ⁴⁷Cane toraca jijenininine, egä teeme babo biname te jaajuge tabe iyeta gwidape bine ire atwemame.

⁴⁸Yepä tabe liba niiyarage kaakesea bāgrä birige, tabe lajuge egä, ‘Cāme babo biname te wata lica tacnenutenige,’ ⁴⁹siige puma cita ca gije

jaacranimuge poto kaakesea bāgrā bine aglecame piyepu ärwājame, änājame poto nānāja biname cama. ⁵⁰Puma cita ca teeme babo biname te tacnenutuge tabe lui padare cabu lica jaawagrijuge, ⁵¹siige teebine mage yaagluge. Tabe nuuja walya biname bime cama yepā ibi daremu ne yaacatuge: tabe teta cama lāduge uliobo puupu cabu me, ele puma yaangenanenuge piyepu giricu yaatebicmuge.”

Ngene ca Agli Mene Ten Ngulebāgrā poto cidi me

25 ¹“Pui padare cabu cane liba cire tacnenutepene, Acejiyame te lui biname bine yaawadimuge, teepi lui ten ngulebāgrā pana cirege, lui cina lampa cama eclige teeme ciwelooyame ne awacletnājame.

²Poto faib lui buduma ge, poto faib lui umleumle ge. ³Buduma ngulebāgrā cina teeme lampa bine ewadimisi, yepā teepi tuwāngle niye bine lica ewadimisi. ⁴Umleumle ngulebāgrā cina, teepi teeme lampa bine ewadimisi cuta tuwāngle niye. ⁵Ciwelooyame te dāgurage tābitige, peei name pi ngulebāgrā cina ute me jiciranemige, siige ograrige.

⁶Ciye duusa liba joomlige, teepi ala itecijemige egā, ‘Ciwelooyame te tādenige! Naaclege teebine awacletnājame!’ ⁷Puma cita ca iyeta ngulebāgrā cina arpinerājininisi, lampa bine emacetrājimisi, jebotanemisi. ⁸Buduma ngulebāgrā cina jejemisi umleumleyame bine egā, ‘Cime niye nicārineye, ingle cime lampa cina siige ātumetnenige.’

⁹Umleumle ngulebāgrā cina jejemisi egā, ‘Cine āblicāco gemi weebibine ceera, ingle ibibi lica gemi weene piyepu cine. Āte aletna mete me naaclege weeme tāapume aletna-me.’ ¹⁰Siige buduma ngulebāgrā cina eclige aletname. Teepi liba puga ge, piba ciwelooyame te tatyaramtuge. Siige lui cina amacetrājāneji ge, teepi teta cama eclige, ebācnisi atejāclmuta soriyomu tāapume, siige grana te tarmige.

¹¹Ingwe ca buduma ngulebāgrā cina tatyarige, jiicisi egā, ‘Babo biname, babo biname, cine yāābācnesi!’ ¹²Ciwelooyame te puma cita ca teebibine tejemige egā, ‘Cane toraca jijenininine, egā cane umle lica gāne weene.’”

¹³Puma cita ca Yeesu jejemige egā, “Peei name pi weene ireire inajipi, ingle weene umle lica gemi padare coo bimu cāme acnenuta tāapume.”

Ngene ca Agli Mene Nesae Kaakesea Bāgrā poto cidi me

(Luuka 19:11-27)

¹⁴“Pui padare cabu cane liba cire tacnenutepene, Acejiyame te lui biname bine yaawadimuge, teepi yepā babo biname me nesae kaakesea bāgrā pana gemi. Yoo, pui babo biname te otnime ābitige cudecewe cewe me. Tabe teeme kaakesea bāgrā bine ala tesoglicmi-ge, jejemige teeme gawe piyepu gwidape bine ire atwemame. ¹⁵Tabe rarekaake yepāyepā ecāranemige teeme ngene atwanena ibi teepi pui ca kaakesea wawename

ingwe ca awecna täapume. Tabe yepä ne faib tausen rarekaake ecäriige, cuta nuuja ne neeneni tausen rarekaake ecäriige, cuta nuuja ne yepä tausen rarekaake ecäriige, siige tabe abyemäriige otnime. ¹⁶Lui kaakesea bägrä te faib tausen rarekaake ewadimige, tabe piba taatu kaakesea jewenimige kui rarekaake ca, siige nuuja faib tausen jepänimige. ¹⁷Pipu pana mule te äbitige neeneni tausen rarekaake bine lui kaakesea bägrä te ewadimige, tabe cuta jepänimige nuuja neeneni tausen. ¹⁸Yepä lui kaakesea bägrä te yepä tausen rarekaake bine ewadimige, tabe ädige, gawe ne juurige, imletnige teeme babo biname me rarekaake bine.

¹⁹Lecaleca padare ingwe ca babo biname te piba tacnenutige, ala taasogläcnige teeme kaakesea bägrä bine teebine awabame, egä teepi luma ngälu kaakesea ituge wawena teeme rarekaake ca. ²⁰Lui kaakesea bägrä te yaawademepi faib tausen rarekaake, tädige, nuuja faib tausen sewadimige, jejige egä, 'Babo biname, maane faib tausen rarekaake näcärepete. Age sena nuuja faib tausen, cane lui bine ituge päpäna.' ²¹Babo biname te jejige egä, 'Babo miijirage! Maane miijirage kaakesea bägrä gäte, cängena lipu ire tetwumete matikäli rarekaake ne, siige cane naacitenine bucurage bine ire atwemame. Tädi cäme soriyomu cabu me cane cama gege me!' ²²Puma cita ca lui kaakesea bägrä te neeneni tausen rarekaake bine yaawademepi, tädige, babo biname ne jejige egä, 'Babo biname, maane cebine neeneni tausen rarekaake näcärepete. Age sena nuuja neeneni tausen, cane lui bine ituge päpäna.' ²³Teeme babo biname te jejige egä, 'Babo miijirage! Maane miijirage kaakesea bägrä gäte, cängena lipu ire tetwumete matikäli rarekaake ne, siige cane meebine naacitenine bucurage bine ire atwemame. Tädi cäme soriyomu cabu me cane cama gege me!' ²⁴Cuta lui kaakesea bägrä te yaawademepi yepä tausen rarekaake bine, tädige babo biname bau me, jejige egä, 'Babo biname, cane umle gäne, egä maane owelale biname lica gäte. Maane emä yäärucnimute, maane luma lica yäätēmimute; maane emä taabasecretnimute, kuu gije bine luma lica yiisabäjēmute. ²⁵Cane wälu ge, peei name pi lädepene, määme rarekaake gawe bora yäämletnepene. Siige age sena, maane lui näcärepete.' ²⁶Tabe babo biname te jejige egä, 'Maane niiyarage durau kaakesea bägrä gäte. Maane umle ge, egä cane emä yäärucnimune, luma lica yäätēmimune piyepu emä taabasecretnimune, luma kuu gije bine lica yiisabäjēmune. ²⁷Maane cäme rarekaake cire yaacranejite rarekaake ire atwi mete cabu, siige cäme acnenuta padare cabu cane cerämu cire jääpänamejine niinäce rarekaake me kaakesea cabu ca. ²⁸Ewademeye peei rarekaake bine teeme bau ca, ecäreye laati me ten tausen rarekaake piti nemi. ²⁹Lui biname me umle pisi nyene, teebine cerämu ceera, siige teeme umle te babo läbituge. Yepä lui biname me umle lica gyene, piyepu tabe singi lica abiberäjame, teeme täapume nuuja gaabe lica gyene tabe umle ne päpäname. ³⁰Ai

niiyarage kaakesea bägrä ne puutucu me ijareye krokeciije cabu me. Tabe puma ele cire yaangenanepi, giricu cire yaatebecmepi.’ ”

Ceräcerägäabu Atrana Bimu

³¹“Cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane liba cabucewe cabu ca cire tänepene căme jamyacu apacliyera cama piiyepu căme mename seemo cama, cane piba căme babo adnata puupu cabu cire ladnatepene biname bine atraname. ³²Iyeta gawe maramara biname bine cirege abasecetra căme opo gaabe me. Cane teebibine cire jaabelanemepene neeneni sigu wawename, maamoi ire atwi biname te lipu maamoi piiyepu gouti bine jaabelanemuge maramara sigu me. ³³Cane piba maamoi bine căme camu poto cidi me cire yaacranemepene piiyepu gouti bine căme säwäci poto cidi me. ³⁴Piba cane mope biname te cire jaajemepene căme camu poto cidi ca biname bine egä, ‘Căme Babe te weebibine miiji itu jiwenaninuji, siige naaclege iyeteta ireclota cabu me. Tabe peei ne weeme täápume ituge amacetrnäja, tabe lui padare cabu gawecewe ne yootonutuji. ³⁵Cane loolomecewe ge, weene deedei näcärujiye; niyemecewe ge, weene niye näcärujiye. Cane ciitaca biname ge, weeme cewe me tatyaramtujine, weene nawablujije, weeme mete me nacanujiye. ³⁶Cane cuutacuta ge, weene cäbletääpe nasigrujiye; cane pita cama ge, weene nängrärujiye. Cane krokeciije mete cabu liba, weene nädärujiye.’

³⁷Căme camu poto cidi ca conocăco biname cina teepi piba cebine cire najepesi egä, ‘Yageyame, cine liba meebine nääpänujisi loolomecewe, siige deedei näcärujisi; coo piiyepu niyemecewe, siige niye näcärujisi?’ ³⁸Cine liba nääpänujisi ciitaca biname, siige naawablujisi, cime mete me naacanjisi, coo cuutacuta je cäbletääpe naasigruji? ³⁹Cine liba nääpänujisi pita jajwi je, siige näängrärujisi, coo piiyepu krokeciije mete cabu liba, siige cine meebine nädärujisi?’ ⁴⁰Puma cita ca cane babo mope biname te teebibine cire jaajemepene egä, ‘Cane toraca mene jijenininine weebibine, egä weene ngena jewenujiye căme ai papa biname yepä täápume, peei lui weene căme täápume jewenujiye.’

⁴¹Puma cita ca cane cire jaajemepene căme säwäci poto cidi biname bine egä, ‘Acejiyame te weebibine niiya daremu cire icäripi. Äyebengäjinineye căme bau ca ngälu căco uliobo cabu me, lui amacetrnäjäneji gyene Diyabolo piiyepu teeme mename seemo bime täápume. ⁴²Cane loolomecewe ge, yepä weene deedei lica näcärujiye. Cane niyemecewe ge, weene niye lica näcärujiye. ⁴³Cane ciitaca biname ge, weene lica nawablujije, weeme mete me lica nacanujiye. Cane cuutacuta ge, weene cäbletääpe lica nasigrujiye. Cane pita cama ge piiyepu krokeciije mete cabu jage, yepä weene lica nängrärujiye.’ ⁴⁴Piba teepi cebine cire najepesi egä, ‘Yageyame, liba cine meebine loolomecewe

nääpänujisi coo piyepu niyemecewe coo ciitaca biname, cuutacuta biname, piyepu pita cama biname, krokeciye mete cabu biname, siige cine piba meebine lica näätityärujisi?’⁴⁵ Cane teebibine cire jaajemepene egä, ‘Weene liba căme ai papa biname yepä ne ätityera căco ituge, peei lui weene cebine ätityera căco ituge.’⁴⁶ Teepi siige niyarage daremu ne cire jääpänepesi, lui iyeteta gyene; yepä conocăco biname, teepi cire jääpänepesi iyeteta ireclota ne.”

Gläämu Jecijemige Yeesu ne Aglime

(Mareko 14:1-2; Luuka 22:1-2; Yoane 11:45-53)

26 ¹Yeesu liba teeme abiberäja mene bine epirimige, tabe teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, ²“Weene umle gemi, egä neeneni bimu niinäce gaabe äsuplengta trii te liba pa yaanajepi, cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cebine piba pa nacitepesi biname bime ime cabu teepi cebine baarge uli cabu äbyecrame.”

³Puma cita ca modamoda iiwäreja biname piyepu poto modamoda biname cina abasecretnige iiwäreja mope biname ngii Kayapa me mete cabu me. ⁴Teepi mene jwenisi Yeesu ne ogä oomlaname siige budre me acitame. ⁵Teepi jicisi egä, “Mine trii padare cabu gone jaawenusi, cije biname cina mibibine cubu me niwenininusi.”

Magebi te Yeesu ne Oil ca Eganige Betaniya Cewe je

(Mareko 14:3-9; Yoane 12:1-8)

⁶Yeesu Betaniya cewe jage yepä biname ngii Simona me mete cabu, lui te niinäce lepera pita cama ge. ⁷Yeesu liba deedei cabu jage, yepä magebi te piba toclige mararage lengo oil cama, lui ne baborage daremu ca jaaletnusi. Tabe pui oil ne secanige karpu cabu, lui alabasta kula ca wawenäneji ge, siige epadurige Yeesu me mope cabu. ⁸Abiberäja bägrä cina liba ai mule ne jepänisi, teepi claabe me äbitininisi, jicisi egä, “Ngeno me ai oil ne papa bepadurige? ⁹Miiji cire yaacanejisi babo daremu ca aletname, siige pui rarekaake owecumete biname bine cire yääcäranemejisi!”

¹⁰Yeesu umle äbitige, teepi ngena täápume jicemisi, siige tabe jejemige egä, “Weene ngeno me ai magebi ne jwiicetniniye, ngenecu mäpu me joweniniye? Tabe ai lui babo miijirage mule ne biiri jwenige căme täápume. ¹¹Owecumete biname cina iyeteta pa yaacrajepi weene cama, yepä cane weene cama iyeteta lica pagege lenaja. ¹²Tabe liba ai oil ca naganige cebine, tabe căme tääpe ne beganige gape cabu me acitame. ¹³Cane toraca mene jjenininine, egä Miiji Mene luma cirege iicema ai gawecewe cabu, teeme ngene apecname cirege iicema, tabe lui mule ne bii jwenige căme täápume.”

Yuuda Mene Jewenige Yeesu ne Awabame Budre täápume
(*Mareko 14:10-11; Luuka 22:3-6*)

¹⁴Puma cita ca twelb abiberäja bägrä bime yepä te ngii Yuuda Isakariyota ädige modamoda iiwäreja biname bime bau me, ¹⁵jejemige egä, “Weene cebine ngena näcäreniye, cane liba Yeesu jiwabininine weebibine?” Teepei teeti silba rarekaake ecnemisi, teebine ecärisi. ¹⁶Puma cita ca Yuuda miijirage padare ne jirngige Yeesu ne teeme ime cabu acitame.

Yeesu Teeme Abiberäja Bägrä cama Äsuplengta Deedei Erwige
(*Mareko 14:12-21; Luuka 22:7-14, 21-23; Yoane 13:21-30*)

¹⁷Trii padare puga ge Israela biname cina liba uutneca cäco buluduu bine yäärwäjimusi. Pui padare me niinäce bimu cabu abiberäja bägrä cina seclige Yeesu ne ätemlame egä, “Maane singi luma mäte cine äsuplengta deedei ne amacetnäjame mäame täápume?” ¹⁸Yeesu jejemige egä, “Äte naaclege pui yepä biname bau me babo cewe je, teebine jejepeye egä, ‘Abiberäja biname te jiicenige egä cäme budre padare mameta gyene atyaramta. Cane cäme abiberäja bägrä cama tädenine mäame mete me äsuplengta deedei äbitame.’ ” ¹⁹Abiberäja bägrä cina jewenisi, Yeesu lipu jejemige. Teepei äsuplengta deedei ne emacetnäjisi.

²⁰Liba mämleteca ge, Yeesu teeme twelb abiberäja bägrä cama adnatige deedei loolo me. ²¹Teepei liba deedei äbitininisi, Yeesu jejemige egä, “Cane toraca mene jijenininine, weeme yepä te cebine pa nawabepi budre me aglime.” ²²Abiberäja bägrä cina ngenecu mäpu me äbitininisi, siige teepei yepäyepä teebine jejananisi egä, “Yageyame, cane lica.” ²³Yeesu jejemige egä, “Laati te buluduu ne yiiglenutenige disi cabu cane cama, tabe sine pui biname. ²⁴Cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, Oogäräneji mene te lipu jiicenige, cane pepu budre äbitenine. Yepä lipu niiyarage gyene, lui te cebine nawabenige budre me, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine. Pui biname täápume miiji cirege, tabe liba lica cire laplimleji.” ²⁵Puma cita ca Yuuda Yeesu ne budre me awaba biname te jejige egä, “Abiberäja biname, cane lica.” Yeesu jejige egä, “Maane peese näte lui te jiicite egä, ‘Cane lica.’ ”

Yeesu Teeme Abiberäja Bägrä cama Aareto ne Erwige
(*Mareko 14:22-26; Luuka 22:15-20; 1 Korinito 11:23-25*)

²⁶Teepei liba erwäjisi, Yeesu buluduu ne ecatige, Acejiyame ne eso ecäridge, itrecige, abiberäja bägrä bine ecärimige, siige jejemige egä, “Ecateye, erweye. Ai lui cäme tääpe gyene.” ²⁷Puma cita ca tabe kwäye ne ecatige waina niiye cama, Acejiyame ne eso ecäridge, siige teebibine ecärimige, jejemige egä, “Weene iyeta eneye. ²⁸Ai lui cäme uudi gyene;

klaje jecnenige Acejiyame lui kirece mene ituge jaji biname bine niya cabu ca äsecrerrame; bucurage biname bime tääpume tapirenige teeme niya mule bine iisibrecame. ²⁹Cane toraca jijenininine weebibine, egä cane ingwe ca lica cirege waina niye ne nani, ngälu pui bimu cabu liba kirece waina niye ne weene cama cire yaanepene, mine liba cirege abasecretna cäme Babe me puupu cabu cabucewe je.”

³⁰Puma cita ca teepi uupera ne etangisi, siige äsige, eclige Olibi Uli podo cabu me.

Yeesu piiyepu Peteru

(Mareko 14:27-31; Luuka 22:31-34; Yoane 13:36-38)

³¹Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Page ai ciye cabu weene uucratniniye, cebine nabmaliniye, ingle Oogäräneji mene te jicenige egä, ‘Acejiyame te maamoi ire atwi biname ne eglenige budre me, siige maamoi tomi te maramara äbitenige.’ ³²Yepä cane liba budre cabu ca pa larpinantepene, cane piba weeme niinäce gaabe me Galilaya me pa lädepene.” ³³Puma cita ca Peteru Yeesu ne jejige egä, “Ngänu gyene liba iyeta poto cina meebine abmala, yepä cane licarage naabmalenine meebine.” ³⁴Yeesu jejige egä, “Cane toraca naajenine, egä ai ciye cabu paulo te ingwe ca ala sengenenige, maane niinäce nesae gääbu cebine nainenite.” ³⁵Peteru jejige egä, “Ngänu gyene teepi cebine maane cama budre me agli, yepä cane meebine licarage naainenine.” Iyeta abiberäja bägrä cina cuta yepä mene jejanisi.

Yeesu Ireçu Ätumutige Getesemane je

(Mareko 14:32-42; Luuka 22:39-46)

³⁶Yeesu teeme abiberäja bägrä cama ädige cewe ngii Getesemane me. Puma tabe teebibine jejemige egä, “Ama adnatärineye, cane liba ädenine eeyeme ireçu ätumutame.” ³⁷Tabe teta cama aacanänige Peteru piiyepu Jebedayo me neeneni bägrä bine. Yeesu babo ngenecu mäpu me äbitige. ³⁸Tabe teebibine jääjänige egä, “Cane budre pana ngenecu mäpu gäne. Weene cane cama ireclota sinajānege.” ³⁹Puma cita ca tabe matikäli padare abotäntige, oweowe ajarige gawe cabu me, ireçu ätumutige egä, “Cäme Babe, liba miiji gyene, maane ai mäpu ne cäme bau ca iyeblingti. Yepä maane cäme singi ne gone jaawenute, mäame singi ne jewenepi.”

⁴⁰Puma cita ca tabe tacnenutige, abiberäja bägrä bine ute cabu äädäränige. Tabe Peteru ne jejige egä, “Nää, weene kokre lica gämi matikäli padare ireclota lenajame cane cama? ⁴¹Ireclota sinajānege ireçu ätumutame, weene piba lica pagege atrametna apicetnära padare cabu. Weeme seemo cina singi gämi cäme singi ne wawenname, yepä weeme tääpe cina kokre cäco gämi.”

⁴²Yeesu cuta cääri acnige ireçu ätumutame. Tabe jicige egä, “Cäme Babe, maane liba toraca singi gäte cane ai mäpu cabu lenajame, yoo siige mäame

singi te läbitege.”⁴³ Tabe liba tacne-nutige, tabe cääri teebibine ute cabu äädäränige. Teepi äblicäco ge irecu aasatäneji lenaja.⁴⁴ Puma cita ca Yeesu teebibine cääri taabmalänige, nesae me ädige irecu ätumutame yepä mene iicemame.⁴⁵ Tabe liba tacnenutige abiberäja bägrä bime bau me, tabe jääjänige egä, “Weene ute camu gämi. Diibe oocenäniye. Padare te biiri tatyaramtige, cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cebine ceerame conocono biname bime ime cabu me.⁴⁶ Abujengäneye, biiri wääjene! Ire, lui biname te cebine nawabenige budre me aglime, tabe mameta gyene!”

Yeesu ne Joomlisi

(Mareko 14:43-50; Luuka 22:47-53; Yoane 18:3-12)

⁴⁷Yeesu liba camu mene iicema cabu jage, Yuuda twelb abiberäja bägrä bime yepä te piba tatyaramtige. Modamoda iiwäreja biname piyepu poto Israela modamoda biname cina teta cama tityepimisi bucurage biname bine cubu turikä piyepu gabagaba cama.⁴⁸ Yeesu ne budre me awabayame biname te cewecu ne bii becitige pui biname bime täöpume egä, “Cane lui biname ne jetcnenine, peese nyene weene lui täöpume singi. Joomlepeye!”

⁴⁹Yoo siige, Yuuda liba tatyaramtige, tabe conocäco ädige Yeesu bau me, jejige egä, “Abiberäja biname, poodel!” siige jetcni-ge teebine.⁵⁰ Yeesu jejige egä, “Cäme biname, maane wata jeweni, maane ngena täöpume tädite!” Puma cita ca lui biname cina Yuuda cama seclige, teepi Yeesu ne jewaclomtisi, kokrerage joomli-si.⁵¹ Yeesu cama lui biname cina, teeme yepä te teeme cubu turikä ne suusuratige, iiwäreja mope biname me kaakesea bägrä me tablame ne iyeta jeläcnutige.⁵² Yeesu jejige egä, “Isinglanti määme turikä ne siiti bora, ingle laatibi cubu turikä ca larnginusi, teebibine cubu turikä te budre me yaaglecimuge.⁵³ Nää, maane apu naangeninige, egä cane äblicäco gäne cäme Babe ne ätinera cebine ätityerame? Cane liba ätinera je, tabe piba taatu mage twelb mename seemo sange bine ätyepa cäme ätityera täöpume.⁵⁴ Yepä pepu liba äbita je, piba lipu toraca me page läbitepi, lui mene oogäräneji gyene, egä ai mule te mijji äbita.”

⁵⁵Puma cita ca Yeesu biname bine jejemige egä, “Weene cubu turikä piyepu gabagaba cama naaclige cebine oomlaname epu pana, egä cane cubucubu biname gäne. Bimu gaabegabe cane iiwäreja mete cabu ladnatune, puga yaabiberäjimune, weene ngena name pi piba cebine lica noomlepeye.⁵⁶ Yepä iyeta ai cina bäpletnäriige Acejiyame me mename biname bime oogäräneji mene cina toraca me äbitame.”

Piba taatu iyeta abiberäja bägrä cina teebine ebmalisi, siige uucratnige.

Yeesu Israela Mutre Biname bime Opo Gaabe je

(Mareko 14:53-65; Luuka 22:54-55, 63-71; Yoane 18:13-14, 19-24)

⁵⁷Lui cina Yeesu ne joomlisi, teepi teebine ecanisi iiwäreja mope biname ngii Kayapa me mete me. Cotre abiberäja biname piyepu nuuja

Israela modamoda biname cina uja piyeme biiri tabasecretnige. ⁵⁸Peteru Yeesu ne cudecewe ca ingwe icwige iiwäreja mope biname me mete puutucu cabu me. Tabe puga kaakesea bägrä cama adnatige ireme, egä baa lipu äbitininisi iyeta ai mule cina Yeesu tääpume.

⁵⁹Modamoda iiwäreja biname piyepu iyeta mutre biname cina, teepi liga walya aitneja ne jirngisi Yeesu ne atraname budre tääpume, ⁶⁰yepä teepi äblicäco nuuja ne päpäna, ngänuge puu bucurage biname cina seclige teebine walya aitnejame. Ceräcerägääburage neeneneni biname cina taacliche, ⁶¹siige jicäsi egä, “Ai biname te itu jiiçepi egä, ‘Cane miiji gäne Acejiyame me iiwäreja mete ne iigarecame cuta nesae bimu cama cääri raranga-me.’”

⁶²Iiwäreja mope biname te abujängtige, Yeesu ne jejige egä, “Teepi meebine bii naitnisi. Määme nuuja daremu mene lica gyene?” ⁶³Yepä Yeesu bojäcu enajige. Puma cita ca iiwäreja mope biname te cääri teebine jejige egä, “Ireclota Acejiyame me ngii cabu maane nijini, maane liba Keriso säte, Acejiyame me Bägrä.” ⁶⁴Yeesu jejige egä, “Yoo, maane peega bii jiiçite. Yepä cane jijenininine weebibine, egä cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, ai padare cabu ca niinäce gaabe me weene cebine pa näpänepeye babo kokrerage Acejiyame me camu poto cidi ca adnatäneji piyepu cuta cire näpänepeye, cane carbe cabu liba cire täinepene.” ⁶⁵Puma cita ca iiwäreja mope biname te teemanu cäbletääpe ne idericige awabame, egä tabe Yeesu ne panyamete jepänige, siige jiiçige egä, “Tabe Acejiyame me ngii ne sabe bii jewenige. Mine nuuja singi lica gemi nuuja aitneja tääpume. Weene siige peega bitecijinige, tabe lipu Acejiyame me ngii ne sabe jewenige. ⁶⁶Weene lipu ngene jotwanininiye teeme poto cidi me?” Teepi jejisi egä, “Tabe conocono biname gyene. Tabe miiji budre.” ⁶⁷Puma cita ca teepi gije jecitisi teebine mote ca ätyewame opo cabu piyepu oororename. Poto cina teebine lakace cabu jidnanisi, ⁶⁸jiiçisi egä, “See Keriso, baa maane nijini, egä laati te noororige meebine.”

Peteru Yeesu ne Jeinige

(Mareko 14:66-72; Luuka 22:56-62; Yoane 18:15-18, 25-27)

⁶⁹Peteru Kayapa me mete puutucu je adnatäneji enajige. Puma cita ca yepä kaakesea ngulebägrä te toclige, teebine jejige egä, “Maane cuta peese näte nuuja, Yeesu Galilaya biname cama lui te waatnute.” ⁷⁰Yepä Peteru biname bime sobe cabu jeinige, jojige pui ngulebägrä ne egä, “Cane umle lica gäne maane ngena tääpume jiiçenite.” ⁷¹Puma cita ca tabe asatige caale grana gome me. Piba nuuja kaakesea ngulebägrä te Peteru ne jepänige, biname bine puma jejemige egä, “Ai biname te Yeesu Nasareta biname cama waatnuge.” ⁷²Peteru cääri jeinige, jiiçige egä, “Cane Acejiyame me ngii cabu jiiçenine, egä cane umle lica gäne

peei biname.” ⁷³Matikäli padare ingwe gaabe ca lui biname cina puga aclajuteji icrajige, seclige Peteru bau me, jejisi egä, “Toraca, maane peese näte teeme yepä. Määme tagepogogo te niwabininige, egä maane ten cama yepä ceweyame gäte.” ⁷⁴Puma cita ca Peteru mene kokre cama jiicige egä, “Acejiyame me ngii cabu cane jijenininine, egä cane umle lica gäne peei biname. Acejiyame niya daremu näcärüge, cäme mene liba toraca lica.” Piba taatu paulo te ala sengenige.

⁷⁵Peteru ngene jotwige, Yeesu lipu jejige egä, “Paulo te ingwe ca ala sengenenige, maane niinäce nesae gääbu cebine nainenite.” Peteru asatige, agli pana ele engenige.

Yeesu ne Pilato bau me Ecanisi

(Mareko 15:1; Luuka 23:1-2; Yoane 18:28-32)

27 ¹Krokerage iyeta modamoda iiwäreja biname piyepu nuuja Israela modamoda biname cina mene jitranisi Yeesu ne budre me aglime. ²Teepi sea ca teebine jetäyisi, siige ecanisi Pilato bau me, lui Rooma gabmani babo biname ge pui gawe ne ire atwime.

Yuuda me Budre

(Apostolo 1:18-19)

³Yuuda Yeesu ne budre me awabayame biname te liba itecijige, egä Yeesu ne budre me bii jitranisi, tabe niyarage asicnantige, peei teeti silba rarekaake bine ewecnimige, modamoda iiwäreja biname piyepu nuuja modamoda biname bine ecärimige. ⁴Taba jejemige egä, “Cane niya mule ne bii becnine, conocäco biname lipu bicärininine budre me agli täapume.” Yepä teepi jejisi egä, “Cine ngeno me pa yaaratepesi. Määme mule gyene peei.” ⁵Puma cita ca Yuuda rarekaake bine eyärimige iiwäreja mete cabu, ädige, ete aglotige.

⁶Modamoda iiwäreja biname cina rarekaake bine etomlecmisi, jiicisi egä, “Ingle naace popi ai rarekaake uudi me daremu gyene, peei name pi cotre gyene acraname, iiwäreja mete täapume luma rarekaake yaacranimusi.” ⁷Teepi mene jitranisi, egä lui biname te disi bine gawe ca jaawenimuge, pui rarekaake ca teeme bau ca gawe ne jeletnisi idne biname bime gapecewe täapume. ⁸Ingle naace popi pui gawe ne lui uudi daremu rarekaake ca jeletnisi, peei name pi einenisi Uudi Gawe ca ngälu page ai taje.

⁹Ai te ibibi äbitige Acejiyame me mename biname Yeremiya me mene cama egä, “Teepi teeti silba rarekaake bine ewadimisi, Israela biname cina luma ngälu me singi äbitininisi teebine daremu wawename, ¹⁰siige pui rarekaake ca eei biname bau ca gawe ne jeletnisi, lui biname te disi bine jaawenimuge gawe ca, Yageyame te lipu cebine ituge jaji wawename.”

Pilato Yeesu ne Itemlājige

(Mareko 15:2-5; Luuka 23:3-5; Yoane 18:33-38)

¹¹Yeesu Rooma gabmani babo biname Pilato me opo gaabe jeclajutige. Pilato Yeesu ne itemlige egä, “Nää, maane Israela biname bime mope biname gäte?” Yeesu jejige egä, “Maane peega bii jiicite.” ¹²Modamoda iiwäreja biname piiyepu nuuja Israela modamoda biname cina liba teebine jeitnäjisi, tabe nuuja mene lica. ¹³Puma cita ca Pilato jejige egä, “Nää, maane lica näatecijenige, meebine lui naaitnäjiseni?” ¹⁴Yepä Yeesu daremu mene lica jewecnistige, peei name pi Pilato mage cälu te jitige.

Pilato Yeesu ne Budre me Jitrانige

(Mareko 15:6-15; Luuka 23:13-25; Yoane 18:39–19:16)

¹⁵Israela biname cina liba kämäge gaabegabe äsuplengta trii ne jaawenusi, piba Rooma gabmani babo biname te krokeciye mete cabu ca yaasatuge yepä biname ne, teepi lui täápume birige singi. ¹⁶Peerage padare cabu krokeciye mete bora biname puga ge ngii Baraba, lui täápume biname cina baborage umle. ¹⁷Biname cina liba tomi yootisi, Pilato itemlimige egä, “Weene singi cane lui ne asatame krokeciye mete cabu ca, Baraba ne coo nää Yeesu ne, Keriso ca lui ne einenisi.” ¹⁸Pilato apu naace popi itemlimige, ingle tabe umle ge, egä modamoda iiwäreja biname cina naace popi Yeesu ne secanisi teeme bau me, ingle teepi teebine ire patre eglisi.

¹⁹Pilato liba adnatäneji enajige atrana puupu cabu, teeme coga te piba mene jityepige egä, “Gone nuuja gwidape ne jaawenute peei conocäco biname täápume, ingle cane wama cabu mage cewe boocananine temiji pi.”

²⁰Modamoda iiwäreja biname piiyepu nuuja Israela modamoda biname cina biname bine tii jewenanemisi Pilato ne jajime tabe Baraba ne asatame Yeesu ne budre me aglime. ²¹Siige Pilato itemlimige egä, “Ai neeneneni cabu ca weene singi gemi cane laati ne isatinine?” Teepi jejisi egä, “Baraba ne!” ²²Pilato teebibine itemlimige egä, “Cane piba ngena jewenenine Yeesu täápume, Keriso ca lui ne einenisi?” Teepi iyeta jiicisi egä, “Teebine baarge uli cabu jibyecreye!” ²³Pilato jejemige egä, “Ngena name pi? Tabe ngena niiya ne ituge wawena?” Yepä biname cina mage ala abayaninisi egä, “Baarge uli cabu jibyecreye!” ²⁴Pilato jepänige, egä ai lui niyarage me äbitenige, cije cubu te läpletnutuge, siige tabe niye siitige, ime äcisäjige biname bime opo gaabe, jiicige egä, “Cane yageyame lica gäne ai biname me budre täápume. Peei lui weeme bau sine.” ²⁵Iyeta biname cina gigri ala tabayaninisi egä, “Cine piiyepu cime bägräwale cama, cine temi yageyame teeme budre täápume. Cine te cirege daremu acata teeme budre name pi!” ²⁶Puma cita ca Pilato Baraba ne sisatige,

cubu biname bine jejemige Yeesu ne adnaname, siige jityepige baarge uli cabu äbyecrame.

Rooma Cubu Biname cina Yeesu ne Ätutena pana Jewenanisi
(Mareko 15:16-20; Yoane 19:2-3)

²⁷Pilato me cubu biname cina Yeesu ne ecanisi Pilato me mete opo gome me. Teepi ala tesoglicmisi teta cama lui yepä sange cubu biname bine, siige teepi Yeesu ne jewaclomtisi. ²⁸Teepi teeme cäbletääpe bine jiirecimisi, ududi cäbletääpe ca esigrisi ätutename, egä tabe mope biname gyene. ²⁹Teepi pägepäge seeasea ne jemle-maltisi krauni tääpume, siige teeme mope cabu ecitisi. Teeme camu poto ime cabu suru ecärisi, siige kokorare ca ipednanemisi teeme opo gaabe je. Teepi ai ne ätutena pana jewenisi, egä tabe babo mope biname gyene. Puma cita ca teepi jewablisi teebine, jejisi egä, “Sebore Israela biname bime mopeyame!” ³⁰Teepi teebine mote ca ityewäjisi, lui suru ne ecitisi teeme ime cabu, pui ca eglisi mope gome. ³¹Teepi liba ätecitinisi teebine apu ätutena pana wawenname, ududi cäbletääpe jiiremutisi, teemerage cäbletääpe ca esigrisi, siige ecanisi baarge uli cabu äbyecrame.

Yeesu ne Baarge Uli cabu Jibyecrisi
(Mareko 15:21-32; Luuka 23:26-43; Yoane 19:17-27)

³²Teepi liba äsige, gaabegabe je Simona Kurene cewe biname ne jepänisi, jejisi Yeesu me baarge uli ne acaname, siige tabe ecanige. ³³Teepi atyarige cewe ngii Gologota me, lui me aboclomta egä ‘Mopekaake Cewe’. ³⁴Puga teepi Yeesu ne caapocapo waina niiye ecärisi nanime, lui traci gwidape cama alengläciteji teeme pita diibe ceerame, yepä mite agli ingwe gaabe ca tabe singi lica nanime.

³⁵Teepi teebine baarge uli cabu jibyecrisi. Puma cita ca teepi matimati kula cabu teeme ngii bine yoogärimisi, piba yiisabäjemisi pui kula bine umle äbitame, egä teepi lipulipu Yeesu me cäbletääpe bine abelename. ³⁶Peei ingwe ca teepi puga adnatäriige, Yeesu ne ire jetwisi. ³⁷Teeme mope gome me mene ne ecitisi teeme budre inge poto cidi me egä, AI LUI YEESU SINE, ISRAELA BINAME BIME MOPE BINAME. ³⁸Piba teepi neeneneni cubucubu biname bine baarge uli cabu jäabyecrisi Yeesu me wajwa je, nuuja te camu poto ca, nuuja te säwäci poto ca.

³⁹Laatibi teebibine ääsuplengäjänisi, teepi mope akocnäjinisi, Yeesu ne jisädanisi. ⁴⁰Teepi jiicisi egä, “Maane peese näte, iiwäreja mete ne lui te yigarecenite, cuta cääri nesae bimu cama erange-nite. Maane miiji äbiti, maane liba Acejiyame me Bägrä gäte. Täini baarge uli cabu ca!”

⁴¹Modamoda iiwäreja biname, cotre abiberäja biname piyepu nuuja modamoda biname cina teebine cuta pipu jisädanisi, ⁴²jiicisi egä, “Tabe nuuja biname bine miiji tewenanemumi, yepä tabe äblicäco teemämu

mijji äbita. Cije tabe Israela mope biname lica gyene? Tabe liba baarge uli cabu ca täinenige, cine piba teebine jitrungenisi. ⁴³Tabe teeme ngene atwanena bicranige Acejiyame bau me, piiyepu teeme Bägrä ca ainenige. Yoo siige mine jääpänesi, egä Acejiyame liba singi teebine mijji wawename.” ⁴⁴Piiyepu peei neeneni cubucubu biname, lui bine teeme gome jääbyecrisi, teepi cuta pepu jejananisi teebine.

Yeesu me Budre

(Mareko 15:33-41; Luuka 23:44-49; Yoane 19:28-30)

⁴⁵Bimu duusa me krokeciye te cewe ne iyeta icwabige, siige nesae awa pepu enajige. ⁴⁶Piba mämle bimu cabu Yeesu mage ala abayige egä, “Eeli, Eeli lama sabatani.” Peei lui egä, “Cäme Acejiyame, cäme Acejiyame, maane ngeno me cebine nägyite?” ⁴⁷Poto biname lui cina aclajuteji puga ge, jitecijisi, jiicisi egä, “Tabe Eliya ne ala tesoglecenige.” ⁴⁸Teeme yepä te piba taatu tuuwamige, waarpopale pana gwidape ne yiiglenutige caopocapo waina niye cabu, suru ca jigadige, siige cabu me ewepäntige tabe nanime. ⁴⁹Poto cina jiicisi egä, “Cäro, mine jääpänesi, egä Eliya liba tädenige teebine mijji wawename.” ⁵⁰Yeesu cääri mage ala abayige, ceräcerägäabu buuwe mope bine yiisabimige, siige teeme ireclota ecärige.

⁵¹Iiwäreja mete cabu Acejiyame me puupu ne lui cäbletääpe te jilyengenige biname bime puupu cabu ca, pui cäbletääpe te äderärige cabu ca ngälu gawe me. Ocneja puga ge, modamoda kula cina äplegicininisi, ⁵²gape cina iitnetnäjinisi, siige bucurage Acejiyame me biname laatibi budre, teepi tarpineräjininisi ireclota me. ⁵³Teepi teeme gape bine sebmalmisi. Yeesu liba budre cabu ca tarpinantige, teepi piba Yerusalema me eclige, puga aboclomäjininisi bucurage biname bime bau me.

⁵⁴Cubu mope biname piiyepu teeme ingwe gaabe biname laatibi Yeesu ne ire jetwisi, liba jepänisi ocneja ne piiyepu iyeta ngena cina äbitininisi, teepi mage wälu äbitininisi, jiicisi egä, “Tabe toracarage Acejiyame me Bägrä gyene.”

⁵⁵Puga ge bucurage magebi cudecewe ca ire. Teepi Yeesu cama Galilaya probins cabu ca seclumi teebine ätityerame. ⁵⁶Teeme sigu cabu Mariya Magadala cewe magebi piiyepu Yakobu Yoosepa naabime mage ngii Mariya cuta Jebedayo me coga.

Yeesu ne Gape cabu Ecitisi

(Mareko 15:42-47; Luuka 23:50-56; Yoane 19:38-42)

⁵⁷Liba mämleteca ge, yepä dogwe biname ngii Yoosepa te Arimatea cewe cabu ca piba tatyaramtige. Tabe cuta nuuja Yeesu me abiberäja bägrä ge. ⁵⁸Tabe Pilato bau me ädige Yeesu me budrekaake täöpume

ätinerame. Pilato jejemige budrekaake Yoosepa ne ceerame, ⁵⁹siige tabe budrekaake ne baarge uli cabu ca sitrungamtige, kirece bulubulu cäbletääpe ca tope etnige, ⁶⁰ecanige, teeme Yoosepa me täápume lui gape ne cemacema tuurumesi baborage kula bora, pui ngalebora me ecitige. Tabe baborage kula ne epetrengäjige gape grana armi täápume, siige acnenutige. ⁶¹Mariya Magadala cewe magebi piyepu nuuja Mariya, teepi puga adnatäneji aanajige, opire gape cabu mage.

Awamuta Biname cina Gape Gome

⁶²Nuuja bimu cabu lui Sabade bimu ge, modamoda iiwäreja biname piyepu Parisea sigu biname cina Pilato bau me eclige, ⁶³jejsi egä, “Babo biname, cine ngene jotwinago, egä pui walya biname liba ireclota senajumi, tabe tiicumi egä, ‘Cane nesae bimu ingwe gaabe ca budre cabu ca pa larpinantepene.’ ⁶⁴Jejemi gape ne cängena awamutame nesae bimu ngalebora, piba teeme abiberäja bägrä cina äblicäco otni teebine ero ca acatame, puma cita ca jajanenname egä, “Tabe budre cabu ca tarpinantige.’ Apu liba äbita je, teeme ai ingwe ca walya te niyarage cirege teeme niinäce walya cabu ca.” ⁶⁵Pilato jejemige egä, “Awamuta biname bine ewademeye, naaclege, gape ne jewamuteye, weene lipu miiji gemi.” ⁶⁶Siige, teepi Pilato ne ebmalisi, eclige gape gome me. Teepi gape grana cabu lui kula ne etengäcītisi, awamuta biname bine puga sebmalmisi.

Yeesu Budre cabu ca Arpinantige

(*Mareko 16:1-10; Luuka 24:1-12; Yoane 20:1-10*)

28 ¹Sabade bimu me ingwe ca Sande baani te liba seclitige, Mariya Magadala cewe magebi piyepu nuuja Mariya teepi aalige gape ängrärame. ²Puma cita ca babo kokre ocneja te tädige. Yageyame me mename seemo te cabucewe ca täinige, kula ne epetrengäjige Yeesu me gape grana cabu ca, siige pui kula papa cabu adnatige. ³Teeme opo paamlepamle pana ge, cäbletääpe lui toraca bulurage ge. ⁴Awamuta biname cina babo wälu äbitininisi, jelonecmige, siige gawe cabu itrametnemige budre biname pana.

⁵Mename seemo te magebi bine jaajige egä, “Wälu gone läbituye. Cane umle gäne, egä weene Yeesu ne jirngeniye, baarge uli cabu lui ne tibyecrumesi. ⁶Tabe ama lica gyene. Tabe barpi-nantige, tabe lipu itu tiicumi. Siclege, jepäneye tabe luma ätwitäneji senajumi. ⁷Äte watata iclege, teeme abiberäja bägrä bine jejemepeye, egä tabe budre cabu ca barpinantige, siige Galilaya me pa lädepi teeme niinäce gaabe me; teepi teebine puma pa jääpänepesi. Ngene gone jitrimaluge, cane lipu bii jijine.” ⁸Magebi cina watatarage gape ne sebmäläsi. Teepi nuuja poto wälu nuuja poto gege ge, siige uuwamäsi Yeesu me abiberäja bägrä bine jajime, ngena te bäbitige.

⁹Puma cita ca Yeesu teebibine opopa jaawenige, jaajige egä, “Poode weeme bau me!” Teepi teeme bau me taacliche, ernge gome joomläsi, siige ngenecu miiji cama teebine jepänäsi. ¹⁰Yeesu jaajige egä, “Wälu gone läbituye! Iclege, cäme naane igane bine jejemeye teepi Galilaya me otnime. Teepi cebine puma pa näpänepesi.”

Awamuta Biname bime Aitneja Mene

¹¹Magebi cina liba gaabe cabu jage, lui cubu biname cina gape ne jewamutisi, teeme poto cina äcnärige babo cewe me, modamoda iiwäreja biname bine jejemisi, ngena te bii bäbitige. ¹²Modamoda iiwäreja biname cina nuuja modamoda biname bime cama yepä cewe me abasecretninige mene atraname. Teepi baborage rarekaake cubu biname bine ecäremisi, ¹³jejemisi egä, “Weene miiji biname bine jajanename egä, “Teeme abiberäja bägrä cina ciye seclige, teeme budrekaake ne ero ca becatisi, cine liba ute ge.” ¹⁴Siige Pilato liba ai poto cidi me ätecija je, cine te teebine miiji ngenecu me pa jaawenepesi. Weene nuuja singi lica gemi ngenecu mäpu äbitame.”

¹⁵Awamuta biname cina rarekaake ewadimisi, jenenisi, teepi lipu jejemisi. Ai mene ne Israela biname cina ecenanenisi ngälu page pisi nyene.

Yeesu Aboclomtige Teeme Abiberäja Bägrä bime bau me (*Mareko 16:14-18; Luuka 24:36-49; Yoane 20:19-23; Apostolo 1:6-8*)

¹⁶Lebin abiberäja bägrä cina eclige podo cabu me Galilaya je, Yeesu liiyeme tejemumi teepi otnime. ¹⁷Teepi liba teebine jepänisi, siige ngenecu miiji me äbitininisi, yepä poto cina toracarage lica jitrungisi, egä Yeesu sine. ¹⁸Yeesu teeme gome tädige, jejemige egä, “Cebine iyeta kokre ituge ceera cabucewe je piyepu gawecewe cabu. ¹⁹Naaclege, iyeta maramara gawe biname bine jenenemepeye cäme abiberäja bägrä tääpume. Niiye ca jicisäjemepeye Babe, Bägrä, Aceji Seemo teeme ngii cabu, ²⁰piyepu ebiberäjemepeye teepi ätecijame iyeta cane lui tääpume itu jijanapene. Cane weene cama pagege iyeta padare ngälu ai padare me ngälugaabe me.” Mene ngälu peese.